

HIRSIZ VE KÖPEKLER

NECİB MAHFUZ

1988 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

Çeviren: Avi Pardo

ROMAN

TURKULAZ
KİTAP

NECİB MAHFUZ

Necib Mahfuz 1911 yılında Kahire’de doğdu. 1934’te Kahire Üniversitesi’nde felsefe eğitimini tamamladı. Uzun yıllar kamu görevlisi olarak çalışan Mahfuz, 1956-1957 yıllarında yazdığı *Kahire Üçlemesi*’yle geniş çevrelerce tanındı. Necib Mahfuz 1988 yılında Nobel Edebiyat Ödülü’nü kazandı. Otuzdan fazla roman, üç yüzden fazla öykü yazmış olan Mahfuz 2006 yılında vefat etti. Önemli yapıtları arasında *Miramar*, *Cebelavi Sokağının Çocukları*, *Karnak Kafe* gibi kitapları sayılabilir.

AVİ PARDO

Çevirdiği yazarlardan bazıları: Charles Bukowski (*Kasabanın En Güzel Kızı*; *Kadınlar*; *Büyük Zen Düğünü*; vb.), John Fante (*Hayat Dolu*; *Üzümlün Kardeşliği*; *Bunker Tepesi Düşleri*; vb.), Etgar Keret (*Nimrod Çıldıırışları*), Henry Miller (*Yengeç Dönencesi*; *Big Sur ve Hieronymus Bosch’un Portakalları*), Banana Yoshimoto (*Elveda Tsugumi*), Sergio Bambaren (*Yunus: Bir Düş Kurucusu*), Pedro Almodovar (*Patty Diphusa Hikâyeleri*); Iceberg Slim (*Pezevenk*).

ÖZGÜN ADI *Al-Liss wa-l-kilab*

Arapça metin © 1961 Necib Mahfuz / Turkuvaz Kitapçılık Yayıncılık A.Ş. (2007)

Bu kitap Arapçada ilk kez 1961 yılında *Al-Liss wa-l-kilab* adıyla basılmıştır.

Bu çeviri The American University in Cairo Press aracılığıyla yayımlanmıştır.

Her hakkı saklıdır. Tanıtım amaçlı kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yayınevi: Barbaros Bulvarı, No: 153, Kat: 8

34349 Beşiktaş / İstanbul

GENEL YAYIN YÖNETMENİ İlknur Özdemir

EDITÖR Hülya Balcı

DÜZELTİ Devrim Yalkut

KAPAK TASARIMI VE UYGULAMA Ayşe Nur Ataysoy

GRAFİK Senem Kale

BİRİNCİ BASIM Mayıs 2009, İstanbul

GENEL YAYIN 217 EDEBİYAT DİZİSİ 114

ISBN 978-605-4069-63-7

BASII DIĞI YER Pasifik Ofset Ltd. Şti. (0212) 422 44 45

Turkuvaz Kitap bir TURKUVAZ MEDYA GRUBU kuruluşudur.

Necib Mahfuz

HIRSIZ VE KÖPEKLER

Roman

Çeviren
Avi Pardo

~BİR~

Özgürlük havasını soludu bir kez daha. Fakat boğucu bir toz vardı havada, dayanılmaz bir sıcak ve kimse beklemiyordu onu; lacivert takım elbisesi ve spor ayakkabıları sadece.

Cezaevinin kapısı ve itiraf ötesi sefaleti uzaklaşırken, dünya –güneşin kavurduğu sokaklar, gelip geçen taşıtlar, hareket halinde ya da durgun insan kalabalığı– geri geldi.

Kimse gülümsemiyor, herkes mutsuz görünüyordu. Oysa uğradığı ihanetle yitirdiği dört yıl boyunca yaşadığı acılardan daha fazlasını çekmiş biri olabilir miydi aralarında? Hepsıyla yüzleşeceği, hiddetinin patlayıp yakacağı, ona ihanet edenlerin umutsuzluk içinde ölümü boylayacağı, ihanetin bedelinin ödeneceği an yakındı artık.

Nebeviyye. İliş. Adlarınız birbirlerine karışıyor zihnimde. Yıllardır bugünü düşünüyordunuz mutlaka, cezaevi kapısının gerçekten açılacağını hiç aklınızdan geçirmeden. Arkanızı kollayacaksınız şimdi, ama düşmeyeceğim o tuzağa. Onun yerine, Ecel gibi çarpacağım sizi, doğru zamanda.

Ya Sena? Sena ne olacak?

Sena'yı düşünmemle, sıcaklığın ve tozun, nefretin ve acının kaybolması bir oldu, yağmurun yıkadığı gökyüzü kadar berrak bir ruhun üzerinde parlayan sevgi kaldı sadece.

Ufaklık babası hakkında ne kadar bilgi sahibiydi acaba? Hiçbir şeyden haberi yoktu muhtemelen. Şu sokak kadar, yayalar ya da sıcak hava kadar biliyordu ancak.

Sena dört uzun yıl zarfında aklından hiç çıkmamış, bir

düş imgesi misali, zihninde yavaş yavaş biçimlenmişti. Tarih şimdi yaşayabileceği temiz bir yer bahş edecek miydi ona? Böyle bir sevginin eşit olarak paylaşılabileceği, başarılı biri olmanın mutluluğunu yeniden duyabileceği; Nebaviyye ile İliş'in yaptıklarının, iğrenç, fakat neredeyse unutulmuş bir anı olmaktan öteye geçemeyeceği bir yer?

Cezaevi duvarlarının arkasında gösterdiği dayanıklılık kadar güçlü bir darbe vurabilmek için bütün kurnazlığını kullanman gerekecek. Balık gibi derine dalabilmeli, şahin gibi uçabilmeli, sıçan gibi duvarlara tırmanabilmeli, demir kapıları bir mermi gibi delebilmelisin!

Yüzü ne hal alacak seni ilk gördüğünde? Nasıl bakacak gözlerine? Unuttun mu İliş, bir zamanlar bacaklarıma bir köpek gibi nasıl sürtündüğünü? Sana kendi ayaklarının üzerinde durmayı öğreten, senin gibi bir izmarit otlakçısından bir erkek yaratan bendim, değil mi? Unuttun İliş ve tek sen değilsin unutan: O da unuttu, senin pisliğinde, zehrinde, ihanet ve sadakatsizliğinde fizizlenen o kadın da.

Bu karanlığın içinde Sena, sadece senin yüzün gülümsüyor. Karşılaştığımızda anlayacağım durumumu. Birazdan, şu caddeyi kat edip, insanların bir zamanlar eğlendikleri bütün o kasvet verici ara sokaklardan geçtikten sonra. İleriye ve yükseklere. Mutluluğa değil ama. Yeminle, nefret ediyorum hepinizden.

Barlar kapatmış, kumpasların kuluçkaya yatırıldığı ara sokaklar açık sadece. Kaldırımda önüne tuzak gibi çıkan çukurlardan kaçmak için arada sırada karşıya geçmek zorunda kalıyordu. Tramvay tekerleklerinin hırıltıları ve tiz çığlıkları küfürden farksızdı. Kaldırımdaki çöplerden birbirine karışan feryatlar yükseliyor sanki. (Yeminle, nefret ediyorum hepinizden.) Günaha davet eden evler, gözleri yok ama pencereleri çağırıyor, duvarları sıvanın döküldüğü yerlerde kaş çatmış. Ve karanlık anılar çağrıştıran o tuhaf dar geçit, el-Sayrafi Sokağı. Hırsızın çaldığı, sonra da yok edildiği, fırlatıp atıldığı sokak. (Yazıklar olsun hainlere!) Bölgeyi kontrol altında tutan polislerin etrafını sessizce kuşattığı sokak.

Daha bir yıl önce bayram lokumu yapmak için eve un taşıdığın, o kadının, kollarında henüz kundakta olan Sena'yla önünde yürüdüğü küçük sokak. Muhteşem günler – ne kadar gerçektiler, kimse bilemez. Bayram, sevgi, babalık, suç. Hepsi birbirine karışmıştı bu sokakta.

Büyük camiler ve ötesinde, arkasına gökyüzünü almış kale, sonra meydana doğru akan yol; kızgın güneşin altında uzanan, kavurucu sığağa rağmen insanı serinleten kuru bir rüzgârın estiği yeşil parkın bulunduğu Kale Meydanı, bütün yakıcı anılarıyla birlikte.

Rahat bir ifade takınmak önemli şimdi, duygularının üzerine biraz soğuk su serpmek, cana yakın ve gönül alıcı olmak, planladığın rolü iyi oynamak. Meydanı kat etti, İmam Yolu'na sapıp sonundaki üç katlı binaya varıncaya dek yürüdü; iki küçük sokağın ana caddeyle birleştiği köşe. Bu küçük ziyaret niyetlerinin ne olduğunu anlamana yetecektir. Öyleyse bu sokağı ve sokakta bulunan her şeyi iyi incele, insanların sana ürkek fareler gibi baktıkları dükkânları örneğin.

“Said Mahran!” diye seslendi biri ardından. “Seni görmek ne güzel!”

Adamın ona yetişmesini bekledi, gerçek duygularını gülümsemelerin arkasına gizleyip selamlaştılar. Demek arkadaşları var deyyusun. Bu gürültülü selamlaşmaların ne anlama geldiğini hemen anlayacaktır. Belki de karı gibi perdenin arkasına saklanmış bizi seyre diyorsun şu anda İliş.

“Teşekkür ederim Bayaza Bey.”

Sokağın her iki yanındaki dükkânlardan insanlar çıkıp yanlarına geldiler, yüksek ve hararetli kutlamaların ardından Said kendini birbirleriyle içtenlik yarışına girmiş bir kalabalığın ortasında buldu – düşmanın dostları, kuşkusuz.

“İyi görünüyorsun, maşallah.”

“Şükür Allah’a, sağlıklı bir biçimde döndün.”

“Hepimiz, bütün yakın arkadaşların, çok mutluyuz senin için!”

“Devrim’in yıldönümünde tahliye olmanı umuyorduk.”

“Allah’a ve size teşekkür ediyorum beyler,” dedi, onlara badem biçimindeki kahverengi gözleriyle bakarak.

Bayaza omzunu okşadı. “Dükkâna buyur, soğuk bir şeyler içip kutlayalım.”

“Daha sonra,” dedi yavaşça. “Döndüğümde.”

“Döndüğünde mi?”

Adamın teki bağırdı binanın ikinci katına doğru: “İliş Bey! İliş Bey, aşağı inip Said Mahran’ı kutlayın!” *Onu uyar-maya gerek yok, kara böcek! Güpegündüz geldim. Biliyorum sey-rettiğini.*

“Nerden dönünce?” dedi Bayaza.

“Halletmem gereken bir iş var.”

“Kiminle?” dedi Bayaza.

“Benim bir baba olduğumu unuttun mu? Kızımın İliş’in yanında olduğunu unuttun mu?”

“Hayır. Ama her türlü anlaşmazlığa çözüm bulunur. Kutsal yasaya göre.”

“En iyisi uzlaşmaktır,” dedi bir başkası.

“Said, hapisten yeni çıktın,” dedi bir diğeri yatıştırıcı bir tonla. “Aklı olan ders alır.”

“Oraya uzlaşmaktan başka bir amaçla gittiğimi kim söyledi size?”

Binanın ikinci katında bir pencere açıldı, İliş dışarı doğru sarktı ve herkes başını kaldırıp kaygıyla ona baktı. Kimse bir şey söyleyemeden çizgili urba ve polis botları giymiş iri bir adam çıktı binanın ön kapısından. Said, Komiser Hasaballah’ı hemen tanıdı ve şaşırmış gibi yaptı.

“Heyecanlanma. Buraya sadece arkadaşça bir uzlaşmaya varmak için geldim,” dedi duygulu bir sesle.

Komiser yanına gelip çalışılmış bir çabukluk ve beceriyle üzerini aradı. “Kapa çenenin, kurnaz orospu çocuğu seni. Ne için geldim dedin?”

“Kızımın geleceğine dair bir uzlaşmaya varmak için.”

"Uzlaşmanın anlamını bilirmişsin gibi!

"Kızımın iyiliği söz konusuysa çok iyi bilirim."

"Her zaman mahkemeye başvurabilirsin."

İliş seslendi pencereden, "Bırak yukarı gelsin. Hepiniz gelin. Başımın üzerinde yeriniz var." *Topla herkesi etrafına, ödle herif. Etrafını kuşatan duvarların gücünü ölçmeye geldim zaten. Saatin geldiğinde ne komiserin koruyabilecek seni ne de duvarların.*

Oturma odasına doluşup kanepelere ve koltuklara yerleştiler. Pencereleler açıldı, sinekler giriyordu içeri ışıkla birlikte. Gök mavisi halıda siyah sigara yanıkları vardı ve duvarda asılı büyük fotoğraftan İliş iki eliyle tuttuğu kalın bir sopayla odaya bakıyordu. Komiser, Said'in yanına oturup tespah çekmeye başladı.

İliş Sidra girdi içeri; üzerinde fıçıyı andıran bedeninin etrafında kabaran bol bir entari, yuvarlak tombul yüzünde belirgin köşeli çenesiyle. "Şükür Allah'a, sağ salim döndün!" dedi, korkacak bir şeyi yokmuş gibi. Kimse konuşmadı ama kaygı dolu bakışlarla birbirlerine baktılar. İliş devam edinceye kadar sürdü gerginlik: "Olan oldu bir kere, insanların başına her gün gelir böyle şeyler, mutsuzluklar yaşanır, eski dostların arası açılır. Ama sadece utanılacak şeyler lekeler insanın şerefini."

Gözlerinin parladığının, güçlü ve sıırım gibi bedeninin bilincinde, bir filin üzerine sıçramaya hazır bir kaplan gibi hissetti kendini Said. İliş'in sözlerini tekrarlarlarken buldu kendini: "Sadece utanılacak şeyler lekeler insanın şerefini." Bütün gözler ona doğru döndü, komiserin parmakları tespah çekmeyi bıraktı. Said, akıllarından geçeni okuyarak, "Söylediğine kelimesi kelimesine katılıyorum," diye ekledi.

"Konuya gir," dedi komiser, "lafı geveleme."

"Hangi konuya?" dedi Said masumiyetle.

"Tek bir konu var, o da kızın."

Ya karım ve servetim, uyuz köpekler! Göstereceğim size. Ne

kadar isterdim gözlerinizde belirecek bakışı şu anda görmeyi. Böceklerle, akreplere ve solucanlara saygı duymamı sağlayacaktır, aşağılık herifler. Lanet olsun kadının ahenkli sesine kapılıp sürüklenen erkeğe. Ama ılımlı bir biçimde başını salladı Said.

Dalkavuklardan biri, "Kızın annesinin güvenli ellerinde," dedi. "Hukuken altı yaşında bir kızın annesinin yanında olması gerekiyor. Fakat istersen, onu her hafta ziyaretine getiririm."

Said sesini bilhassa yükseltti, aşağıdan da duyulsun diye: "Hukuken benim vesayetim altında olması gerekiyor. Bazı durumları göz önünde bulundurursan."

"Ne demek istiyorsun?" dedi İliş birden, öfkeyle.

"Tartışmak başını ağrıtmaktan başka bir işe yaramayacak," dedi komiser, onu yatıştırmaya çalışarak.

"Ben suç işlemedim," dedi İliş. "Kısmen alın yazısı ve koşullar, kısmen de görev ve ahlak anlayışım itti beni bunu yapmaya. Bir de o küçük kızın geleceği."

Görev ve ahlak anlayışı, tabii, yılan seni! Çifte ihanet, ispiyon ve sadakatsizlik! Neler vermezdim bir balyoz için, bir balta için, darağacı ipi için! Senacığım nasıl görünüyordur şimdi acaba. "Onu muhtaç bırakmadım," dedi Said, olabildiğince sakin. "Bütün paramı ona verdim, az para da değildi."

"Vurgununu demek istiyorsun," diye kükredi komiser, "mahkemede varlığını inkâr ettiğin parayı."

"Pekâlâ, adını ne koyarsanız koyun. Ama para nereye gitti?"

"Tek kuruş yoktu, inanın bana dostlarım!" diye karşı çıktı İliş. "Kadın çok müşkül durumdaydı. Ben görevimi yaptım sadece."

"Başkalarına karşı bu denli cömert olup nasıl bu kadar lüks içinde yaşayabiliyorsun?" diye meydan okudu Said.

"Sen Allah mısın ki bana hesap soruyorsun?"

"Barış, barış, Şeytan'ı utandır, Said," dedi İliş'in arkadaşlarından biri.

“Senin ciğerini bilirim ben Said,” dedi komiser yavaşça. “Aklından geçenleri herkesten daha iyi okurum. Kızından konuşmakla yetin. Senin için en hayırlısı bu olur.”

Gözlerini gizlemek için yere baktı Said, sonra gülümseyip, “Haklısınız memur bey,” dedi uysallıkla.

“İçini dışını bilirim ben senin. Ama seni idare edeceğim. Buradaki insanlara hürmeten. Biri kızı getirsin. Önce onun ne düşündüğünü öğrenmek daha iyi olmaz mı?”

“Ne demek istiyorsunuz memur bey?”

“Said, seni biliyorum. Kızı istemiyorsun. Ona bakamazsın zaten, kendine kalacak bir yeri bile zor bulacaksın. Ama hakkaniyet ve merhamet duygusuyla onu görmene izin vermek gerekir. Getirin kızı.”

Annesini getirin, demek istiyorsun. Nasıl istiyorum gözlerimizin buluşmasını, cehennemin sırlarından birine vâkıf olmak için! Ah bir balta verin bana, bir balyoz!

İliş kızı getirmeye gitti. Ayak seslerinin duyulmasıyla Said’in yüreğinin neredeyse sancılı bir biçimde atmaya başlaması bir oldu ve dudağını ısırdı kapıya doğru bakarken, bekleyiş ve şefkat duygusu bütün öfkesini dindirmişti.

Ona binlerce yıl gibi gelen bir süre sonra, kız belirdi. Şaşırılmış görünüyordu. Üzerinde güzel beyaz bir elbise vardı, ayağındaki önü açık terliklerden kınalı parmakları görünüyordu. Said kızını adeta içine çekerken kız da esmer yüzü ve alnına dökülen siyah saçlarıyla Said’e baktı. Kız şaşkın gözlerini odadaki diğer yüzlerde gezdirdikten sonra ona bütün benliğiyle bakan Said’e baktı yine. Said kızından alamıyordu gözlerini. Kız Said’e doğru itildiğini hissetti ve ayaklarını halıya sağlam bir şekilde basıp geriye çekildi. Said birden her şeyin yitirilmiş olduğu duygusuyla yıkıldı.

Badem biçiminde gözlerine, uzun yüzüne ve ince gaga burnuna rağmen, öz kızı değildi sanki. Nereye gitmişti o içgüdüsel kan ve ruh bağı? Yoksa onlar da hain ve aldatici mıydı? Ve o, öyle de olsa, kızını sonsuza dek bağrına basmak için

duyduğu karşı koyulmaz arzuyu nasıl dizginleyecekti?

"Bu senin baban, çocuğum," dedi komiser sabırsızlıkla.

"Babanın elini sık," dedi İliş, yüzü ifadesiz.

Küçük bir fare gibi. Neden korkuyor? Bilmiyor mu onu ne kadar çok sevdiğimi? Elini ona doğru uzattı, ama bir şey söylemek üzereyken boğulacak gibi olup yutkundu, müşfik ve davetkâr bir gülümsemeyle yetindi.

"Hayır!" dedi Sena. Geri çekildi, odadan kaçmaya yeltendi, ama arkasında duran adam onu durdurdu. "Anne!" diye bağırdı kız, ama adam onu yavaşça itip, "Babanın elini sık," dedi. Herkes kötü niyetli bir ilgiyle izliyordu.

Said cezaevinde yediğı kırbaçların sandığı kadar acımasız olmadığını biliyordu artık. "Gel bana Sena," diye yalvardı, reddedilmeye daha fazla katlanamayarak. Yerinden hafifçe kalkıp kıza doğru eğildi.

"Hayır!" diye bağırdı kız.

"Ben senin babanım." Kız şaşkın gözlerle İliş Sidra'ya baktı, ama Said üzerine basa basa tekrarladı. "Ben senin babanım, bana gel." Kız biraz daha geri çekildi. Said kızı zorla kendine çekmeye çalıştı. Kız bir çığlık attı ve Said onu kendine çekerken direnip ağlamaya başladı. Said başarısızlığını ve hayal kırıklığını sineye çekip onu öpmek için öne doğru eğildi ama dudakları kızın dönmekte olan koluna çarptı. "Ben senin babanım. Korkma. Babanım senin." Saçının kokusu annesini hatırlattı ona, yüzünün sertleştiğini hissetti. Çocuk mücadele edip deli gibi ağlamayı sürdürdü ve sonunda komiser araya girdi: "Yavaş, yavaş, çocuk seni tanımıyor."

Said yenilgiyi kabul edip kızın kaçmasına izin verdi. "Alacağım onu," dedi öfkeyle, dimdik oturdu.

Bir süre sessizlik oldu, sonra Bayaza, "Önce bir sakinleş hele," dedi.

"Bana dönmek zorunda."

"Buna hâkim karar verir," dedi komiser sertçe, sonra İliş'e döndü. "Değil mi?"

“Benimle ilgisi yok. Annesi ondan asla yazgeçmez, kanunen mecbur kalmazsa tabii.”

“Ben de öyle demiştim zaten. Söyleyecek başka bir şey yok o zaman. Mahkeme karar verecek.”

Said, çıkmasına izin verilirse öfkesinin dizginlenemez olacağını hissetti, bu yüzden de kendine neredeyse unuttuğu şeyleri hatırlatarak öfkesini bastırmaya çalıştı. “Evet, mahkeme,” dedi elinden geldiğince sakin.

“Gördüğün gibi, kızına çok iyi bakılıyor,” dedi Bayaza.

“Sen önce kendine dürüst bir iş bul,” dedi komiser, müstezzi bir gülümsemeyle.

Said kendine hâkim olmuştu artık, “Evet, elbette,” dedi. “Bütün bunlar çok doğru. Öfkelenmeye gerek yok. Her şeyi tekrar gözden geçireceğim. En iyisi geçmişi unutup zamanı geldiğinde çocuğun yaşayabileceği güzel bir ev kurmak için iş aramak.”

Bu konuşmanın ardından gelen şaşkınlık sessizliğinde herkes birbirine baktı, kimi inanmayarak, kimi de inanarak belki. Komiser tespihini yumruğunun içine alıp, “Bitti mi?” diye sordu.

“Evet,” dedi Said. “Kitaplarımı istiyorum sadece.”

“Kitaplarını mı?”

“Evet.”

“Sena çoğunu kaybetti,” dedi İliş yüksek sesle, “ama kalanları getireyim.” Odadan çıktı, birkaç dakika sonra küçük bir yığın kitapla dönüp onları odanın ortasında yere bıraktı.

Said hepsini tek tek alıp sayfalarını karıştırdı. “Evet,” dedi üzüntüyle, “çoğu kaybolmuş.”

“Nerede aldın bütün bu eğitimi?” dedi komiser gülerek, ardından görüşmenin bittiğini bildirir biçimde ayağa kalktı. “Kitap da mı çaldın sen?”

Herkes güldü, elinde kitaplarla odadan çıkan Said dışındaydı.

~iki~

Cebel Caddesi'ndeki binaya doğru yürürken kapıya baktı, açtı her zamanki gibi. Burada, Mukattam tepesinin sırtıyla çevrilmiş ve pek çok hoş anının yaşandığı Darrasa Mahallesi bulunuyordu. Kumlu toprak hayvanlar ve çocuklarla kaynıyordu. Said heyecan ve yorgunluktan soluk soluğa kalmış küçük kızları seyretti mutlulukla. Tepenin gölgesinde adamlar tembellik ediyordu, batmakta olan güneşten uzak.

Açık kapının eşiğine geldiğinde durdu, o eşiği en son ne zaman aştığını hatırlamaya çalıştı. Evin basitliği ki Âdem'in zamanındaki evlerden pek farklı olmasa gerekti, şaşırtıcıydı. Büyük, açık avlunun sol köşesinde tepesi eğri yüksek bir palmiye ağacı vardı. Sağ taraftaki açık kapıdan –asla kapanmazdı bu tuhaf evin kapıları– girilen koridordan tek bir odaya çıkılırdı. Yüreği gümbür gümbür atıyor, onu geçmişe, çocukluğun tatlı günlerine götürüyordu; düşler, sevgi dolu bir baba ve kendi masum özlemi. Avluyu dolduran adamları anımsadı, zikir sırasında sallanışlarını, yüreklerinden yankılanan Allah övgülerini. “Bak ve dinle, öğren ve yüreğini aç,” demişti babası ona. İman ve düş yoluyla önünde açılan Cennet mutluluğundan başka, şarkı söylemenin ve yeşil çayın hazzı da vardı. Ali el-Cüneydi nasıldı acaba?

Odadan dualarını bitirmek üzere olan bir adamın sesi geldi. Said gülümsedi, elinde kitaplarıyla içeri süzüldü ve şeyhin namaz seccadesinde bağdaş kurmuş sessizce dua ettiğini gördü. Eski oda hiç değişmemişti neredeyse. Gerçi ha-

sırlar, müritleri sayesinde yenilenmişti, ama şeyhin yattığı şilte pencerenin bulunduğu batı duvarının yanındaydı hâlâ, batan güneşin ışınları Said'in ayaklarına dökülüyordu. Odanın diğer duvarları yarı yarıya kitap raflarıyla kaplıydı. Havadaki tütsü kokusu bile hatırladığı gibiydi, geçip giden yıllara rağmen dağılmamıştı sanki. Kitapları yere koyup şeyhe yaklaştı.

"Allah'ın selamı üzerinize olsun, efendim ve hocam."

Şeyh dualarını bitirmişti, başını kaldırdı ve bir deri bir kemik kalmış ama yaşam fışkıran yüzü göründü. Beyaz sakalı yüzünü bir hale gibi kuşatmıştı, başında da şakaklarında görünen gümüş rengindeki gür bukleleri saklayan beyaz bir takke vardı. Şeyh onu bu dünyayı seksen yıldır seyreden ve kuşkusuz öteki dünyaya da şöyle bir göz atmış gözleriyle inceledi; çekiciliğini ve keskinliğini yitirmemişti gözleri. Said öpmek için eline doğru eğilirken babasına, çocukluğunun umutlarına, uzak geçmişindeki saf masumiyete duyduğu özleminden kaynaklanan gözyaşlarını bastırdı.

"Allah'ın selamı senin de üzerinde olsun," dedi şeyh, Zaman gibi bir sesle.

Babasının sesi nasıldı? Babasının yüzünü ve kıpırdayan dudaklarını canlandırabiliyordu zihninde. Gözlerinin kulaklarının yerini almasına izin verdi, ama yitmişti babasının sesi. Ve o müritler, gizemli zikri okuyan adamlar, "Efendimiz, Peygamber kapında!" – neredeydiler şimdi?

Şeyhin karşısındaki hasıra bağdaş kurdu. "İzninizi almadan oturuyorum," dedi. "Böyle olmasını yeğlediğinizi hatırlıyorum." Şeyhin gülümsediğini hissetti, gerçi beyazlığın örttüğü dudaklarında en ufak bir gülümseme belirtisi yoktu. Şeyh hatırlamış mıydı onu? "Evinize böyle geldiğim için beni bağışlayın. Ama gidecek başka bir yerim yok bu dünyada."

Şeyhin başı göğsüne düştü. "Sen duvarların peşindesin, yüreğinin değil," diye fısıldadı.

Said'in kafası karıştı, ne diyeceğini bilemediği için iç geçirdi, sonra yavaşça, "Bugün hapisten çıktım," dedi.

"Hapis mi?" dedi şeyh, gözleri kapalı.

"Evet. Beni on yıldan uzun süredir görmediniz ve bu zaman zarfında tuhaf şeyler geldi başıma. Beni tanıyan müritlerinizden duymuşsunuzdur muhtemelen."

"O kadar çok şey duyuyorum ki artık hiçbir şey duymuyorum nerdeyse."

"Her halükârda, sizden bir şey gizlemek istemiyorum, bu yüzden de bugün hapisten çıktığımı söylüyorum."

Şeyh yavaşça başını salladı, sonra, gözlerini açıp, "Hapisten çıkmadın," dedi. Hüzün vardı sesinde.

Said gülümsedi. Eski günlerin diliydi bu, sözcüklerin çift anlamı vardı.

"Efendim, bütün hapishanelere katlanabilirim, devletin ki hariç."

Şeyh ona berrak ve şeffaf gözlerle baktı, ardından, "Devletin hapishanesi hariç bütün hapishanelere katlanabileceğini söylüyor," dedi.

Said iletişim kurma umudunu yitirmiş olmasına rağmen gülümsedi ve "Beni hatırlıyor musunuz?" diye sordu.

"Sen şu an için kaygılanıyorsun."

Said, hatırlandığından hayli emin olmasına rağmen, işi sağlama bağlamak için, "Babamı hatırlıyor musunuz, Mahran Bey, Allah rahmet eylesin?"

"Allah hepimize rahmet eylesin."

"Ne güzel günlerdi onlar!"

"Bunu şimdi için söyle, söyleyebilirsen."

"Ama..."

"Allah hepimize rahmet eylesin."

"Diyordum ki, bugün hapisten çıktım."

Şeyh birden gayrete gelip başını salladı. "Ve kazığa otururken gülümseyip, 'Allah ona bu şekilde kavuşmamı istedi,' dedi."

Babam anlayabilirdi seni. Ama bana yüz çevirdin sen, beni evinde istemiyormuş gibi davrandın. Yine de buraya döndüm, kendi isteğimle, bu tütsü ve kaygı ortamına, çünkü çaresiz kalan insanın, başının üzerinde çatısı olmayan insanın elinden başka bir şey gelmez.

"Hocam, öz kızımın beni inkâr ettiği günde geldim size."

Şeyh iç geçirdi. "Allah sırlarını en küçük kullarına açar!"

"Allah sana uzun bir ömür bahş etmişse kapını açık bulacağımı biliyordum."

"Ya Cennet'in kapısı? Onu nasıl buldun?"

"Bu dünyada gidebileceğim başka bir yer yok. Öz kızım beni reddetti."

"Nasıl da sana çekmiş!"

"Ne şekilde hocam?"

"Sen başını sokabileceğin bir çatı arıyorsun kendine, yanıt değil."

Said kısa ve kıvrırcık saçlı başını zayıf elinin üzerine yaslayıp, "Babam sıkıntıda olduğu zaman size gelirdi, ben de..."

"Senin aradığın tek şey başını sokabileceğin bir çatı."

Şeyhin onun kim olduğunu bildiğinden emin olan Said kendini kötü hissetti, nedenini bilmiyordu ama. "Sadece bir çatı değil aradığımı," dedi, "daha fazlasını istiyorum. Allah'ın benden razı olmasını isterdim."

Şeyh şöyle dedi makamlı bir biçimde: "Göğün kadını dedi ki, 'Sen O'ndan yeterince hoşnut değilken O'nun rızasını istemeye utanmıyor musun?'"

Dışarıdan hıçkırığı andıran bir gırtlak titreşimiyle sonlanan bir eşek anırması duyuldu. Bir yerlerde gür bir ses, "Hani nereye gitti talih ve kısmet?" diye şarkı söylüyordu. Babasının bir keresinde onu, "Sana Üç Tahmin Hakkı Veriyorum," şarkısını söylerken yakaladığını hatırladı. Babası onu hafifçe yumruklayıp, "Mübarek şeyhi ziyarete giderken söylenecek şarkı mı bu?" demişti. Babasının ilahi okurken

kendinden nasıl geçtiğini anımsadı, gözleri baygın, sesi kısık, yüzünden aşağı ter boşanmış; o sırada Said palmiye ağacının dibine oturur, huşu içinde meyve yerken bir yandan da müritleri seyrederdi fenerin ışığında. Aşk iksirinin o kavurucu ilk damlasını tatmadan önceydi tüm bunlar.

Şeyhin gözleri kapalıydı şimdi, uykudaymış gibi. Said odaya ve ortama o kadar alışmıştı ki tütsünün kokusunu almaz olmuştu. Tembelliğin, can sıkıntısının ve ölümün kökünde alışkanlığın yattığını idrak etti birden. Çektiği acılardan, uğradığı ihanetten, vefasızlıktan ve hayatı boyunca sarf ettiği emeğin yitiminden alışkanlık sorumluydu. "Zikir toplantıları yapılıyor mu burada hâlâ?" diye sordu şeyhi uyandırmaya çalışarak.

Şeyh cevap vermedi. Said kendini daha da huzursuz hissetti ve bir soru daha sordu: "Beni burada buyur etmeyecek misin?"

Şeyh gözlerini açıp, "Ancak güçsüz olanlar arar ve arar."

"Ama sizsiniz bu evin efendisi."

"Evin Sahibi seni buyur ediyor," dedi şeyh, birden babacan bir tavır takınarak, "bütün yaratıkları ve her şeyi buyur ettiği gibi." Said bundan cesaret alıp gülümsedi, ama şeyh, sonradan aklına gelmiş gibi, "Bana gelince, hiçbir şeyin efendisi değilim," diye ekledi.

Hasıra dökülen güneş duvara doğru gerilemişti şimdi.

"Her halükârda," dedi Said, "burası benim gerçek evim, babamın ve yalvaran herkesin olduğu gibi. Siz, hocam, size duyduğumuz minnet borcunu hak ediyorsunuz."

" 'Allahım, sana yeterince şükredemediğimi biliyorsun, lütfen benim adıma kendine şükür et!' Böyle dedi minnettarlardan biri."

"Müşfik bir sözcüğe ihtiyacım var," diye yakardı Said.

"Yalan söyleme." Şefkatle konuştu şeyh, sonra başını öne eğdi, sakalı göğsünün üzerine bir yelpaze gibi yayıldı ve de-

rin düşüncelere daldı.

Said bekledi, sonra geriye doğru birkaç adım atıp kitap raflarından birine yaslandı ve bir süre o güzel ihtiyarı seyretti, sonra sabrı tükendi ve "Sizin için yapabileceğim bir şey var mı?" diye sordu.

Şeyh yanıt vermeye tenezzül etmedi ve bir süre sessiz kaldılar, Said bu süre zarfında hasırın kıvrımlarından birini tırmanan bir dizi karıncayı seyretti. Şeyh birden, "Şuradan bir Kuran al ve oku," dedi.

Said'in kafası karıştı ve "Hapisten bugün çıktım, henüz aptes almadım," dedi.

"Aptesini şimdi al ve oku."

"Öz kızım beni reddetti. Korktu benden, şeytan görmüş gibi oldu. Ondan önce de annesi bana ihanet etti."

"Aptes al ve oku," dedi şeyh yavaşça.

"Adamlarımdan biriyle aldattı beni, serserinin tekiyle, çömezimle, adam tam bir yalaka. Hapse düştüğüm için mahkemeye başvurdu, benden boşanıp onunla evlendi."

"Aptes al ve oku."

"Sahip olduğum her şeyi aldı, para, mücevher. Büyük adam oldu, semtin bütün hırsızları yandaşları ve kafadarları şimdi."

"Aptes al ve oku."

"Polis sayesinde yakalanmadım ben," diye devam etti Said, alnındaki damarlar öfkeyle atıyordu. "Hayır, onlar hazineye kondular. Ben güvende olduğumdan emindim, her zamanki gibi. O köpek ihanet etti bana, karımla birlikte. Sonra felaketler peş peşe geldi ve sonunda kızım beni reddetti."

"Aptes al ve şu ayetleri oku: 'De ki onlara: Eğer Allah'ı seviyorsanız, bana uyun ki Allah da sizi sevsin'¹ ve 'Ben seni kendim için seçtim.'² Şu ayetleri de tekrarla: "Sevgi kabbullenmektir, bu da O'nun emirlerine itaat etmek, yasakla-

1 Al-i İmran Suresi, 3/31. (yay.n.)

2 Ta Ha Suresi, 20/41. (yay.n.)

dığı şeylerden kaçınmak, O'nun hüküm ve yasalarına uymak demektir.'"

Babamı dinlerken, huşu içinde başını sallarken görebiliyordum, dudaklarında bir gülümsemeyle şöyle der gibi bakıyordu bana: "Dinle ve öğren." Mutluydum o zaman, kimsenin beni görmemesini umarak palmiye ağacına tırmanır ya da adamlar ilahi okurken ben de kendi kendime şarkı söyler, bir hurma düşürmek için ağaca taş fırlatırdım. Sonra bir akşam, Giza'daki öğrenci yurdundan dönerken onu gördüm bana doğru yürürken, bir sepet taşıyordu, güzel ve alımlıydı, kaderimde yaşamam yazılı olan cennetin bütün hazları ve cehennemin ıstırapları onda gizliydi.

Okunan ilahilerde, "O'nun görünmesiyle iman ışığının yanması bir oldu," ve "Yeniayı ve sevgilinin yüzünü gördüm," dizelelerinde beni mest eden neydi? Ama güneş batmadı henüz. Son altın huzmesi de pencereden geriye çekiliyor. Uzun bir gece bekliyor beni, özgürlüğün ilk gecesi. Özgürlüğümle yalnızım, daha doğrusu cennette yitmiş ve cehenneme yaklaşmakta olan birinin anlayamayacağı sözcükleri yineleyen şeyhle birlikteyim. Başka sığınağımı var?

~üç~

El-Zahra gazetesinin sayfalarını sabırsızlıkla çevirdi, Rauf İlvan'ın köşesini bulup okumaya başladı. Geceyi geçirdiği Şeyh Ali el-Cüneydi'nin evinden birkaç metre uzaklaşmıştı henüz. İlvan'ın esin kaynağı neydi bugünlerde acaba? Said sadece kadın modası ve müzik setleri üzerine bazı görüşler, bir de adını vermeyen bir kadın okurun şikâyetine verilmiş bir yanıt bulabildi köşede. Yeterince oyalayıcıydı, ama ne olmuştu onun bildiği Rauf İlvan'a? Said öğrenci yurdundaki o güzel günleri düşündü; özellikle eski püskü giysileri, kocaman yüreği, samimi ve parlak yazı üslubuyla dikkat çeken genç köylünün yaydığı coşkuyu. Neydi bu dünyanın hali? Ne yatıyordu bu tuhaf ve esrarengiz olayların ardında? El-Sayrafi Sokağı'nda yaşananlara benzer şeyler yaşanıyor muydu? Ya Nebeviyye, İliş ve babasını reddeden o güzel küçük kıza ne demeliydi? Rauf'u görmem gerek diye geçirdi içinden. Şeyh bana yatabileceğim bir hasır verdi, ama para lazım bana. *Hayatta yeni bir başlangıç yapmak zorundayım İlvan Bey, bu yüzden de benim için Şeyh Ali kadar önemlisin. Hatta bu kahpe dünyada sahip olduğum en önemli şeysin.*

Maarif Meydanı'ndaki Zahra binasına varıncaya dek yürüdü. Bina devasaydı, aklından ilk geçen düşünce orayı soymanın zorluğu oldu. Binayı çevreleyen arabalar cezaevindeki gardiyanları hatırlatıyordu; bodrum katı pencerelerinin parmaklıklarının ardındaki basım makinelerinin gürültüsü koğuştaki uyuyan adamların alçak homurtusunu çağırıyordu. Binaya giren kalabalığa katıldı, danışma masasında

kendini tanıttı ve en derin “umumi” sesiyle Rauf İlvan Bey’i görmek istediğini söyledi. Danışma memuru Said’in gözlerindeki cesur, neredeyse küstah bakışa hoşnutsuzlukla karşılık verip, “Dördüncü kat,” dedi tersler gibi. Said hemen asansöre yöneldi, lacivert takım elbisesi ve spor ayakkabılarıyla ait olmadığı kalabalığa karıştı. Tuhaflığı gaga burnunun iki yanından bakan gözleriyle daha da artıyordu. Kızın tekiyle göz göze geldi, bu da içinden eski karısına ve sevgilisine lanet okuyup onları mahvetmeye ant içmesine neden oldu.

Dördüncü katın koridorundaki görevliye yolunu kesme fırsatı tanımadan sekreterin odasına daldı ve kendini camdan duvarlarından biri caddeye bakan dikdörtgen bir odada buldu. Oturacak boş yer yoktu ama. Sekreterin telefonda birine Rauf Bey’in yazı işleri müdürüyle toplantıda olduğunu ve iki saatten önce gelmeyeceğini söylediğini duydu. Kendini yabancı ve oraya ait değilmiş gibi hissedenden Said kabadayıcı bir tavır takınıp odadaki insanlara küstahça baktı, bir zamanlar bu tür insanlara gırtlaklarını kesmek ister gibi baktığını hatırladı. Bugünlerde nasıllar bu insanlar acaba diye düşündü.

Rauf önemli biriydi artık, durum onu gösteriyordu, büyük bir adam, bu oda kadar büyük. Eski iki dostun karşılaşması için uygun bir yer değildi. Rauf doğal davranamayacaktı burada. Bir zamanlar *El-Nadir* dergisinde ikinci sınıf bir yazardı sadece, Şeriya Muhammed Ali Mahallesi’nde yaşayan ve sesi özgürlük talepleriyle yankılanan yoksul bir yazar. *Şimdi nasılsın acaba Rauf? O da Nebeviyye gibi değişmiş olabilir miydi? O da beni reddeder mi, Sena gibi? Hayır, bu uğursuz düşünceleri bir kenara itmeliyim. O bir dost ve akıl hocası hâlâ, sonsuza dek çekilmiş bir özgürlük kılıcı ve hep öyle kalacak, bu etkileyici ortama, bu lüks büroya ve şaşırtıcı makalelere rağmen. Bu kale beni sana sarılmaktan mahrum edecekse, Rauf, telefon rehberine bakıp ev adresini bulmam gerekecek.*

Şeriya el-Nil Irmağı’nın kıyısındaki nemli çime oturup

bekledi. Bir ağacın sokak lambasının ışığındaki gölgesinin yanında daha da uzun bekledi. Yeniay erken batmış, yıldızları gökyüzünün koyu karanlığında parıldamaya terk etmişti. Boğucu, kavurucu yaz gününden sonra gecenin solukunda damıtılmış ılık bir rüzgâr esiyordu. Öylece oturdu orada, kolları dizlerine sarılmış, gözleri 18 numaralı villaya dikilmiş.

Saray gibi ev, diye geçirdi içinden. Üç yanı açıktı, dördüncü yanında geniş bir bahçe uzanıyordu. Fısıldayan figürleri andıran ağaçlar sarmıştı binanın etrafını. Bir zamanlar tadını çıkardığı güzel yaşantıyı anımsatan şeylerle dolu aşına bir görüntüydü. Rauf nasıl becermişti? Bu kadar kısa zamanda üstelik! Hırsızlar bile böyle bir eve sahip olmayı hayal edemezdi. *Soymayı tasarlamıyorsam asla bakmazdım böyle bir eve. Böyle bir evde dostluk bulma umudu var mıydı şimdi? Gerçek bir muammasın Rauf İlvan ve sırrını açmaya zorlanman gerekiyor.*

İlvan'ın Mahran ile kafiye oluşturması tuhaf değil miydi? Ve İliş olacak o köpeğin benim alın terimin meyvelerinin tadını çıkarması?

Villanın kapısında bir araba durunca ayağa fırladı. Görevli giriş kapısını açarken Said yola fırlayıp arabanın önünde dikildi, şoförün onu görebilmesi için hafifçe öne eğildi. Arabanın direksiyonundaki adam karanlıkta onu tanıyamayınca, "Rauf Bey, Said Mahran ben," diye kükredi Said. Adam başını arabanın açık penceresine yanaştırıp bariz bir şaşkınlıkla adını tekrarladı, sesi dikkatle ayarlanmıştı. Said, Rauf'un ifadesini okuyamadı, ama sesinin tonu umut vericiydi. Bir sessizlik ve hareketsizlik anından sonra arabanın kapısı açıldı ve Said onun, "Arabaya bin," dediğini duydu.

İyi bir başlangıç diye geçirdi içinden Said. Cam kaplı bürosuna ve şahane villasına rağmen Rauf İlvan eskiden tanıdığı adamdı, değişmemişti. Araba keman gibi kıvrımlı yolu kat edip evin ön girişindeki basamaklara doğru ilerledi.

“Nasılsın Said? Ne zaman çıktın?”

“Dün.”

“Dün mü?”

“Evet, hemen seni görmeye gelmeliydim, ama halletmem gereken birkaç iş vardı ve biraz dinlenmem gerekiyordu, bu yüzden geceyi Şeyh Ali el-Cüneydi’de geçirdim. Hatırlıyor musun şeyhi?”

“Elbette. Rahmetli babanın şeyhi. Seninle defalarca onun zikir ayinlerine gitmişliğimiz var.” Arabadan inip hole girdiler.

“Eğlenceliydi o ayinler, değil mi?”

“Evet, okudukları ilahilerden de çok keyif alırdım.”

Uşak elektrik düğmesine basıp avizenin lambalarını yak-tı, avizenin büyüklüğü Said’in gözlerini kamaştırdı; yukarı doğru bakan bütün o ampuller, yıldızlar ve hilaller. Odaya yayılan ışık bütün parlaklığıyla köşedeki aynalarda yansı-yordu. Altın kaplama ayaklıkların üzerinde tarihin karanlı-ğından sırf bu amaçla kurtarılmış izlenimi uyandıracak bi-çimde sergilenen birçok sanat eşyası duruyordu. Tavanın zengin süslemelerle kaplı olduğunu fark etti, oda rahat kol-tuklar ve canlı motiflere sahip halıların üzerine gelişigüzel yerleştirilmiş yastıklarla döşenmişti. Said arkadaşının yüzü-ne baktı, yuvarlak ve tombuldu artık; bir zamanlar sevdiği Rauf, konuşurken sık sık seyrettiği, hatlarını ezberlediği o yüz. Said arada sırada içerideki sanat eşyasına kaçamak ba-kışlar atarak o yüzü incelemeye devam ederken uşak perde-leri ve bahçeye bakan verandanın pencereli kapılarını açtı, odaya çiçek açmış ağaçların kokularını içeren bir esinti dol-du.

Işık ve koku karışımı dikkat dağıtıcıydı, ama Said, İl-van’ın tombullaşmış yüzünün ineği andırdığını, bütün sa-mimiyetinin ve nezaketinin altında bir soğukluk yattığını fark etti; bir de yassı burnuna ve sarkık gerdanına rağmen, ancak bir miktar asil kandan kaynaklanabilecek rahatsız edici bir hoşluk söz konusuydu. Hayattaki bu son desteği

de kaybedecek olsa nereye sığınabilirdi?

Rauf verandaya açılan kapının yanına, mitolojik figürlerle süslenmiş parlak sütunun etrafına üç rahat koltukla kare oluşturacak biçimde yerleştirilmiş kanepeye oturdu. Said hiç tereddüt etmeden oturdu, kaygısını belli etmedi.

İlvan uzun bacaklarını uzattı. "Gazetede aradın mı beni?"

"Evet, ama karşılaşmamız için uygun bir yer olmadığını gördüm."

Rauf kararmış dişetleriyle dişlerini göstererek gülümse-di. "Büro girdap gibi, sürekli hareket var. Çok mu bekledin orada?"

"Bir ömür boyu!"

Gülümsedi Rauf yine. "Bir zamanlar bu sokağı çok iyi biliyordun eminim."

"Elbette," diye güldü Said. "Müşterilerimle iş ilişkilerim bu çevreyi unutulmaz kılmıştır. Ziyaretimin bana bin lira gelir sağladığı Fadıl Hüseyin Paşa'nın villası örneğin, sonra film yıldızı Kavakib'in bir çift muhteşem elmas küpe edindiğim villası."

Uşak bir şişe, iki bardak, mor renkli çok güzel küçük bir buz kovası, piramit biçiminde düzenlenmiş bir tabak elma, meze tabakları ve gümüş bir su maşrapasıyla donanmış servis arabasını iterek içeri girdi.

Rauf bir el işaretiyle uşağa çekilmesini söyleyip bardakları kendi doldurdu, birini Said'e uzattıktan sonra kendi bardağını havaya kaldırdı: "Özgürlüğe." Said bardağını bir dikişte diplerken Rauf bir yudum alıp, "Kızın nasıl?" diye sordu. Ardından da, "Sana sormayı unuttum, geceyi neden Şeyh Ali'de geçirdin?" diye ekledi.

Olanları hatırlamıyor, diye geçirdi içinden Said, ama kızımı hâlâ hatırlıyor. Rauf'a soğukkanlılıkla başına gelen talihsizlikleri anlattı.

"Ben de dün el-Sayrafi Sokağı'nı ziyaret ettim," diye tamamladı hikâyesini. "Orada, tahmin ettiğim gibi, bir komi-

ser bekliyordu beni ve kızım beni reddedip yüzüme bağırdı." Bir viski daha koydu kendine.

"Acıklı bir hikâye. Ama kızını suçlama. Seni hatırlamıyor. Tanıdıkça sevecektir seni."

"Onun cinsine inancımı tamamen yitirdim."

"Şimdi öyle hissediyorsun. Ama yarın kim bilir nasıl hissedeceksin. Fikrin kendiliğinden değişecek. Dünya işleri böyle."

Telefon çaldı. Rauf kalktı, ahizeyi kaldırdı, bir süre dinledi. Yüzü ışıldamaya başladı ve Said keskin gözleriyle her şeyi radar gibi izlerken telefonu alıp verandaya çıktı. Bir kadın olmalı. Böyle bir gülümseme, karanlığa doğru bu yürüyüş, bir kadın olabilirdi ancak. İlvan bekâr mıydı hâlâ acaba? Her ne kadar rahat rahat içkilerini yudumlayıp çene çalsalar da Said bu buluşmayı tekrarlamamanın çok güç olacağını hissediyordu. Açıklanamaz bir histi bu, kanserli bir büyümeye dair fısıltı halinde bir önsezi gibi, ama Said güveniyordu bu önseziye. Said'in bir zamanlar sadece hırsızlık yapmak için ziyaret ettiği bu sokağın şimdi sakinlerinden biri olan ve onu mecburen ağırlayan bu adam o kadar değişmişti ki eski halinden geriye bir gölge kalmıştı ancak. Rauf'un verandadan gelen ani kahkahasını duyunca ona olan güvenini iyice yitirdi Said. Yine de, sükûnetle, bir elma alıp dişledi ve bütün hayatının ne ölçüde şimdi telefonda kıkırdayan o adamın fikirlerini uygulamaktan ibaret olduğunu düşündü. Ya Rauf o fikirlere ihanet ettiğini kanıtlarsa?

O zaman ağır öderdi bedelini. Bu konuda en ufak bir kuşkuya yer yoktu.

Rauf İlvan verandadan döndü, telefonu yerine koydu ve kendinden gayet memnun bir biçimde yerine oturdu. "Evet. Özgürlüğünü kutluyorum. Paha biçilmez özgürlüğe. Ne kadar kıymetli olursa olsun, uğrunda feda edilen her şeye değer." Said bir dilim pastırma aldı, Rauf'un sözlerine alaka göstermediği halde başıyla onayladı. "Şimdi cezaevinden çıktın ve karşında yeni bir dünya buldun," diye devam etti

Rauf, Said mezeleri tıkınırken bardakları doldurarak.

Said arkadaşının yüzüne baktı ve çabuk bir gülümsemeyle gizlenen tiksinti ifadesi yakaladı. Deli olman gerekir seni samimiyetle ağırladığını düşünmen için. Sahte bir konukseverlik –doğru olanı yapmak– bu ve bir süre sonra buharlaşacak. Her tür ihanet soluk kalır bunun yanında; büyük bir boşluk kaplar o zaman dünyayı.

Rauf sütundaki oyuğa uzanıp Çince harflerle süslenmiş sigara kutusunu aldı. “Sevgili Said,” dedi, kutudan bir sigara çıkararak, “bir zamanlar bize hayatı zehir eden bütün nedenler ortadan kalktı artık.”

“Cezaevinde haberleri duyduğumuzda şaşır kaldık,” dedi Said, dolu ağzıyla. “Kim tahmin edebilirdi?” Rauf’a baktı, gülümseyerek. “Sınıf savaşı yok mu artık?”

“Ateşkes yapıldı! Her muharebenin kendine özgü bir savaş meydanı vardır.”

“Ve bu harikulade salon,” dedi Said, etrafına bakarak, “merasim alanı gibi.” Arkadaşının gözlerinde soğuk bir bakış yakaladı ve o anda pişman oldu böyle bir şey söylediği için. Ne zaman öğreneceksin şu diline hâkim olmayı?

“Ne demek istiyorsun?” dedi Rauf, buz gibi bir sesle.

“İncelikli zevke iyi bir örnek teşkil edebilir ve...”

“Kaçamak cevap vermeye çalışma,” dedi Rauf gözlerini kısarak. “İçinde kalmasın. Gayet iyi anlıyorum, seni herkesten daha iyi tanırım.”

Said ortamı yumuşatmaya yönelik bir kahkaha atmayı denedi, ardından, “Kötü bir niyetim yoktu,” dedi.

“Hayatımı alın terimle kazandığımı sakın unutma.”

“Bir an için kuşku duymadım bundan. Kızma, lütfen.”

Rauf sigarasından derin bir nefes çekti ama bir şey demedi.

Said, yemek yemeye ara vermesi gerektiğinin farkında, “Cezaevi ortamından sıyrılamadım henüz,” dedi, özür diler gibi. “Eski görgüme ve kibarlığıma kavuşmam için zamana ihtiyacım var. Kızımın beni reddettiği o tuhaf buluşmanın

etkisinden de henüz çıkmadığımı hesaba katmak gerekir."

Rauf'un şeytani kaşları sessiz bir bağışlamayı belirtir biçimde havaya kalktı. Said'in bakışlarının yüzünden yemeye devam etmek için izin ister gibi mezelere doğru kaydığını fark edince de, "Al, lütfen," dedi sakince.

Said hiç tereddüt etmeden meze tabaklarına girişip hepsini bir güzel temizledi. Bunun üzerine Rauf, görüşmeyi bitirmek istediğini ima eden bir çabuklukla, "Her şey çok farklı olmak zorunda artık. Geleceğini düşündün mü?" dedi.

Said bir sigara yaktı. "Geçmişimi düşünmekten geleceğimi düşünmeye fırsat bulamadım henüz."

"Bana öyle geliyor ki dünyada erkekten fazla kadın var. Bu yüzden bir kadının sadakatsizliğinin seni bu kadar rahatsız etmesine izin vermemelisin. Kızına gelince, bir gün seni tanıyıp sevecektir. Şu anda önemli olan kendine bir iş bulman."

Said bir Çin tanrısı heykeline baktı, mükemmel bir vakar ve dinginlik örneği. "Terzilik öğrendim cezaevinde."

"Terzi atölyesi açmayı mı düşünüyorsun?" dedi Rauf şaşkınlıkla.

"Tabii ki hayır," dedi Said yavaşça.

"Peki, ne düşünüyorsun?"

Said baktı ona. "Bildiğim tek bir meslek var."

"Hırsızlığa mı döneceksin?" dedi Rauf, neredeyse dehşet içinde.

"Getirisi yüksektir, bildiğin gibi."

"Bildiğim gibi mi? Nerden bileyim be adam?"

"Neden bu kadar öfkelisin?" Şaşkın bir bakış attı Said ona. "Geçmişimden bildiğin gibi, demek istedim. Öyle değil mi?"

Rauf gözlerini indirdi, Said'in sözlerinin samimiyet derecesini ölçmeye çalışıyordu sanki; bu konukseverliği daha fazla sürdürmeyeceğini hissediyor, görüşmeyi sonlandırmak istiyordu besbelli. "Bak Said. Hiçbir şey eskisi gibi değil artık. Eskiden hem bir hırsız hem de, gayet iyi bildiğin

nedenlerden ötürü, dostumdun. Şimdi durum değişti. Hırsızlığa dönersen sadece hırsız olursun.”

Rauf'un sert samimiyeti karşısında Said öfkeyle ayağa fırladı. Sonra öfkesini dizginleyip sessizce yerine oturdu. “Pekâlâ. Bana uygun bir iş söyle.”

“Ne iş olursa olsun, fark etmez. Sen konuş. Ben dinliyorum.”

“Çalıştığın gazetede gazetecilik yapmak beni mutlu edecektir,” diye söze girdi Said, gayet ciddi. “İyi eğitim almış biriyim ve senin eski öğrencin sayılırım. Senin tavsiyenle sayısız kitap okudum, bana zeki olduğumu birçok kez bizzat söylemişliğin var.”

Rauf sabırsızlıkla başını salladı, gür siyah saçları ışıltıyordu parlak ışığın altında. “Dalga geçmenin zamanı değil. Sen hiçbir zaman yazar olmadın ve cezaevinden dün çıktın. Boş yere zaman harcamayalım.”

“Adi bir iş seçmem gerekiyor, öyle mi?”

“Hiçbir iş adi değildir, yeter ki dürüst olsun.”

Said pervasız hissetti kendini. Gözlerini hızla salonda gezdirdikten sonra, “Varsılların bize yoksulluğu öğütlemesi ne kadar güzel,” dedi acı bir tonla. Rauf'un tepkisi saatine bakmak oldu.

“Çok fazla zamanını aldığımdan eminim,” dedi Said yavaşça.

“Evet,” dedi Rauf, temmuz güneşi kadar dosdoğru. “Yapmam gereken bir sürü iş var.”

“Nezaketin, konukseverliğin ve yemek için teşekkür ederim,” dedi Said, ayağa kalkarak.

Rauf cüzdanını çıkarıp iki elli liralık banknot uzattı. “Al şunu, seni bir süre idare eder. Yapmam gereken bir sürü iş olduğunu söylediğim için beni bağışla. Aslında bu geceki kadar müsait yakalayamazsın beni.”

Said gülümsedi, banknotları aldı, başını sıcak bir biçimde sallayıp, “Allah sana daha çok versin,” temennisinde bulundu.

~DÖRT~

Gerçek Rauf İlvan buymuş demek, çıplak hakikat – henüz gerektiği gibi toprağın altına inmemiş kısmi bir ceset. Öteki Rauf İlvan gitmiş, yok olmuş, dün gibi, insanlık tarihinin ilk günü gibi – Nabavviya’nın sevgisi ya da İliş’in sadakati gibi. Görünüşe aldanmamalıyım. Nazik sözleri kurnazca seçilmiş, gülümsemesi dudak büzmekten ibaret, cömertliği kendini savunmaya yönelik bir parmak şaklatış, sadece suçluluk duyduğu için izin verdi evine girmene. Beni sen yarattın, şimdi de reddediyorsun; fikirlerin kişiliğimi biçimlendirdi, şimdi de onları değiştirip beni bir başıma bırakıyorsun – köksüz, değersiz, umutsuz. Öylesine büyük bir ihanet ki bu, bütün Mukattam tepesi üzerine yığılıp gömse de, bana yetmez.

Bana ihanet ettiğini, kendine bile olsa, hiç itiraf ettin mi acaba? Belki kendini de aldattın başkalarını aldattığın gibi. Vicdanın karanlıkta bile sızlamadı mı? Keşke evine, aynalar ve objet d’art dolu o eve girdiğim kolaylıkla ruhuna da girebilseydim, ama orada da ihanetten başka bir şey bulamazdım; Nebeviyye kılığında Rauf, Rauf kılığında Nebeviyye, ya da ikisinin de kılığında İliş Sidra – ve ihanet dünyadaki en aşağılık suç olduğunu haykırarak bana. Sırtım onlara dönükken şehvet dolu gözlerle bakışmış olmaları, o şehvet ki onları ölüm gibi bir akıntıyla sürükledi, şaşkın bir serçeye doğru karnının üzerinde sürünen bir kedi gibi. Ellerine geçen ilk fırsatla birlikte son ahlak ve kararsızlık kırıntıları kayboldu ve sokağın bir köşesinde, hatta belki kendi evimde İliş Sidra, “Polise ihbar edeceğim, böylece ondan kurtulacağız,” dedi ve çocuğumun annesi suskun kaldı – bana sık sık, “Seni seviyorum, se-

nin üstüne erkek tanımıyorum,” diyen dili sustu. Ve El-Sayrafi Sokağı’nda etrafım polislerle çevrili buldum kendimi –ki o güne kadar bütün kurnazlığıyla şeytan bile düşürememişti beni tuzağa–, yağmur gibi indi üzerime tekmeler ve yumruklar.

Senin de onlardan farkın yok Rauf –hanginiz daha hain bilmiyorum– ama zekânı ve geçmişteki dostluğumuzu hesaba katınca senin günahın daha büyük; beni hapse iterken kendin özgürlüğe sıçradın, o aynalı ve aydınlık saraya. Saray ve mezbelelere dair bilgece sözünü unuttun, değil mi? Ben asla unutmayacağım.

Abbas Köprüsü’nde, taştan bir banka otururken ilk kez olarak idrak etti nerede olduğunu.

“En iyisi şimdi yapmak,” dedi yüksek sesle, karanlıkla konuşur gibi, “şoku atlatacak zamanı bulamadan.” Kendime engel olamam, diye geçirdi içinden. Mesleğime hiçbir zaman sırt çeviremem, adil ve meşru bir meslek, özellikle kendi filozofuna karşı kullanıldığında. Orospu çocuklarını cezalandırdıktan sonra dünyada gizlenecek bir yer bulunur elbette. Geçmişimi ardımda bırakabilsem, Nebeviyye, İliş ve Rauf’u unutabilsem büyük bir yük kalkacak omuzlarımdan; kendime rahat ve güvenli bir hayat kurup darağacından çok daha uzak olacağım. Ama onlarla hesabımı görmeden, tadı tuzu olmayacak hayatın, geçmişim peşimi bırakmayacak. Nedeni de basit, çünkü yaşadığım her an zihnimde geçmiş değil şimdiki zaman olacak. Bu geceki macera eylem planım için mükemmel bir başlangıç oluşturunca.

Kıyı boyunca dizili sokak lambalarından yansıyan ışık okları tarafından enine dilimlenmiş kara dalgalar halinde akıyordu Nil. Sessizlik yatıştırıcı ve mutlaklı.

Şafak sökerken, yıldızlar dünyaya biraz daha yakınlaştığında, Said yerinden kalktı, gerindi ve yanmaya devam eden sokak lambalarından uzak durarak nehir kıyısı boyunca geldiği yere doğru yürümeye başladı. Eve yaklaştığında adımlarını biraz daha yavaşlattı. Sokağı, araziye, büyük evlerin duvarlarını ve nehrin kıyısını gözden geçirdikten son-

ra gözlerini uykudaki villaya dikti; her yanı hayaletleri andıran ağaçlarla korunan, ihanetin hak edilmemiş bir dinginlikle uyuduğu villaya. *Çok renkli bir macera olacak bu, en büyük ihanete verilmiş çarpıcı bir yanıt.*

Tedirginliğini belli etmemeye çalışarak dosdoğru karşıya geçti. Çiti takip ederek yan sokağa saptı, önünü dikkatlice tarayarak ilerledi. Sokağın boş olduğuna kanaat getirdikten sonra eğilip çalıların arasına daldı, yasemin ve menekşelerin arasında kendine yol açıp kıpırdamadan durdu. Evde köpek olsaydı –ev sahibi dışında, tabii ki– şimdiye kadar havlamalarıyla bütün mahalleyi uyandırmış olması gerekirdi.

Ama bir fısıltı bile duyulmuyordu sessizlikte.

Öğrencin seni birkaç dünya malından kurtarmaya geliyor Rauf.

Gelişmiş kaslarıyla, içe içe geçmiş kalın dallardan, gür yapraklardan ve çiçeklerden hiç etkilenmeden bir maymun çevikliğiyle tırmandı çiti. Parmaklıklara tutunup kendini yukarı çektikten sonra, sivri uçlu demirlerin üzerinden kendini, bacakları bahçenin içindeki dallara temas edinceye dek yavaşça sarkıttı. Bir süre havada asılı kaldı, soluklanırken bahçeyi gözden geçirdi; çalılardan, ağaçlardan ve karanlık gölgelerden oluşmuş bir orman. *Çatıya tırmanıp oradan girmenin bir yolunu aramam gerekecek. Alet yok yanımda, el feneri yok, evi de iyi tanımıyorum; Nebeviyye eve benden önce temizlikçi ya da çamaşırcı kadın numarasıyla girip incelemedi, İliş Sidra ile meşgul artık.*

Karanlıkta kaşlarını çatıp bu düşünceleri zihninden kovmaya çalışırken kendini usulca yere bıraktı. Duvara tutunup villaya doğru emeklemeye başladı, yağmur oluğunu buluncaya dek. Ardından, oluğa bir akrobat gibi tutunup çatıya doğru tırmanmaya başladı. Yarı yolda, güçlkle uzanabileceği uzaklıkta açık bir pencere gördü ve denemeye karar verdi. Bir ayağını pencerenin çıkıntısına uzattı, ardından ellerini teker teker atarak pencerenin pervazına tutundu. Bütün ağırlığıyla durabildiğinden emin olduktan sonra

içeri süzüldü. Mutfakta olduğunu tahmin ediyordu. Koyu karanlık rahatsız ediciydi, el yordamıyla kapıyı bulmaya çalıştı. İçeride karanlık daha da yoğun olacaktı, ama Rauf'un cüzdanına veya objet d'art'ına başka nasıl ulaşabilirdi? Devam etmek zorundaydı.

Kapıdan süzülüp duvarı elleriyle yoklayarak o rahatsız edici karanlıkta bir süre ilerledikten sonra yüzünde bir esinti hissetti. Nereden geliyor olabileceğini merak ederek köşeyi döndü ve ellerini öne uzatıp parmaklarıyla hissederek pürüzsüz duvar boyunca ilerledi. Birden parmakları yere doğru sarkan boncuklara temas etti. Ödünü patlatan hafif bir hışırtı geldi boncuklardan. Perde. Hedefine yaklaşmış olmalıydı. Cebindeki kibrit kutusu geldi aklına, ama kutuyu alacağına yere doğru sarkan boncukları hafifçe aralayıp yavaşça, ses çıkarmadan içeri süzüldü. Öne doğru bir adım attı ve bir şeye çarptı, bir iskemleye belki, o şeyden uzaklaşıp bir gece lambası arayışıyla başını yukarı kaldırdı. Üzerine kâbus gibi çöken karanlıktan başka bir şey göremiyordu. Bir an için bir kibrit çakmayı düşündü yine.

Işık saldırısına uğradı birden. Her yer aydınlandı, ışık o kadar parlaktı ki gözleri kamaştı. Gözlerini kapattı. Gözlerini tekrar açtığında Rauf İlvan'ı buldu karşısında, üzerinde onu dev gibi gösteren uzun bir ropdöşambr vardı. Bir elini gergin bir biçimde cebine sokmuştu, silah tutar gibi. Gözlerindeki soğuk ifade ve büzülmüş dudakları iliklerine kadar ürpertti Said'i; koyu bir nefret, husumet vardı yüzünde sadece. Sessizlik boğucuydu, klostrofobik, cezaevi duvarlarından bile daha kalın. Gardiyan Abd Rabbuh'un, "Ne çabuk döndün," diye alay edişini duyar gibiydi.

"Polise haber verelim mi?" diye sordu arkasında biri sertçe. Said döndü ve arka arkaya dizilmiş üç uşak gördü. "Dışarıda bekleyin," dedi Rauf, sessizliği bozarak.

Kapı açılıp kapandı ve Said arabesk motifli tahta bir kapı olduğunu fark etti. Üst kısmına bir yazı işlenmişti, bir

atasözü ya da Kuran'dan bir ayet muhtemelen. Rauf'a doğru döndü.

"Bana böyle bir numara çekmeye kalkışman aptalcaydı; seni iyi tanıyorum. Açık bir kitap gibi okuyabilirim seni." Said'in nutku tutulmuştu, çaresizdi, teslim olmuştu, yaşadığı şoku üzerinden atmaya çalışıyordu; ama yine de bir gün önce tahliye olduğu cezaevine dönmeyeceğine dair içgüdüsel bir sezgiye kapıldı. "Bekliyordum seni, hazırlıklıydım. Hatta eylem planını kafamda tasarladım. Beklentilerimin boşa çıkmasını bile umdum. Fakat sana duyulan güvensizliğin asılsız çıkması olanaksız anlaşılan." Said bir an için gözlerini indirdi ve yerdeki cilalanmış desenli parkeleri fark etti. Sonra başını kaldırdı ve bir şey demedi. "Yararı yok. Sen her zaman şerefsiz biri olacaksın. Ölümün de şerefsiz olacak. Şu anda senin için yapabileceğim en iyi şey seni polise teslim etmek." Said gözlerini kırptı, yutkundu ve gözlerini yere indirdi yine.

"Neden geldin?" diye sordu Rauf hiddetle. "Düşmanınmışım gibi davranıyorsun bana. İyiliğimi ve yardımseverliğimi unuttun. Sadece kötülük ve kıskançlık hissediyorsun. Düşüncelerini, eylemlerin kadar iyi biliyorum."

Said, gözleri hâlâ yerde, "Başım dönüyor. Tuhaf hissediyorum kendimi. Cezaevinden çıktığımdan beri böyleyim," diye mırıldandı.

"Yalancı! Beni aldatmaya kalkışma. Bir zamanlar eleştirdiğim zenginlerden birine dönüştüğümü düşündün. Bu yüzden de bana onlar gibi muamele etmeye..."

"Bu doğru değil."

"Öyleyse neden evime girmeye çalıştın? Neden beni soyamak istedin?"

"Bilmiyorum," dedi Said, kısa bir kararsızlıktan sonra. "Aklım başımda değil. Ama sen bana inanmıyorsun."

"Tabii ki inanmıyorum. Sen de biliyorsun yalan söylediğini. Sana verdiğim öğüt seni ikna etmedi. Kıskançlığın ve

küstahlığın kabardı, bu yüzden de her zamanki gibi bodoslama daldın, çılgın gibi. Keyfin bilir, istediğini yap, ama yine hapsi boylayacaksın.”

“Beni bağışla, lütfen. Aklım cezaevindeki gibi çalışmaya devam ediyor, hatta cezaevine girmeden önceki gibi.”

“Seni bağışlamam mümkün değil. Düşüncelerini okuyabiliyorum, aklından tüm geçenleri. Benim hakkımda ne düşündüğünü tam olarak görebiliyorum. Seni polise teslim etmenin zamanı geldi.”

“Lütfen bunu yapma.”

“Yapmayayım mı? Bunu hak etmedin mi?”

“Evet, ettim, ama lütfen yapma.”

“Bir daha gözüme görünürsen,” diye kükredi Rauf, “böcek gibi ezerim seni.” Said bu sözün üzerine hızlıca dışarı çıkmaya yeltendi, ama Rauf bağırarak engelledi onu: “Bana parayı geri ver.” Said bir an için dondu, elini cebine sokup iki banknotu çıkardı. Rauf banknotları alıp, “Bir daha karşıma çıkma sakın,” dedi.

Said, Nil’in kıyısına döndü yine, kurtulduğuna inanamıyordu. Gerçi hissettiği rahatlama duygusu hezimete uğramışlıkla zedelenmişti ve şimdi, şafak vaktinin nemli soluşunda, yakalandığı odayı nasıl daha dikkatli gözden geçirmediğine, nasıl süslü kapıdan ve yerdeki cilalı parkelerden başka bir şeyin farkına varmadığına şaşıyordu. Ama şafak buğulu bir şefkat yayıyor, yitirilmiş olan her şey için, o iki banknot için bile anlık bir teselli sunuyordu. Said teslim oldu o teselli duygusuna. Başını göğе doğru kaldırdı ve gündoğumunun hemen öncesinde yıldızların baş döndürücü parlaklığı karşısında huşu doldu içi.

~BEŞ~

Şaşkınlıkla baktılar ona, sonra kahvedeki herkes ona hoş geldin demek için aynı anda ayağa kalktı. Başta kahve sahibi ve garson tarafından dillendirilen renkli karşılama sözlelerinden sonra herkes etrafını sarıp onu kucakladı, yanaklarından öptü. Said Mahran, nezaketle, "Teşekkürler Bay Tarzan. Sağ olun dostlarım," diyerek herkesin elini sıktı.

"Ne zaman çıktın?"

"Evvelsi gün."

"Af söylentisi vardı. Dua ediyorduk senin için."

"Özgürüm, Allaha şükür."

"Ya diğerleri?"

"Herkes iyi. Onların da sırası gelecek."

Bir süre hararetle haber değiş tokuş ettikten sonra kahvenin sahibi Tarzan, Said'i kendi sedirine yönlendirip herkese yerlerine oturmalarını söyledi. Kahve sessizliğe büründü yine. Hiçbir şey değişmemişti. Said orayı daha dün terk etmiş gibi hissetti kendini. Bakır aksesuarlı yuvarlak oda, oturma-ğı samandan tahta iskemleler, eskisi gibiydi her şey. Kimi aşına bir avuç müşteri çaylarını yudumlayarak anlaşılmaya varmaya çalışıyorlardı. Açık kapıdan ve karşıdaki büyük pencereden uçsuz bucaksız çöl görünüyordu; zifiri karanlı-ğını hafifletecek tek ışıktan bile yoksun. Çölün etkileyici sessizliğini bozan tek şey, pencereyle kapının arasında esen, çölün kendisi kadar güçlü ve berrak, kuru ve serinletici esintinin arada sırada içeri taşıdığı kakhaha sesleriydi.

Said garsondan bir bardak çay aldı, ılımasını bekleme-

den dudaklarına götürdükten sonra kahve sahibine döndü. "İşler nasıl bu aralar?"

Tarzan üst dudağını büktü. "Güvenilir birini bulmak kolay değil artık," dedi küçümser bir biçimde.

"Ne diyorsun? Bu çok kötü."

"Herkes tembel, aynı bürokratlar gibi!"

Said anlayışla homurdandı. "Tembel birini bir haine yeğlerim. Bir hain yüzünden boyladım kodesi Bay Tarzan."

"Sahi mi? Deme ya!"

Said hayretle baktı ona. "Hikâyeyi duymadınız öyleyse?" Tarzan başını anlayışla sallayınca Said kulağına, "Güvenilir bir tabancaya ihtiyacım var," diye fısıldadı.

"Neye ihtiyacın varsa, hizmetindeyim."

Said onun omzunu minnetle sıvazladı sonra, biraz da utanarak, söze, "Ama şu anda..." diye girdi.

Tarzan kalın parmağını Said'in dudaklarına götürerek sözünü kesti. "Hiç kimseden asla özür dilemen gerekmiyor!" dedi.

Said çayını bitirdi, sonra pencereye gidip önünde durdu; orta boyda güçlü, ince, dimdik duran bir adam. Rüzgârın ceketine dolup şişirmesine izin vererek önünde uzanan zifiri karanlık çöle dikti gözlerini. Gökyüzündeki yıldızlar kum tanelerini andırıyordu, kahve de okyanusun ortasında bir adayı ya da gökyüzünde yalnız uçan bir uçağı. Arkasında, kahvenin bulunduğu küçük tepenin eteğinde, karanlıkta oturmuş temiz hava almaya çalışanların ellerinde yanan sigaraların ateşi hareket ediyordu, yakın yıldızlar misali. Ufukun batısında Abbasiyya'nın ışıkları çok uzak görünüyor, uzaklıklarıyla insana kahvenin çölün ne kadar içinde olduğunu anlatıyorlardı sanki.

Pencereden bakarken dışarıda oturan adamların seslerinin farkına vardı Said. Tepenin yamacına uzanmış, çöl esintisinin keyfini çıkarıyorlardı. Garson elinde kor halindeki kömürlerinden havaya kıvılcımlar saçılan bir nargileyle on-

lara doğru ilerliyor, adamların neşeli sohbetleri arada sırada patlayan kahkahalarla noktalanıyordu. Genç bir adamın sesini duydu, kendini tartışmaya kaptırmıştı besbelli. "İnsanın kendini güvende hissedebileceği tek bir yer söyleyin bana dünyada," diyordu.

Bir başkası karşı çıktı. "Burası, şimdi oturduğumuz yer örneğin. Burada huzurlu ve güvenli değil miyiz?"

"Görüyor musun, 'şimdi' dedin. Vahim olan da bu zaten."

"Ama neden kaygı ve korkularımıza lanet okuyoruz? En nihayetinde onlar değil mi bizi geleceği düşünme zahmetinden kurtaran?"

"Huzur ve sükûnet düşmanısın öyleyse sen."

"Tek kaygın celladın ipi boynuna geçirmesiye, bu huzurdan korkmak kadar doğaldır."

"Evet, bu özel bir mesele, cellatla aranızda halletmeniz gerekir."

"Burada, çöl ve karanlık tarafından korunduğunuz için, güzel güzel sohbet edebiliyorsunuz. Ama yakında kente gitmeniz gerekecek. O zaman yararı ne?"

"Asıl trajedi düşmanımızın aynı zamanda dostumuz olması."

"Aksine, dostumuz aynı zamanda düşmanımız aslında."

"Hayır. Asıl mesele korkak oluşumuz. Bunu neden itiraf etmiyoruz?"

"Korkak olabiliriz. Fakat bu zamanda nasıl cesur olabilir ki insan?"

"Cesaret cesarettir."

"Ölüm de ölüm."

"Karanlık ve çöl ise ikisini de içerir."

Muhabbete bak! Ne demek istiyorlar? Bir şekilde, gecenin gizemleri kadar belirsiz ve tuhaf bir biçimde, benim durumumu ifade ediyorlar.

Gençtim bir zamanlar, enerjim vardı, inancım vardı – silaha

cinayet için değil, ulusal dava için sarılırdım o günlerde. Bu tepenin öte yanında, pejmürde fakat kalpleri temiz gençler savaşmak için eğitilirlerdi bir zamanlar. Ve liderleri şimdi 18 numaralı villada yaşıyor. Kendini eğitmişti, başkalarını eğitmişti, bilgece sözler sarf etmişti. "Said Mahran," derdi bana, "bir tabanca bir somun ekmekten daha önemlidir. Baban gibi koşarak gittiğin Sufi ayinlerinden daha önemlidir." Bir akşam bana, "Bir adam neye gerek duyar bu ülkede Said?" diye sormuş ve cevap vermemi beklemeden, "silaha ve kitaba," demişti. "Silah geçmişini halletmek içindir, kitap ise geleceğini. Bu yüzden kendini eğitmeli, kitap okumalısın." O gece öğrenci yurdunda yüzünde beliren ifadeyi hatırlıyorum hâlâ, gürültülü kahkahasını, sözlerini: "Çaldın demek. Çalmaya cüret ettin. Helal olsun! İstismarcıların günahlarını biraz olsun hafifletmek için çalmak kesinlikle meşrudur Said. Hiç kuşkun olmasın."

Uçsuz bucaksız çöl tanık olmuştu Said'in yeteneğine. İnsan Kılığında Ölüm olduğunu, attığını vurduğunu söylemezler miydi onun için? Gözlerini kapattı, gevşeyip temiz havanın keyfini çıkardı, birden omzunda bir el hissedinceye kadar. Döndü ve öteki eliyle ona bir tabanca uzatan Tarzan'ı gördü.

"Düşmanına karşı kullanırsın, inşallah," dedi Tarzan ona.

Said tabancayı aldı. "Ne vereceğim bunun için Bay Tarzan?" dedi, silahın sürgüsünü deneyerek.

"Benden bir hediye."

"Hayır, teşekkür ederim. Kabul edemem. Sizden tek ricam bedelini ödeyebilmem için bana biraz zaman tanımanız."

"Kaç mermiye ihtiyacın var?"

Tarzan'ın sedirine doğru yürüdüler. Açık kapının eşiğinden geçerken bir kadın kahkahası geldi dışarıdan. Tarzan kıkırdadı. "Nur bu. Hatırlıyor musun onu?"

Said karanlığa baktı, ama bir şey göremedi. "Buraya ge-

liyor mu o hâlâ?" diye sordu.

"Bazen. Sevinecek seni görünce."

"Birini buldu mu?"

"Tabii ki. Bu seferki bir şekerleme fabrikatörünün oğlu." Oturdular. Tarzan garsonu çağırdı. "Nur'a kibarca buraya gelmesini söyle."

İlginç olacak onu görmek, zamanın onu nasıl değiştirdiğini görmek. Said'in sevgisini kazanmak için çok uğraşmış, ama başarılı olamamıştı Nur. Said'in bütün sevgisi tek kadına, o sadakatsiz kadına aitti o zamanlar. Taştan yapılmıştı sanki. Dünyanın en acıklı şeyidir birini böyle sevmek. Bülbülün kaya için ötmesinden, rüzgârın sivri uçlu parmaklıkları okşamasından farksızdı. Ona aldığı hediyeleri bile başkasına verirdi Said – Nebeviyye'ye veya İliş'e. Dişlerini sıkıp cebindeki tabancayı okşadı.

Nur belirdi kapıda. Hazırlıksızdı, Said'i görür görmez Said'in birkaç adım önünde şaşkınlık içinde kalakaldı. Said gülümsedi ona, ama bir yandan da onu dikkatle inceliyordu. Zayıflamış, yüzünü ağır bir makyajla gizlemişti. Üzerinde kollarını ve bacaklarını sergilemekle kalmayıp vücudunu eldiven gibi saran bir elbise vardı. İffetinden tamamen vazgeçtiğini ilan ediyordu o elbise. Rüzgârın dağıttığı kısa kesilmiş saçları da öyle. Said'e doğru atıldı.

"Sağ salim döndün, çok şükür," dedi, elleri buluşurken. Utancını gizlemek için hafifçe kıkırdayıp Said'le Tarzan'a usulca sarıldı.

"Nasılsın Nur?" diye sordu Said.

"Gördüğün gibi," dedi Tarzan gülümseyerek, Nur'un yerine, "gayet iyi, adı gibi."

"İyiyim," dedi Nur. "Ya sen? Gayet sağlıklı görünüyorsun. Ama gözlerine ne oldu? Öfkeli olduğun zamanki bakışlarını hatırlatıyor bana."

"Ne demek istiyorsun?" dedi Said sırtarak.

"Bilmiyorum, tarif etmek güç. Gözlerin biraz kızarır, du-

dakların seğirmeye başlar!"

Said güldü. Sonra, hafif bir üzüntüyle, "Arkadaşın birazdan seni almaya gelir, değil mi?" dedi.

"Feci sarhoş," dedi Nur, başını sallayıp gözüne düşen saçını geriye atarak.

"Olsun, yine de ona bağlısın."

"Onu kuma gömmemi ister misin?" dedi Nur, kurnaz bir gülümsemeyle.

"Hayır, bu gece değil. Başka zaman buluşuruz. Yağlı bir parça düşürmüşsün duyduğuma göre," diye ekledi, Nur'un dikkatinden kaçmayan meraklı bir bakışla.

"Öyle. Arabasıyla Şehitler Anıtı'na gideceğiz. Açık hava sever."

Açık hava sever demek. Şehitler Anıtı.

Nur'un kirpikleri titredi, gözleri Said'in bakışıyla buluşurken yüzünde giderek artan çekici bir şaşkınlık ifadesi belirdi. "Görüyor musun," dedi somurtarak, "sen beni hiç düşünmüyorsun."

"Bu doğru değil," dedi Said. "Benim için çok değerlisin."

"Sen o zavallı balığı düşünüyorsun sadece."

Gülümsedi Said. "Seninle ilgili düşüncelerimin bir parçası o."

"Öğrenirlerse sonum olur," dedi Nur, ani bir ciddiyetle. "Babasının nüfuzu var, güçlü bir aileden geliyor. Paraya ihtiyacın var mı?"

"Arabaya ihtiyacım var," dedi Said, ayağa kalkarak. "Ona her zamanki gibi davranmaya çalış," diye devam etti, yanağını hafifçe sıkarak. "Seni korkutacak bir şey olmayacak, senden kimse kuşkulananmayacak. Çocuk değilim ben. Şu işi hallettikten sonra birbirimizi hayal bile edemeyeceğin kadar çok göreceğiz."

~ACTI~

Araziyi iyi tanıyordu. Şehitler Anıtı'na en kısa zamanda varabilmek için barakaların yanından geçen yoldan uzak durup çölde yürümeyi yeğledi. Zihninde bir pusula varmış gibi ilerliyordu. Yıldız ışığında Anıt'ın büyük kubbesini görür görmez arabanın nereye gizlenmiş olabileceğini araştırmaya koyuldu. Anıt'ın etrafını dolanarak çevreyi mümkün olduğunca çabucak gözden geçirdi, ama ancak batı duvarına ulaştığında seçebildi arabayı. Hiç düşünmeden başını öne eğip arabaya doğru yürümeye başladı. Yaklaştığında çömeldi ve sevişme fısıltılarını duyuncaya kadar ilerledi. *Şiddet yaşanacak şimdi, diye geçirdi içinden, hazzın ortasında ve coşku birden yok olacak; ama sizin suçunuz değil, kaos ve karmaşa gök kubbe gibi sarar bizi. Rauf İlvan niyetimizin iyi olduğunu, ancak düzen ve disiplinden yoksun olduğumuzu söylemez miydi?*

Arabadan gelen soluk sesleri derinleşti. Neredeyse emekleyerek kapının koluna erişinceye dek ilerledi. Kolu sıkıca kavrayıp kapıyı açtı ve "Kımıldamayın!" diye bağırdı.

İki kişi şaşkınlıkla haykırdı ve dehşete kapılmış bir çift baş ona baktı. Tabancayı sallayıp, "Kımıldamayın, yoksa ateş ederim. İnin arabadan," dedi.

"Yalvarırım yapmayın," dedi Nur'un sesi.

İkinci bir ses, boğuk, kum ve çakılda zorlanırmış gibi, "Ne? Ne istiyorsunuz bizden, lütfen?" dedi.

"İnin arabadan."

Nur bir elinde giysileriyle kendini arabadan dışarı attı, peşinden de genç bir adam çıktı, sendeleyerek pantolonunu giy-

meye çalışıyordu. Said tabancayı tehditkâr bir biçimde genç adama doğrultunca genç adam yalvarmaya başladı. "Hayır. Hayır. Lütfen ateş etmeyin," dedi, neredeyse ağlayarak.

"Para," diye kükredi Said.

"Ceketimde. Arabada."

Said, Nur'u arabaya doğru itti. "Sen bin."

Nur acıyla inleyip arabaya bindi. "Lütfen bırakın beni. Yalvarırım bırakın," diye kekeledi.

"Ceketi ver." Ceketi Nur'un elinden kaptı, cüzdanı çıkarıp ceketi genç adamın yüzüne fırlattı. "Hayatını kurtarman için sadece bir dakikan var." Genç adam karanlıkta fırlayıp bir kuyruklu yıldız gibi kaybolurken Said direksiyona geçip motoru çalıştırdı. Araba kükreyerek ileri doğru atıldı.

"Gerçekten korkuttun beni," dedi Nur giyinirken, "seni beklemiyormuşum gibi."

"Şu içkiden bir yudum alalım," dedi Said yola çıkar çıkmaz, son sürat gitmeye devam ederek. Nur ona şişeyi geçirdi, Said şişeyi dikti. Ardından şişeyi iade etti, Nur da aynı şeyi yaptı.

"Zavallı çocuk, dizleri titriyordu," dedi Nur.

"Çok yufka yüreklisin. Bana gelince, fabrikatörlerden pek hazzetmem."

"Sen kimseden hazzetmezsin, ona bakarsan," dedi Nur, doğrulup önüne bakarak. Said'in içinden onun gönlünü almak gelmedi, bir şey demedi.

"Beni seninle görecekler!" diye ciyakladı Nur arabanın Abbasiyya'ya yaklaştığını fark ettiğinde. Aynı düşünce Said'in de aklından geçmişti, bu yüzden Darrasa'ya giden yan sokaklardan birine sapıp biraz yavaşladı.

"Taksi şoförlüğü yapan eski bir dostla iş ayarlamak ve bir tabanca bulmak için Tarzan'ın kahvesine gittim. Talihim bana bir araba bahş etti!"

"Sana her zaman faydam dokunduğunu düşünmüyor musun?"

"Her zaman. Sen de harikaydın bu arada. Neden oyunculuk yapmıyorsun?"

"Başında epey korktum."

"Ama sonra?"

"İkna ediciydim umarım, benden kuşku duymaz inşallah."

"Korkudan aklını yitirdi, bir şeyden kuşku duyacak hali yoktu."

"Bir arabayla bir tabancaya neden ihtiyaç duyuyorsun?"

"Mesleğim gereği."

"Tanrım! Ne zaman çıktın cezaevinden?"

"Evvelsi gün."

"Yine hırsızlık yapmayı mı düşünüyorsun?"

"Meslek değiştirmek sana hiç kolay geldi mi?"

Nur bir şey demedi, sadece farların aydınlattığı yola bakmakla yetindi. Dönemeçte Mukattam tepesi daha yakınlaştı, gecenin her şeyden daha katı bir parçası gibi.

"Hapse girdiğini duyduğumda," dedi Nur yavaşça, "ne kadar üzöldüğümü biliyor musun?"

"Hayır. Ne kadar üzöldün?"

"Ne zaman bırakacaksın bu alaycı hali?" Kızmıştı biraz.

"Ama ben çok ciddiylim. Sevginden de tamamen emimim."

"Taş kalplisin."

"Hapiste kilitlediler kalbimi, kurallar gereği!"

"Hapse girmeden çok önce de kalpsizdin sen."

Sevgi konusu üzerinde neden bu kadar çok duruyor? O sadakatsiz kadınla konuşsun sevgiyi; köpeklerle, beni reddeden o küçük kızla. "Bir gün kalbimi bulmayı başaracağız," dedi.

"Nerde kalacaksın bu gece? Karın biliyor mu nerde olduğunu?"

"Sanmıyorum."

"Eve mi gideceksin öyleyse?"

“Sanmıyorum. Bu gece değil, her halükârda.”

“Bende kal.”

“Yalnız mı yaşıyorsun?”

“Evet, Şeriya Necmeddin’de, Bab el-Nasır mezarlığının hemen arkasında.”

“Numarası kaç?”

“O sokakta tek ev var; çuval bezi atölyesinin üstü, hemen arkasında da mezarlık var.”

“Şahane bir yerdeymiş!” diye güldü Said.

Nur da güldü. “Orada kimse tanımıyor beni, kimse ziyaretime de gelmedi. Üst katta bulursun beni.” Said’in yanıtını bekledi, ama Said bütün dikkatini tepeyle Şeyh Ali el-Cüneydi’nin yerinden sonra gelen evlerin arasında daralan yola vermişti. Şeriya Darrasa’nın tepesinde arabayı durdurup Nur’a baktı.

“Burası inmen için uygun bir yer.”

“Gelmeyecek misin benimle?”

“Sonra geleceğim sana.”

“Ama nereye gideceksin gecenin bu saatinde?”

“Sen doğru karakola git şimdi. Benimle hiç ilgin yokmuş gibi olanları anlat ve benden tamamen farklı bir insanı tarif et. Şişman ve açık tenliydi, sağ yanağında eski bir yara izi vardı de. Seni kaçırdığımı, soyduğumu ve sana tecavüz ettiğimi söyle.”

“Tecavüz mü?”

“Zinhum Çölü’nde sana tecavüz ettim,” diye devam etti Said, Nur’u dikkate almadan, “sonra da seni arabadan atıp gazladım.”

“Beni görmeye gelecek misin gerçekten?”

“Evet, tüm samimiyetimle söz veriyorum. Karakolda da arabada kestiğin kadar iyi rol kesebilecek misin?”

“Umarım.”

“Allahayısmarladık, öyleyse.” Ve gazladı.

~YEDİ~

İkisini –Nebeviyye ve İliş'i– birlikte öldürmek büyük bir zafer olacak. İşe koyulmuşken Rauf İlvan'ı da haklayıp kaçmak daha da iyi olur, ülke dışına mümkünse. Ama o zaman Sena'ya kim bakacak? Kalbime batan diken. Hep fevri davranıyorsun Said, düşünmeden, ama bu kez acele etme; her şeyi yoluna koyuncaya kadar bekle, sonra bir kartal gibi in üzerlerine. Beklemenin de bir anlamı yok ama; peşindeler –cezaevinden çıkacağını öğrendikleri andan beri peşindeler– ve şimdi, araba olayından sonra, aramayı yoğunlaştıracaklar. Fabrikatörün oğlunun cüzdanından çıka çıka birkaç lira çıktı – bir talihsizlik daha. Yakında harekete geçmezsen her şey çökecek. Fakat Sena'ya kim bakacak? O diken yine. Beni reddetti ama onu hâlâ seviyorum. Senin hatırına o sadakatsiz annenin hayatını bağışlasam mı? Bu soruya hemen yanıt bulmam gerekiyor.

Zifiri karanlıkta iki sokağın İmam Yolu'nda bulunduğu kavşaktaki eve doğru yürüyordu. Arabayı yolun üst kısmına park etmişti, Hisar Meydanı'na doğru. Dükkânlar kapalı, sokaklar boştu ve peşinde kimse yoktu. O saatte bütün yaratıklar bir yere sığınırdı; kör ve kuşku duymadan, kendi ininde. Said kolaylıkla daha fazla tedbir alabilirdi, ancak hiçbir şey onu amacından saptıramayacaktı, Sena'nın bütün hayatını yalnız yaşamak zorunda kalma ihtimali bile. Çünkü ihanet, Rauf Bey, iğrenç bir şeydir.

Başını kaldırdı, eliyle cebindeki tabancayı kavrayarak evin penceresine doğru baktı. İhanet İliş, iğrençtir. İhanete maruz kalanların hayatın tadına varması için suç ve kötülük unsurlarının ortadan kaldırılması elzemdir. Duvara yasla-

narak binanın kapısına yaklaştı, sonra içeri girip zifiri karanlıkta basamakları tırmandı; önce birinci kat, sonra ikinci, sonra üçüncü. Tamam. İşte daire, kapısı kötü niyetlere ve arzulara karşı sıkıca kapanmış. Kapıyı çalacak olsa kim açardı acaba? Nebeviyye mi? Polis komiseri bir yerlerde gizleniyor olabilir miydi? Daireye zorla girmesi gerekse bile kurtuluş yoktu ikisi için de. Hemen harekete geçmeliydi. Said Mahran özgürken İliş Sidra'nın bir gün bile hayatta kalması adil değildi. *Tırnağına bile zarar gelmeden kıvrıracaksın bu işi, daha önce defalarca yaptığın gibi. Bir apartmana birkaç saniyede tırmanabilirsin, üçüncü kat penceresinden aşağı yara almadan atlatabilirsin – uçabilirsin bile istersen!*

Kapıyı çalman gerekecek anlaşılan. Ama bu saatte kapı çalmak kuşku uyandırabilir. Nebeviyye çığlıklarıyla dünyayı uyandırıp birkaç ödleğ budalanın gelmesine neden olabilir. O dedektifin de. Bu yüzden en iyisi kapının küçük cam panelini kırmak.

Arabayı sürerken aklına gelmişti bu fikir, şimdi bir kez daha düşündü. Tabancasını çıkarıp kıvrımlı koruyucu parmaklıkların arasından kabzasıyla cama bir kez vurdu. Cam kırılıp parçalar yere saçıldığında, gecenin sessizliğinde susturulmuş çığlığı andıran bir ses duyuldu. Kapının hemen yanında duvara iyice yaslanıp bekledi, yüreği hızla atarken gözlerini tabancanın namlusunu doğrulttuğu hole dikti. Şakaklarında atan nabzının gümbürtüsüne rağmen İliş Sidra'ya ait olduğunu anladığı bir erkek sesi, "Kim var orda?" dedi ve sol taraftaki kapı açıldı. Kapının açılmasıyla beliren solgun ışıktaki bir adamın ihtiyatlı bir biçimde kapıya doğru ilerlediğini gördü. Said tetiği çekti ve silah şeytan gibi kükredi gecede. Adam bir çığlık atıp düşmeye başladı; ama yere yığılmaya fırsat bulamadan bedenine ikinci bir mermi isabet etti ve çuval gibi yığılıp kaldı. Yardım isteyen bir kadının çığlığı –Nebeviyye'nin sesi– "Senin de sıran gelecek! Kaçış yok benden! Şeytanın ta kendisiyim ben!" diye bağırdı Said dönüp kaçmaya hazırlanırken. Basamakları o denli çıl-

gınca sıçrayarak indi ki birkaç saniye bile sürmedi dış kapıya varması. Bir an için durup dinledikten sonra dışarı süzül-
dü. Dışarı çıkınca duvara yakın durup açılan pencere sesle-
rini ve sözlerini çıkaramadığı belirsiz feryatları ardında bı-
rakarak sakince yürümeye başladı. Yolun tepesine park etti-
ği arabaya varıp binmek için kapısını açtığında meydandan
İmam Yolu'na doğru koşan polisi fark etti. Eğilip arabanın
döşemesine uzandı. Çılgınlara doğru koşan polis yanından
geçip gitti. Said ayak sesleri iyice uzaklaşınca kadar kıpır-
damadı, sonra direksiyona geçip gazladı. Meydana yaklaştı-
tığında yavaşladı, gürültü duyularına sızıp sonunda sinirle-
rine yerleşmeye devam ediyordu. Şaşkındı. Şaşkınlık bütün
benliğini kuşatmıştı ve arabayı sürerken yaptığını tam ola-
rak idrak edemiyordu. Bir katil! Ama Rauf İlvan var daha,
sosyetik hain, aslında İliş Sidra'dan çok daha önemli ve teh-
likeli. *Bir katil! Cinayet işlemişlerden birisin şimdi; yeni bir kim-
liğin ve kaderin var artık! Eskiden değerli mallar alırdın – şimdi
değersiz canlar alıyorsun!*

*Senin de sıran gelecek Nebeviyye. Benden kurtuluş yok. Şey-
tanın ta kendisiyim. Sena'yı düşünerek hayatını bağışladım, ama
ölümünden daha büyük bir cezaya çarptırdım seni; ölüm korkusu,
kesintisiz dehşet. Ben hayatta olduğum sürece huzur yok sana.*

Bilinçsiz bir biçimde Şeriya Muhammed Ali'ye indi, ne-
reye gittiği konusunda hiçbir fikri yoktu. Pek çok insanın
aklında katil düşüncesi vardı artık. Katil gizlenmeliydi. Da-
rağacından ve ipten kaçmak için dikkatli olmak zorunday-
dı. *Cellada sana son dileğini sorma fırsatını asla tanımamalısın
Said! Yo, hayır. Devlet sormalı sona bu soruyu, ama daha iyi bir
vesileyle!*

Bilinci tam olarak geri geldiğinde Şeriya el-Geys'in son
düzlüğünü geçtiğini ve Abbasiyya'ya doğru yol aldığını
fark etti. Beklenmedik bir biçimde tehlike yerine doğru git-
tiğini görünce hızını iki katına çıkardı ve birkaç dakika son-
ra Menşiyet el-Bekri'ye vardı. Anayoldan sapan ilk sokağa

girdi, arabayı terk edip sağına soluna bakmadan yavaşça yürümeye başladı, bacaklarını çalıştırır gibi. Uyuşukluk hissediyordu, sonra o his bir tür acıya dönüştü; sarf ettiği o büyük sinirsel çabaya bir tepkiydi sanki. *Hiçbir yer emin değil artık senin için. Hiçbir zaman da olmayacak. Ya Nur? Sorgulamalar ve kuşkular başlarken geceyi onda geçirmek riskliydi. Karanlık sonsuza dek uzanmalıydı bundan böyle.*

~SEKİZ~

Şeyhin kapısını itti, hiçbir engelle karşılaşmadan içeri girip kapıyı ardından kapattı ve kendini palmiye ağacının uyanık yıldızlara neredeyse ulaşabilecek kadar yukarılara yükseldiği açık avluda buldu. Gizlenmek için ne kadar mü-kemmel bir yer, diye geçirdi içinden. Şeyhin odası geceleri de açık olurdu, gündüzleri olduğu gibi. Karşısında duruyordu işte zifiri karanlık, onun dönmesini bekler gibi. Usulca odaya doğru yürüdü. Şeyhin mırıldandığını duydu ama sadece, "Allah," sözcüğünü çıkarabildi. Şeyh odadaki varlığının farkında değilmiş ya da farkında olduğunu belli etmek istemiyormuş gibi mırıldanmaya devam etti.

Said odanın sol köşesinde duran kendine ait kitap yığınının yanına gitti ve kendini hasırın üstüne bıraktı. Takım elbisesi, ayakkabıları ve tabancası hâlâ üzerindeydi. Bacaklarını uzattı, gövdesinin ağırlığını avuçlarına dayadı ve başı yorgunlukla geriye düştü. Başı arı kovanından farksızdı ama yapabileceği bir şey yoktu.

Merminin sesini ve Nebeviyye'nin çığlıklarını bir kez daha hatırlamak, Sena'nın çığlığını duymadığın için bir kez daha mutlu olmak istiyorsun. Şeyhi selamlasan iyi edersin, ama sesin, "Hayırlı akşamlar!" diyemeyecek kadar güçsüz. Çaresizlik duygusu içindesin, suda boğuluyormuş gibi. Sırtın yere değer değmez kütük gibi uyuyacağını sanmıştın oysa!

Dindar ve Allah korkusu taşıyanlar nasıl da ürkecek, korku içinde uzaklaşacaklardı ondan – Allah'ın adının tekraranması onları yatıştırıp yüreklerini yumuşatıncaya ka-

dar. Ne zaman uyuyacaktı bu tuhaf adam? Fakat tuhaf ve yaşlı adam sesini yükseltip ilahi okumaya başladı: “Gördüklerimden hasıl olmadıkça nankörlükten başka bir şey değildir tutku.” Odayı dolduran bir sesle, “Yüreklerinin gözleri açık, ama zihinlerinin gözleri kapalı!” dedi. Said gülümsedi elinde olmadan. Varlığının bu yüzden farkında değil demek. Ama, ben de, kendi benliğimin tam olarak farkında değilim.

Sabah ezanı gecenin sessiz dalgalarının üzerine yükseldi. Sabah ezanına kadar uykusuz kaldığı bir geceyi hatırlattı ona, ertesi günün vaat ettiği mutluluğun heyecanı içindeydi. O seferinde gecenin ıstırabından kurtulmanın sevinciyle hemen kalkıp pencereye gitmiş, mavi şafağa ve gülümseyen gündeğümüne bakmış, artık ne olduğunu hatırlamadığı o mutluluğun beklentisiyle ellerini ovuşturmuştu. İşte bu yüzden seviyordu şafağı; ezanın makamıyla, lacivert gökyüzüyle, yaklaşan gündeğümünün gülümsemesiyle ve o hatırlamadığı mutlulukla bağdaştırdığı için.

Şafak sökmüştü ama o kadar yorgundu ki kımıldayamıyordu, tabancasının yerini değiştirmek için bile. Şeyh namaz kılmak için yerinden kalktı. Said’in varlığına dair hiçbir işaret vermeden yağ lambasını yaktı, namaz seccadesini yayıp secdeye durdu ve birden, “Sabah namazı kılmayacak mısın?” diye sordu.

Said o kadar yorgundu ki cevap veremedi, şeyhin dua etmeye başladığını duymasıyla uykuya dalması bir oldu.

Rüyasında cezaevinde olduğunu gördü, hiçbir suç işlememiş olmasına rağmen kırbaçlanıyordu. Hiç utanmadan çığlık atıyor ama karşı koymuyordu. Süt verdiler içsin diye. Birden küçük Sena’nın merdiven sahanlığında Rauf İlvan’ı kırbaçladığını gördü. Kuran okunduğunu duydu ve birinin öldüğü izlenimine kapıldı; ama sonra arabayla kaçarken buldu kendini, polis arabası peşindeydi! Sürdüğü araba hız yapamıyordu –motorunda sorun vardı– ve bu yüzden ras-

gele ateş ediyordu. Birden, kontrol panelindeki radyodan Rauf İlvan çıkıverdi ve Said'in onu öldürmesine fırsat vermeden bileğine yapıştı. Bileğini o denli acımasızca sıkı ki tabancayı Said'in elinden kapmayı başardı. Bunun üzerine Said ona, "Öldür beni istiyorsan, ama kızım masumdur. Seni merdiven sahanlığında kırbaçlayan o değildi. Annesiydi, Nebeviyye'ydi, İliş Sidra'nın kışkırtmasıyla," dedi. Peşindekileri atlattıktan sonra Şeyh el-Cüneydi'nin avlusunda çember oluşturmuş Sufi korosuna katıldı, ama Şeyh onu reddetti. "Sen de kimsin?" dedi. "Ne işin var aramızda?" Ona Said Mahran olduğunu söyledi, eski müridi Amm Mahran'ın oğlu. Eski günlerden söz etti, ama şeyh ondan kimlik talep etti. Said afalladı ve bir Sufi müridinin kimliğe ihtiyacı olmadığını, tasavvuf düzeninde erdemliyle günahkâr arasında fark gözetilmediğini söyleyerek karşı çıktı. Şeyh erdemlilerden hazzetmediğini ve günahkâr olduğundan emin olmak için kimliğini görmesi gerektiğini söyleyince Said ona tabancasını verdi. Her eksik merminin bir cinayet anlamına geldiğini izah etti, ama şeyh kimliğini görmekte ısrar etti; hükümetin bu konuda kesin talimatı vardı. Said bir kez daha afalladı, hükümetin tasavvuf düzenine neden karıştığını sordu. Şeyh her şeyin Büyük Şeyh mertebesine aday gösterilen büyük otorite Rauf İlvan'ın önerisiyle başladığını söyledi. Üçüncü kez afallayan Said, Rauf'un aklından sadece suç işlemeyi geçiren bir hain olduğunu söyleyerek itiraz edince şeyh sert bir biçimde onun bu sorumluluk gerektiren mertebeye zaten bu yüzden aday gösterildiğini söyledi. Ardından Rauf'un Kuran'ın yeni bir tefsirini hazırlama sözü verdiğini ekledi, herkesin satın alma gücüne göre yararlanabilmesi için bütün olası yorumları içerecekti. Bu hayırlı işten elde edilecek gelir poligon, avcılık ve intihar dernekleri kurulmasında harcanacaktı. Said yeni Tefsir İdaresi'nin mali müşavirliğini üstlenmeye gönüllü olduğunu, en parlak öğrencilerinden biri olarak Rauf İlvan'ın onun dürüstlüğüne

kefil olacağını söyledi. O anda şeyh Kuran'ın açılış suresi Fatiha'yı okumaya başladı. Palmiye ağacının gövdesinden fenerler sarkıtıldı ve hafızlardan biri, "Mübarek olsun, ey Mısır halkı, Hüseyin Efendimiz artık sizin," diye okumaya başladı.

Gözlerini açtığında bütün dünya kırmızı, boş ve anlamsız göründü. Şeyh huşu içinde oturuyordu, bol entarisinden takkesine ve sakalına kadar her şeyi parlak beyazdı. Said'in kimildamasıyla şeyhin bakışını ona çevirmesi bir oldu. Said hemen doğrulup başını özür diler gibi öne eğdi. Zihnine kükreyen alevler gibi yürüyen anıların saldırısı altındaydı.

"Akşam olmak üzere ve sen hâlâ bir şey yemedin," dedi şeyh.

Said önce duvardaki deliğe, sonra da şeyhe baktı ve ardından dalgın bir biçimde, "Akşam!" dedi.

"Evet. Bırak uyusun diye düşündüm. Allah nimetlerini iradesi doğrultusunda sunar."

Said endişeye kapıldı birden. Uyurken onu biri görmüş olabilir miydi? "Uykumda pek çok insanın odaya girip çıktığının farkındaydım," diye yalan söyledi.

"Hiçbir şeyin farkında değildin. Ama bir adam bana öğle yemeğimi getirdi, başka biri de yerleri süpürdü, kaktüsü suladı, palmiye ağacıyla ilgilendi ve avluyu Allah'ın sevgili kulları için hazırladı."

"Saat kaçta geliyorlar?" dedi, biraz kaygılı.

"Güneş batarken. Sen ne zaman geldin."

"Şafakta."

Şeyh bir süre bir şey demeden sakalını sıvazlayarak oturduktan sonra, "Perişan durumdasın oğlum!" dedi.

"Neden?" dedi Said, cevabı duymak için sabırsızlanarak.

"Uzun bir uyku çektin, ama dinlenemedin. Kavurucu güneşin altına yatırılmış bir çocuktan farkın yok. Yanan yüreğin gölge özlemi çekiyor, ama yine de güneşin yangınında ilerlemeye devam ediyor. Yürümeyi öğrenemedin mi hâlâ?"

Said kan çanağına dönmüş badem biçimindeki gözlerini ovuşturdu. "Rahatsız edici bir düşünce, uyurken başkaları tarafından görülmek."

"Dünya onun farkında olmayanın farkında olmaz," diye karşılık verdi şeyh, kaygısızca.

Said elini yavaşça tabancasının bulunduğu cebin üzerinde gezdirdi. Tabancayı ona doğrultacak olsa ne yapardı acaba şeyh? O çıldırtıcı dinginliği sarsılır mıydı?

"Aç mısın?" diye sordu şeyh.

"Hayır."

"İnsanın Allah'tan yana yoksul olabildiği doğru ise, Allah'tan yana zengin olabileceği de doğrudur," diye devam etti şeyh, gülen gözlerle neredeyse.

İlk önerme doğruysa tabii ki! diye geçirdi içinden Said. "Pekâlâ hocam," dedi yavaşça, "benimki gibi bir karınız olsaydı ve kızınız sizi kızımın beni reddettiği gibi reddetseydi ne yapardınız?"

Şefkat belirdi yaşlı adamın berrak gözlerinde. "Allah'ın kölelerinin tek sahibi Allah'tır."

Sustur şu dilini sana ihanet edip suçunu itiraf etmeden! Her şeyi anlatmak istiyorsun ona. Anlatılmaya da ihtiyacı yok muhtemelen. Senin tabancayı ateşlediğini bile görmüş olabilir. Çok daha fazlasını görmeye muktedir.

Pencerenin dışından *Sfenks* diye bir ses duyuldu. Said yerinden fırlayıp pencereye gitti, gazeteci çocuğu çağırdı, ona bozuk para verdikten sonra gazeteyi alıp oturduğu yere döndü. Şeyhi unutup gözlerini büyük puntolarla atılmış siyah manşete dikti: "Kale Meydanı'nda Alçakça İşlenen Cinayet!" Manşetin altındaki haberi bir solukta okudu ve hiçbir şey anlamadı. Başka bir cinayet miydi bu? Kendi fotoğrafı vardı haberde, Nebeviyye ile İliş Sidra'nın fotoğrafları da; ama kanlar içindeki bu adam da kimdi? Kendi yaşamöyküsü de duruyordu karşısında, hortumda toz misali her tarafa saçılmış sansasyonel eylemler – cezaevinden çıkıp karı-

sının çömezlerinden biriyle evlendiğini öğrenen bir adamın öyküsü. Ama kanlar içindeki adam kimdi? Onun sıkıldığı mermi nasıl saplanmıştı bu adamın göğsüne? Başka biriydi bu maktul, Said ilk defa görüyordu onu. *Haberi bir daha okusan iyi edersin.*

Dedektifin ve İliş'in arkadaşlarının eşliğinde onları ziyaret ettiği gün İliş Sidra ile Nebeviyye o daireden taşınmış, daireye onların yerine başka bir aile yerleşmişti. Bu yüzden ne duyduğu ses İliş Sidra'ya aitti, ne de çığlıklar Nebeviyye'ye. Ceset Şeriya Muhammed Ali'de bir tuhafiyeye dükkânında çalışan yeni kiracı Şaban Hüseyin'indi. Said Mahran karısını ve eski arkadaşını öldürmeye gitmiş, ancak onların yerine yeni kiracıyı öldürmüştü. Komşulardan biri Said Mahran'ı cinayetten hemen sonra evden çıkarken gördüğünü, polis diye bağırdığını ancak sokakta kopan yaygarada sesini duyuramadığına dair ifade vermişti.

Başarısız olmuştu. Çılgınlıktı ve anlamsızdı. İliş güvenli ve rahat yaşamını sürdürürken cellat onun peşine düşecekti. Gerçek açık bir mezarın dibi kadar ortadaydı.

Gözlerini gazeteden ayırdı ve şeyhin pencereden gökyüzüne baktığını gördü. Gülümsüyordu. Gülümsemesi, her nedense, ürküttü Said'i; şeyhi neyin güldürdüğünü öğrenmek için pencerenin önünde olup aynı gökyüzüne bakmak geldi içinden. Dileği gerçekleşmedi ama.

Sırrını kendine saklayıp gülümsesin diye geçirdi içinden. Birazdan müritleri gelecekti, gazeteyi görmüş olan biri onu tanıyabilirdi. Binlerce insan, dehşet ve heyecan karışımı bir duyguyla, fotoğrafına bakıyordu o anda. Said'in hayatı bitmiş, heba olmuştu; kaçak bir adamdı artık, hep öyle olacaktı. Bir başınaydı ve aynadaki görüntüsünden bile sakınmak zorundaydı – hayatta ama aslında cansız bir adam. Mumya misali. Sıçan gibi bir delikten ötekine kaçması gerekecekti bundan böyle; düşmanları sevinçten göbek atarken o zehrin, kedilerin ve tiksinen insanların sopalarının tehdidi al-

tında yaşamak zorundaydı.

Şeyh ona doğru dönüp şefkatle, "Yorgunsun. Git yüzünü yıka," dedi.

"Evet," dedi Said alınganlıkla, gazeteyi katlayarak. "Gidiyorum, siz de böylece yüzümü görmek zorunda kalmazsınız."

Bu kez daha şefkatli bir biçimde, "Burası senin evin," dedi şeyh.

"Doğru, ama neden sığınabileceğim başka bir yer olmasın?"

Şeyh başını öne eğerek, "Sığınacak başka yerin olsa asla bana gelmezdin," diye karşılık verdi.

Tepeyi tırmanıp karanlık basıncaya kadar orada kalmalısın. Işıktan kaç. Karanlığa sığın. Lanet olsun, zaman kaybindan başka bir şey değil. Şaban Hüseyin'i öldürdün. Kimdin acaba Şaban? Birbirimizi hiç tanımadık. Çocukların var mıydı? Bir gün sebep-siz yere öldürüleceğin hiç gelmiş miydi aklına – Nebeviyye Süleyman, İliş Sidra ile evlendiği için? İliş, Nebeviyye ve Rauf hak ettikleri için öldürüleceklerine senin yanlışlıkla öldürüleceğin? Ben, katil, hiçbir şey anlamıyorum. Şeyh Ali el-Cüneydi'nin kendisi bile bir şey anlayamaz. Bulmacanın bir kısmını çözmeye çalıştım, ama daha da büyük bir bulmaca çıktı karşıma. Yüksek sesle iç geçirdi.

"Ne kadar yorgunsun," dedi şeyh.

"Sizin dünyanız beni bu kadar yoran!"

"Buna dair şarkı söyleriz bazen," dedi şeyh uysallıkla.

Said ayağa kalktı ve çıkmadan önce, "Elveda hocam," dedi.

"Tamamen anlamsız sözler, onlarla her ne kastediyorsan," diye serzenişte bulundu şeyh. "Onun yerine, tekrar görüşünceye kadar de."

~DOKUZ~

Tanrım, ne kadar karanlık! Bir yarasa gibi hareket etmem gerekiyor. Gecenin bu saatinde bir kapının altından yayılan bu sıcak yağ kokusu da neyin nesi? Nur ne zaman döner? Yalnız mı gelecek? Kendimi unutturuncaya kadar onun evinde kalabilecek miyim? Belki de artık benden sonsuza dek kurtulduğunu sanıyor-sundur Rauf! Ama bu tabancayla, şansım yaver giderse, harikula-de işler yapabilirim. Bu tabancayla uykuda olanları uyandırabilirim. Sorunun kökünde onlar var. Nebeviyye, İliş ve Rauf İlvan gibi yaratıklara sebebiyet veren onlar.

Ayak sesini andıran bir ses geldi merdivenden. Birinin yukarı çıktığından emin olduğunda çömelip tırabzan parmaklıklarının arasından aşağı baktı. Solgun bir ışık duvar boyunca yavaşça hareket ediyordu. Kibrit ışığı diye geçirdi içinden. Ayak sesleri yaklaştı, ağır ve yavaş. Nur'u korkutmamak için orada olduğunu belli edecek biçimde gırtlığını temizledi.

"Kim o?" dedi Nur endişeyle.

Said başını tırabzan parmaklıklarının arasına sokabildiğince sokup, "Said Mahran," diye fısıldadı.

Nur kalan basamakları koşarak çıkıp soluk soluğa karşısında durdu. Kibrit sönmek üzereydi.

"Sensin!" dedi Nur, sevinçle kolundan tutarak. "Kusura bakma. Çok oldu mu gelesi?"

Dairenin kapısını açtı, Said'i kolundan tutarak hole soktu ve dikdörtgen biçimindeki boş holün ışığını açtıktan sonra onu oturma odasına yönlendirdi. Oturma odası kare biçim-

minde ve holden biraz daha genişti. Nur odayı havalandırmak için pencereyi sonuna kadar açtı, boğucu bir hava vardı içeride.

“Gece yarısıydı geldiğimde,” dedi Said, kendini karşı karşıya duran iki kanepeden birine bırakarak. “Zaman geçmek bilmedi.”

Nur öteki kanepedeki giysi yığınınını kaldırıp karşısına oturdu. “Senden umudumu kesmiştim, biliyor musun? Hiçbir zaman gelmeyeceğini düşündüm.”

Yorgun gözleri buluştu. “Sana kesin söz vermeme rağmen mi?” dedi Said, donuk duygularını saklamak için gülümseyerek.

Nur karşılık vermedi, hafifçe gülümsedi sadece. Ardından, “Dün karakolda beni defalarca sorguladılar,” dedi. “Canımdan bezdirdiler beni. Araba nerede?”

“Bir yere bırakmanın akıllıca olacağını düşündüm, ihtiyacım olmasına rağmen.” Ceketini çıkarıp kanepeye fırlattı. Kahverengi gömleği ter ve toz kaplıydı. “Arabayı bulup sahibine vereceklerdir, bazı hırsızları diğerlerine yeğleyen hükümetlerin yaptığı gibi.”

“Dün ne yaptın arabayla?”

“Hiçbir şey yapmadım aslında. Neyse, zamanı gelince her şeyi öğrenirsin.” Pencereye baktı, derin bir soluk alıp, “Kuzeye bakıyor olsa gerek. Temiz hava geliyor,” dedi.

“Buradan Bab el-Nur’a kadar yerleşim yok. Mezarlık var sadece.”

“Hava bu yüzden temiz,” dedi Said sırtarak. *Yiyecekmiş gibi bakıyor sana, ama sen sıkıntı hissediyorsun sadece, rahatsızsın. Neden yaralı gururunu bir kenara bırakıp onun tadını çıkarıyorsun?*

“Seni sahanlıkta bu kadar uzun beklettiğim için çok özür dilerim.”

“Neyse, uzunca bir süre misafirin olacağım,” dedi Said, onu tuhaf bir bakışla süzerek.

Nur başını doğrulttu, çenesini kaldırdı ve "İstersen hayatın boyunca kalabilirsin," dedi.

"Komşularının arasına katılınca kadar!" dedi Said bir kez daha sırtıp pencereyi işaret ederek. Nur'un zihni meşguldü. Espriyi duymadı. "Seninkiler seni merak etmezler mi?"

"Kimim kimsem yok," diye yanıtladı Said, spor ayakkabılarına bakarak.

"Karını kastediyorum."

Acıyı, öfkeyi ve harcanmış mermileri kastediyor! Küçük düşürücü bir itiraf onun duymak istediği; ama kilitli bir kalbin kilidini açmanın giderek güçleştiğini keşfetmekle yetinecek. Gazeteler sansasyonu bas bas bağırırken yalan söylemenin anlamı ne?

"Kimsem yok dedim." Şimdi sözlerimin ne anlama geldiğini merak ediyorsun. Mutluluktan yüzün parlıyor. Ama ben nefret ediyorum bu coşkudan. Görüyorum ki yüzün tazelikliğini yitirmiş, göz altların özellikle.

"Boşandın mı?" diye sordu Nur.

"Evet. Cezaevindeyken. Ama bu konuyu kapatalım," dedi, elini sabırsızlıkla sallayarak.

"Kancık!" dedi Nur kızgınlıkla. "Senin gibi bir adam beklenilmeyi hak eder, müebbet yese bile!"

Ne kadar kurnaz! Ama benim gibi bir adam acınmaktan hoşlanmaz. Merhametten sakın kendini! "Doğrusunu istersen onu fazlasıyla ihmal etmiştim." Yazık masumlara isabet eden o mermilere!

"Neyse, seni hak edecek türden bir kadın değilmiş."

Doğru. Ne o hak ediyor beni ne başka bir kadın. Ama Nebeviyye dipdiri hâlâ, sense uçurumun kenarındasın; hafif bir rüzgâr yeterli seni aşağı yuvarlamaya. Sadece acıma duygusu uyandırıyorsun içimde. "Burada olduğumu kimse bilmemeli."

Ona sonsuza dek sahip olduğundan eminmiş gibi güle-

rek, "Merak etme, çok iyi gizlerim ben seni," dedi. Ardından, "Ama ciddi bir suç işlemedin, değil mi?" diye ekledi, sesinde umut vardı.

Said soruyu kayıtsızlıkla omuz silkerek geçiştirdi.

Nur ayağa kalkıp, "Sana yiyecek bir şeyler hazırlayayım," dedi. "Yiyecek ve içecek var evde. Eskiden bana ne kadar soğuk davrandığını hatırlıyorsun, değil mi?"

"Aşka ayıracak zamanım yoktu."

Nur serzenişle baktı ona. "Aşktan daha önemli bir şey mi var hayatta? Çok kez taş yürekli olduğunu düşündüm. Hapse girdiğinde kimse benim kadar zlmemiştir."

"Ben de bu yüzden başkasına değil de sana geldim."

"Ama tesadüfen karşılaştık," dedi Nur somurarak. "Hiç aklına gelmeyebilirdim."

"Gidecek başka yerim olmadığını mı sanıyorsun?" dedi Said, kaşlarını çatarak.

Nur bir tatsızlığa meydan vermemek için Said'e sokulup yanaklarını avuçlarının arasına aldı. "Hayvanat bahçesindeki bakıcılar ziyaretçilerin aslanı kızdırmalarına izin vermezler. Bunu unutmuşum. Lütfen beni bağışla. Ama yüzün ya-nıyor ve sakalın sert. Neden soğuk bir duş almıyorsun?" Said bu fikirden duyduğu memnuniyeti gülümseyerek belli etti. "Hadi, banyoya gir o zaman! ıktığında yemeğin de hazır olur. Yatak odasında yeriz, bu odadan çok daha hoştur. Hem mezarlığa bakar."

~ON~

Ne kadar çok mezar var, gözün görebildiğince uzanıyor. Mezar taşları teslimiyetle kaldırılmış elleri andırıyor, her ne kadar artık kimse onları tehdit edemese de. Başarıyla başarısızlığın, katille kurbanın bir araya geldiği, hırsızla polisin ilk ve son olarak huzur içinde yan yana yattığı bir sessizlik ve hakikat kenti.

Nur'un horlaması ancak öğleden sonra uyandığında kesilecek gibi görünüyordu.

Polis seni unutuncaya kadar bu hapishanede kalacaksın. Hiç unutacaklar mı seni? Mezarlar ölülerin canlıların hakkını yediğini hatırlatıyor sana. İhanetten söz ederek sana Nebeviyye'yi, İliş'i ve Rauf'u hatırlatıyor, o kör mermiyi sıktığın andan itibaren senin de öldüğünü söylüyorlar.

Ama sıkacak mermin var hâlâ.

Nur'un yüksek sesle, inler gibi esnemesini duyunca pencerinin panjurlarından yatağa doğru döndü. Nur doğrulmuştu yatakta, çıplaktı. Saçı darmadağındı, uykusunu almamış ve bitkin bir görünümü vardı. Ama, "Rüyamda senin uzakta olduğunu ve seni beklerken aklımı kaçırdığımı gördüm," derken gülümsedi.

"Ne rüyaymış," dedi Said gaddarca. "Aslında dışarı çıkacak olan sen, burada bekleyecek olansa benim."

Nur banyoya girdi, saçını kurulayarak döndü. Said onun yüzünü mutlu ve genç bir yüze çeviren ellerini izledi. O da, kendisi gibi, otuz yaşındaydı; ama daha genç görünmeyi umarak düpedüz yalan söyler, açıkça işlediği günahlarına

bir tane daha eklerdi. Fakat hırsızlık, maalesef, o günahlardan biri değildi.

“Gazeteleri unutma,” diye hatırlattı ona kapıda.

Nur gittikten sonra oturma odasına geçip kendini kanepe-lerden birine bıraktı. Kelimenin tam anlamıyla yalnızdı şimdi, okuyacak bir kitabı bile yoktu. Şeyh Ali’de bırakmıştı kitaplarını. Gözlerini havı dökük halının tekdüze yankısını çağrıştıran çatlak beyaz tavana dikip zaman öldürdü. Batmakta olan güneş bir güvercin sürüsü tarafından bir yerden bir yere taşınan bir pırlanta misali parıldıyordu açık pencereden.

Soğukluğun, Sena, çok rahatsız ediciydi. Şu mezarları görmek gibi. Bir daha karşılaşır mıyız, karşılaşsak da ne zaman ve nerede karşılaşırız bilemiyorum. Beni artık sevmeyeceğin kesin. Yanlış sıkılmış mermilerle, yoldan çıkmış arzularla dolu bu hayatta değil en azından. Bir pişmanlıklar zinciri artakalan. İlk halkası Giza yolundaki öğrenci yurduydı. İliş’in fazla önemi yoktu, ama Nebeviyye – Nebeviyye onu fena sarsmış, kökünden koparmıştı. İhanet de ateşli ya da bulaşıcı bir hastalık gibi insanın yüzünden kolaylıkla anlaşılabilseydi keşke! O zaman güzellik asla sahte olmaz, pek çok insan ihanetin yıkımına uğramazdı.

Nebeviyye’nin elinde çanağıyla geldiği öğrenci yurdunun yanındaki bakkal dükkânı. Üstüne başına her zaman dikkat eder, diğer hizmetçi kızlardan çok daha iyi giyinirdi, “Türk hanımın hizmetçisi” diye anılması da bu yüzdendi. Yolun sonunda, büyük bahçenin ortasındaki evde tek başına yaşayan zengin ve gururlu Türk kadın kendisi için çalışan herkesin iyi giyinmesini ve temizliğine dikkat etmesini şart koşardı. Nebeviyye de bu yüzden saçını her zaman özenle tarayıp atkuyruğu yapar, ayağına mutlaka terlik giyerdi. Köylü entarisi canlı ve çevik vücudunun etrafında uçuşur; cazibesinden etkilenmeyenler bile esmer teni, yuvarlak ve dolgun yüzü, küçük tombul burnu ve hayatın özsuyuyla nemli dudaklarıyla taşra güzelliğinin mükemmel bir örneği olduğunu kabul ederlerdi. Yanağında beni çağrıştıran küçük yeşil bir dövmesi vardı.

Sen öğrenci yurdunun girişinde dikilip onun işten çıkmasını bekliyor, o uzaktan güzel endamı ve tapılası yürüyüşüyle belirin-
ceye kadar gözlerini sokağın ucundan ayırmıyorsun. O giderek
yaklaşırken senin yüzün ısıldıyor beklentiyle. Gittiği her yerde ka-
bul gören güzel bir ezgiden farkı yok. O bakkalda sıra bekleyen ka-
dınların arasına karışırken zevk sarhoşu gözlerle onu izliyorsun.
Birden kayboluyor, sonra yine beliriyor, senin arzun ve merakın
sürekli artarken –bir şeyler yapma dürtün de artıyor; bir şey, ne
olursa, bir söz, bir işaret ya da yakarış– ve bakkaldan çıkıp ertesi
güne kadar görünmemek üzere evinin yolunu tutuyor. Derin ve
buruk bir iç geçiriyorsun ve heyecanın yatışıyor. Sokağın iki ya-
nındaki ağaçlarda öten kuşlar susuyor, nereden çıktığı belli olma-
yan soğuk bir güz rüzgârı esiyor birden.

Sonra endamının bakışlarına karşılık verdiğini, yürürken işve-
li bir biçimde salındığını fark ediyorsun ve orada öylece durmu-
yorsun artık; peşinden gidiyorsun doğal tez canlılığıyla. Tarlanın
kenarındaki uzun palmiye ağacının önünde yolunu kesiyorsun.
Küstahlığın karşısında şaşakalıyor ya da şaşırmış gibi yapıyor ve
kim olduğunu soruyor hiddetle. Sen de, “Kim miyim?” diyorsun
sahte bir hayretle. “Gerçekten kim olduğumu mu soruyorsun?
Bilmiyor musun? Varlığının her zerresi tanıyor beni!”

“Terbiyesiz insanlardan hazzetmem!” diye azarlıyor seni.

“Ben de. Terbiyesiz insanlardan ben de hazzetmem, senin gibi.
Yo, hayır. Aksine; terbiye, güzellik ve kibarlıktan hazzederim. Ve
sen bunların birleşimisin! Hâlâ bilmiyor musun kim olduğumu?
Sepetini taşıyıp seni evine kadar geçirmem lazım.”

“Yardıma ihtiyacım yok,” diyor, “bir daha sakın yolumu
kesmeye kalkışma!” Ve yürümeye başlıyor, ama sözde hiddetinin
arasından sızan ve sana sıcak ve boğucu bir gecenin ilk serin esin-
tisi gibi gelen hafif gülümsemesinden aldığı cesaretle sen de ya-
nında yürüyorsun. Sonra, “Dön, dönmen lazım! Hanımım pence-
rede oturur, bir adım daha atarsan seni göreceğim,” diyor.

“Ama ben çok kararlı bir insanım,” diye karşılık veriyorsun,
“dönmemi istiyorsan senin de benimle gelmen gerek. Birkaç adım.

Palmiye ağacına kadar. Seninle konuşmalıyım, anlıyor musun? Hem, neden konuşmayayım ki? Yeterince saygın değil miyim?"

Başını kararlılıkla sallıyor, fakat kızgın bir itiraz fısıltısından sonra duruluyor, boynu kabarmış bir kedinin boynu gibi bükük. Durulunca kazandığından, Nebeviyye'nin kayıtsız olmadığından ve senin öğrenci yurdunun önünde nasıl iç geçirerek dikildiğini bildiğinden emin oluyorsun. Sokaktaki o bakışmaların hayatında önemli bir dönüm noktası olacağını biliyorsun; onun hayatında ve o bakışmaların sonucunda daha da büyüyecek olan dünyada da.

"Yarın görüşmek üzere öyleyse," diyorsun ve sokağın sonunda bir muamma gibi yaşayan yaşlı Türk kadının sivri dilinden onun adına korkarak orada duruyorsun. Palmiye ağacına dönüp maymun çevikliğiyle ağaca tırmanıyorsun, o kadar coşkulusun. Ardından çimlere atlıyorsun beş metre yükseklikten. Sonra da yurda dönüyorsun, derin sesinle esrimiş bir boğa gibi şarkı söyleyerek.

Daha sonra, koşullar seni el-Zeyyat Sirki ile bölge bölge, kasa-ba kasaba dolaşmaya ittiğinde ve "gözden ırak gönülden ırak" deyiminin senin için de pekâlâ geçerli olabileceği korkusuna kapıldığında ona evlenme teklif ettin. Evet, seninle evlenmesini istedin, bildik, yasal ve geleneksel Müslüman nikâhı, bir sürü budala girebildiği halde senin girmen haksız bir biçimde engellenen üniversitenin önünde. Ne sokakta ışık vardı, ne de gökyüzünde; ufukta kocaman bir hilal ay sadece. Nebeviyye mahcubiyetle yere bakmıştı. Alnı solgun ay ışığını yansıtıyor, mutlu görünüyordu. Ona iyi bir maaşın olduğunu söyledin, geleceğe yönelik planlarından ve Darrasa'da, Cebel Sokağı'nda, Şeyh Ali'nin evinin yakınındaki güzel zemin kat dairenden söz ettin. "Evlenince mübarek şeyhi tanıyacaksın," dedin. "Mümkün olduğunca çabuk evlenmeliyiz. Aşkımız uzunca bir süredir devam ediyor. Hanımından ayrılmalısın artık."

"Ben yetimim biliyorsun. Sidi el-Arbain'de bir teyzem var sadece."

"Sorun değil."

Sonra öptün onu hilal ayın altında. Düşününüz o kadar güzeldi ki dillerden düşmedi. Zayyat'tan on liraya bir düşün hediye si aldın. İliş Sidra çok sevindi, kendi düşünüyü olsa bu kadar sevinirdi. Sadık dost rolünü oynadı, aslında dostun olmadığı halde. Ve en tuhafı senin ona inanmandı – sen ki zeki ve şeytana külahını ters giydirecek kadar kurnazdın; sen ki bir kahramandın, İliş de sana hayranlık duyan, seni iltifatlara boğan, canını sıkacak herhangi bir şey yapmamaya büyük özen gösteren, emeğinin ve aklının kırıntılarıyla yetinmekten mutlu gönüllü kölen. Onu Nebaviyye ile Musa Peygamber'in yıllarca gezindiği çöle bile gönder sen kendiyle Nebaviyye'nin arasında seni göreceğinden, yanlış bir şey yapmayacağından emindin. Nebaviyye bir köpek için bir aslandan nasıl vazgeçebildi? Köküne kadar çürümüş bir kadın o, ölümü ve lanetlenmeyi hak edecek denli çürük. Ah o kötü ve alçak hedefleri şaşıp masum insanlara isabet ederek başkalarını pişmanlığa, öfkeye ve deliliğin eşiğine sürükleyen kör mermiler. Hayatta ki bütün güzellikleri unutmak zorundasın; çocukken sokaklarda nasıl oynadığını, o ilk masum aşkı, zıfaf geceni; Sena'nın doğumunu ve minik yüzünü ilk görüşünü, ağlamasını duyuşunu, onu ilk kez kucağına alışını. Hiç saymadığın gülümsemelerini – saysaymışsın keşke. Ve korktuğunda nasıl görüldüğünü –unutmuş olmayı arzuladığın şeylerden biri–, onun yeri göğü inleten, baharı ve rüzgârları kurutan çığlığını. Bir zamanlar yaşanan bütün o güzel duyguları.

Gölgeler uzuyor şimdi. Odada ve pencerenin dışında hava karmarmaya başladı. Mezarlığın sessizliği daha yoğun, ama ışığı açmazsın. Dairenin Nur dışarıda olduğunda görüldüğü gibi görünmesi gerekiyor. Gözlerin alışacak karanlığa, cezaevine ve bütün o çirkin yüzlere alıştığı gibi. Bir yerlere çarpıp yüksek sesle bağırma ihtimaline karşı içki içmeye de başlayamazsın. Daire mezar kadar sessiz olmalı, ölümler bile bilmemeli burada olduğunu. Bir tek Allah söyleyebilir sana bu hapiste ne kadar kalman gerektiğini. İliş Sidra'yı değil de Şaban Hüseyin'i öldürdüğünü de sadece Allah söyleyebilir sana.

Er ya da geç dışarı ıkman gerekecek, sadece güvenli yerlerde gece yürüyüşü için bile olsa. Ama Şimdilik erteleyelim onu, hiç olmazsa polis seni aramaktan usanncaya kadar. Ve Şaban Hüseyin'in bu mezarlığa gmlmediğini umalım, bu sefil mahalle kederin bu denli acı bir cilvesini kaldıramaz. Nur dönünceye kadar sakin ol, sabret. Nur'un ne zaman döneceğini merak etme. Karanlığa, sessizliğe ve yalnızlığa katlanmak zorundasın – dünya kötücül tarzını değiştirmeyi reddettiği sürece. Nur, zavallı kız, o da yakalanmış. Sana duyduğu aşk kötü bir alışkanlıktan başka ne ki? Acı ve fkeden Őimdiden l, yaşlanmaya yüz tutmuş görünümünden tiksindiği kadar ona gösterdiği sevgiden de tiksinen; onunla hezimetin ve kederin şerefine kadeh kaldırmaktan başka ne yapacağını bilmeyen; takdire şayan fakat umutsuz çabası yüzünden ona acıyan, ıstıraba ve öfkeye duyarsızlaşmış birine takılıp kalmak. Üstelik sonunda bir kadın olduğunu da unutamıyorsun. Cellat ilmiği boynuna geçirinceye ya da yüreğine bir mermi saplanncaya kadar ölüm korkusu içinde yaşayacak olan o sinsi Nebeviiye kancığı gibi. Polis senin hakkında öyle yalanlar uyduracak ki, Sena senden sonsuza dek kopacak. Ona duyduğun sevginin samimiyetini asla bilmeyecek, o da hedefini şaşmış bir mermiymiş gibi.

Said Mahran'ın üzerine uyku çöktü ve uyanncaya dek uykusunda dş gördüğünün farkında olmadan kestirdi kanepede. Aniden uyanıp kendini Nur'un Şeriya Necmeddin'deki dairesinde yalnız buldu yine. Düşünde İliş Sidra onu kstirip üzerine mermi yağdırmışaydı kolay kolay uyanmazdı. Saatin kaç olduğu hakkında en ufak bir fikri yoktu.

Birden kapının kilidine anahtar sokulduğunu, ardından da kapının kapatıldığını duydu. Holn ışığı yandı ve kapının üzerinden odaya süzüldü. Yüzünde gülümseme, elinde büyük bir paketle Nur girdi odaya. Said'i yanağından pp, "Kendimize bir ziyafet çekelim! Eve bir restoran, bir mezeci ve bir pastane getirdim; hepsi birden!" diye haykırdı.

“İçki içmişsin sen,” dedi Said onu öperken.

“İçmek zorundayım; işimin bir parçası. Banyo yapacağım, birazdan dönerim. İşte gazetelerin.”

Nur odadan çıkarken Said onu gözleriyle izledi, sonra gazetelere gömüldü. Sabah ve akşam postaları. Yeni bir şey yoktu onun için, fakat suça ve failine ilgi büyüktü, beklediğinden çok daha büyük, özellikle Rauf İlvan’ın gazetesi *El-Sahra’* da. Hırsızlık geçmişi uzun uzun anlatılmıştı. Soyduğu pek çok zengin evine dair öykülere, kişiliğine ve gizli deliliğine dair yorumlara yer verilmiş, yazı “sonunda kan dökülmesine neden olan canice cesaretine” dair bir analizle noktalıydı.

Koca puntolarla atılmış manşetler! Binlerce insan o anda onun suçlarını tartışıyor, Nebeviyye’nin sadakatsizliğiyle eğlenip kaderinin ne olacağı üzerine bahse giriyorlardı belki. Haberin merkezindeydi, günün adamıydı ve bu düşünce hem endişe hem de gurur duymasına neden oluyordu; onu neredeyse ikiye bölecek denli yoğun iki zıt duygu. Bu arada, zihni o kadar farklı düşünce ve tahminlerle karmakarışık ki, bu onda bir tür sarhoşluk hali yaratmıştı. Gerçekten olağanüstü, hatta mucizevi bir şey yapacağından gayet emindi. Keşke bütün insanlarla iletişim kurabilse, onlara onu –orada tek başına sessizce otururken– duygu patlamasının eşiğine getiren şeyi anlatabilse; sonunda, ölümden sonra bile olsa, kazanan kişinin kendisi olacağına ikna edebilseydi.

Oldukça yalnızdı, herkesten ayrı. Sessizliğin ve yalnızlığın dilini bilmiyorlardı bile, kavrayamıyorlardı. Kendilerinin de bazen sessiz ve yalnız olduğunu, kendi görüntülerini loş bir biçimde yansıtan aynaların aslında yanıltıcı olduğunu, onlarda kendilerine yabancı insanlar gördükleri yansılamasını yarattıklarını anlamıyorlardı.

Belleğinin gözü hayranlıkla Sena’nın fotoğrafına odaklandı ve çok duygulandı. Sonra bütün fotoğraflarını canlan-

dırdı belleğinde –kendi çılgın fotoğrafları, Nebeviyye’nin fahişeyi andırdığı fotoğraflar– ve Sena’nın fotoğrafına döndü sonunda. Gülümsüyordu. Evet. Gülümsüyordu. Çünkü Said’i göremiyordu, çünkü hiçbir şey bilmiyordu. Sena’yı dikkatle gözden geçirdi, başarısız olduğunun ve pencerenin dışındaki gecenin halden anlayan bir hüznle iç geçirdiğinin farkında, onu alıp hiç kimsenin bilmediği bir yere gitmeyi diledi umarsızca. Öyle çok istiyordu ki onu görmeyi, idam öncesinde son dileğiymişçesine.

Kumaş parçalarının üzerindeki makası almak için karşı kanepeye gitti, sonra gazetedeki fotoğrafı dikkatle kesmek üzere yerine döndü. Nur banyodan çıktığında Said biraz daha sakinleşmiş hissetti kendini. Nur ona seslendiğinde o kadar gazete getirip de hiçbir şeyden nasıl haberi olmadığını merak ederek yatak odasına doğru gitti.

Çok para harcamıştı Nur. Yemekle donatılmış masanın karşısındaki kanepeye oturduğunda ağzı sulandı ve memnuniyetini ifade etmek için Nur’un ıslak saçını okşayıp, “Biliyor musun, senin gibi fazla kadın yok,” dedi.

Nur başına kırmızı bir eşarp bağladı ve iltifata gülümseyerek karşılık verip bardaklara şarap koydu. Nur’u ona sahip olmanın gururu ve güveniyle orada otururken görünce keyfi biraz yerine geldi bir şekilde. Açık kahverengi cildine makyaj yapmamış, banyonun etkisiyle dirilmişti; iştah açıcı bir tabak yemeği andırıyordu biraz, gösterişsiz ve taze.

“Senin ağzından böyle sözler duymak!” dedi Nur, ona sorgulayıcı bir bakışla bakarak. “Bazen polisin bile senden daha nazik olduğunu düşünüyorum.”

“Hayır, inan bana, seninle olmaktan mutluyum.”

“Sahi mi?”

“Evet. Sahi. Çok müşfiksin, çok iyisin. Kimse reddedemez seni.”

“Eskiden öyle değil miydin?”

Kolay kazanılmış hiçbir zafer uğranılmış bir hezimet

unutturamaz! "O zamanlar ben sevecen bir insan değildim."

"Ya şimdi?"

"İçkilerimizi içip keyfimize bakalım," dedi, bardağını alarak.

Bir süre konuşmadan iştahla yemek yediler. Sonra Nur, "Nasıl vakit geçirdin?" diye sordu.

"Gölgelerin ve mezarların arasında," dedi Said, çatalındaki et parçasını tahine bandırarak. "Ailenden burada gömülü olan var mı?"

"Hayır, benim bütün akrabalarım el-Balyana'da gömülü, nur içinde yatsınlar."

Sadece yerken çıkardıkları şapırtılar ve tepsideki bardak ve tabakların çınlaması bozuyordu sessizliği. Sonra Said, "Senden benim için bir parça kumaş satın almanı isteyeceğim," dedi. "Subay üniforması için uygun bir şey olsun."

"Subay üniforması mı?"

"Hapisteyken dikiş dikmeyi öğrendiğimi bilmiyor muydun?"

"İyi de, ne yapacaksın subay üniformasını?"

"Askerlik görevimi yapma zamanım geldi."

"Anlamıyor musun, seni tekrar kaybetmek istemiyorum."

"Sen benim için hiç kaygılanma," dedi Said olağanüstü bir güvenle. "Polise ihbar etmeselerdi asla yakalanmazdım."

Nur iç geçirdi, canı sıkılmıştı.

"Senin için bir tehlike söz konusu değil, değil mi?" diye sordu Said sırtarak, ağız yemek dolu. "Çölün ortasında eşkiyanın yolunu kesecek halleri yok herhalde."

Birlikte güldüler, ardından Nur uzanıp onu dudaklarından öptü. İkisinin de dudakları aynı derecede yağlıydı.

"Doğrusunu istersen," dedi Nur, "yaşamaya devam etmek için hiçbir şeyden korkmamak gerekiyor."

“Ölümden bile mi?” dedi Said, başıyla pencereyi işaret ederek.

“Bak, sevdiğimle bir araya gelmişsem ölümü bile unutum ben.”

Nur’un sevgisinin gücüne ve azmine hayran kalan Said biraz rahatlayıp kendine ona karşı tutku, saygı ve minnet karışımı bir his duyma izni verdi.

Tavanda bir pervane çıplak ampulle sevişiyordu gecenin sessizliğinde.

~ON BİR~

Mezarlığın yeni konukları buyur etmediği tek gün bile geçmiyor. Panjurların arkasına çömelip ölümün sonu gelmez yürüyüşünü izlemekten başka yapacak bir şey yoktu sanki. Acınmayı asıl hak edenler yas tutanlar, tabii ki. Gözü yaşlı bir kalabalık halinde gelirler, gözlerini kurulayıp sohbet ederek dönerler. Oradayken ölümden daha çetin bir güç onları hayatta kalmaya ikna etmiştir sanki.

Seninkilerden biri de böyle gömülmüştü; baban Amm Mahran, öğrenci yurdunun zor fakat dürüst ve tatmin edici bir hayat yaşadıktan sonra ölen iyi yürekli kapıcısı. Çocukluğundan beri işinde yardım etmiştin ona. Son derece basit, hatta yoksul bir hayat yaşamalarına rağmen mesaiden sonra bir araya gelmekten haz duyar; binanın girişindeki odalarında oğulları kendi başına oynarken Amm Mahran ile karısı sohbet ederlerdi. Amm Mahran dindarlığından mutluluk duyar, öğrenciler onu severlerdi. Bildiği tek eğlence Şeyh Ali el-Cüneydi'nin evine yaptığı hac yolculuklarıydı, o evi babanın sayesinde öğrendin zaten. "Benimle gel," demişti sana, "arsalarda oynamaktan daha eğlenceli şeyler göstereceğim sana. Hayatın ne kadar güzel olabileceğini göreceksin, ilahi ortamda bulunmanın nasıl olduğunu. Huzur ve mutluluk verecek sana, hayatta erişebileceğin en güzel şey."

Şeyh o tatlı ve müşfik bakışıyla karşılamıştı seni. Uzun beyaz sakalından nasıl da büyülenmiştin! "Bana sözünü ettiğin oğlun bu demek," demişti şeyh babana. "Zekâ fışkırıyor gözlerinden. Yüreği seninki kadar temiz. Göreceksin, Allahın izniyle, çok iyi bir adam olacak." Evet, Şeyh Ali el-Cüneydi'ye, yüzünün temizliğine

ve gözlerindeki sevgiye gerçekten hayran kalmıştın. Söylediği o şarkı ve ilahiler yüreğin sevgiyle arınmadan çok önce aklını başından almıştı.

"Bu çocuğa yapması gereken şeyleri söyle," demişti baban şeyhe bir gün.

Şeyh sana yukarıdan bakıp şöyle demişti: "Beşikten mezara dek öğrenmeye devam ederiz, ama en azından kendinle hesaplaşarak başla ki Said, yaptıklarının başkalarına hayrı dokunsun."

Evet, elinden geldiğince uyguladın onun bu öğüdünü, her ne kadar tam olarak ancak hırsızlığa başladıktan sonra yerine getirebildiysen de!

Düş gibi akıp gitmişti günler. Sonra o iyi babacığın yok oldu, gitti birden, bir çocuğun anlayamayacağı, Şeyh Ali'nin kendisini bile şaşırtan bir biçimde. Ne kadar şaşkındın öğrenci yurdunun girişindeki o odada annenin çıgıkları ve gözyaşlarıyla uyanıp kendine gelmek için başını sallayarak gözlerini ovuştururken! Korku ve hüsrân duygusuyla ağlamıştın çaresizliğine. Fakat o akşam, Rauf İlvan ki henüz hukuk fakültesinde öğrenciydi, ne kadar yetenekli olduğunu gösterdi. Evet, koşullara rağmen etkileyiciydi gerçekten; ve sen onu Şeyh Ali'yi sevdiğin gibi sevdin, daha da çok belki. Daha sonra annenle birlikte babanın binanın bakım işini devralmanız için büyük çaba sarf eden de oydu. Evet, genç yaşta sorumluluk altına girmiştin.

Ardından annen öldü. Annenin hastalığı sırasında, Rauf İlvan'ın da mutlaka hatırlayacağı gibi, kanama geçirip onu en yakın hastaneye kaldırmak zorunda kaldığında sen de ölecektin az kalsın. Kendini annenle birlikte hastanenin o güne kadar görmediğin kadar lüks kabul odasında bulmuştun. Her yer ürkütücü, hatta düşmanca görünüyordu, ama yardıma ihtiyacın vardı, hem de acilen.

Odalardan birinden ünlü doktor çıktığında birileri adını telaffuz etti ve sen üzerinde cellabiye ayağında sandaletle ona doğru atılıp, "Annem! Kanaması var!" diye haykırdın.

Adam seni donuk, onaylamayan bakışlarıyla süzdükten sonra

batmış elbisesiyle yumuşak kanepenin üzerinde yatan annene baktı. Hemşirenin teki yanınızda durmuş olanları seyrediyordu. Sonra doktor ortadan kayboldu, hiçbir şey söylemeden. Hemşire anlaşılmasa da bir dilde bir şeyler geveledi, ama yaşadığın trajedi karşısında üzüntüsünü ifade ettiğini hissetmiştin. O anda, gençliğine rağmen, yetişkin birinin öfkesini sergileyerek bağırıp küfretmeye başladın, iskemlelerden birini tuttuğun gibi öyle bir yere çaldın ki sırt kısmındaki ahşap kaplama çatladı. Bir hademe sürüsü belirdi ve kendini annenle birlikte iki yakasına ağaçlar dizilmiş sokakta buldun. Annen bir ay sonra Kasr el-Ayni Hastanesi'nde öldü.

Ölüm döşeğindeyken elini bir an için bile bırakmadı, gözlerini yüzünden almadı. Annenin hastalığının o uzun bir ayında çaldın ilk kez olarak – öğrenci yurdunda kalan bir çocuktan, çocuk hiçbir araştırma yapmadan seni evire çevire dövmeye başlamıştı, ta ki Rauf İlvan gelip seni onun elinden kurtarıncaya kadar, sonra işler sarpa sarmadan Rauf meseleyi kapatmıştı. Adam gibi adamdın o zamanlar Rauf. Rehberimdin de.

Yalnız kaldığınızda, “Hiç tasalanma,” demişti Rauf yavaşça. “Bu tamamen haklı bir hırsızlık benim gözümde. Ama polis seni izleyecek, hâkim sana merhamet etmeyecektir,” diye eklemişti buruk bir istihzayla, “nedenlerin ne kadar inandırıcı olsa da. Çünkü o da kendini korumak zorunda. Senden çalınmış olanın hırsızlık yoluyla geri alınmasından daha adil ne olabilir?” diye haykırmıştı sonra. “Benim halime bak, eğitim almak için evimden ve ailemden uzak düştüm, her gün açlık ve mahrumiyet çekiyorum!”

İlkelerine ne oldu şimdi Rauf? Yok olup gitti kuşkusuz, annem ve babam gibi, karımın sadakati gibi.

Öğrenci yurdunu terk edip yaşayacak bir yer aramaktan başka çaren yoktu. Sen de gidip Nebeviyye görününceye kadar arsanın sonundaki yüksek palmiye ağacının altında bekledin ve ona doğru atılıp, “Korkma,” dedin, “seninle konuşmam gerek. Daha iyi bir iş bulmak için ayrılıyorum. Seni seviyorum. Sakın beni unutma. Seni seviyorum ve hep seveceğim. Seni mutlu edebileceğimi ve sana temiz bir ev sunabileceğimi de kanıtlayacağım.” Evet, kederlerin

unutulabildiği, yaraların iyileşebildiği, umudun sıkıntıların içinden meyve verebildiği günlerdi onlar.

Ey kasvetli mezarlar, alay etmeyin anılarım!la!

Karanlıkta kanepeye oturup Rauf İlvan'la karşısında duruyormuş gibi konuşmaya başladı. "Gazetende bana bir iş bulma önerimi kabul etmeliydin, alçak herif. Orda ortak anılarımızı yazar, o sahte ışığını sonsuza dek söndürürdüm." Sonra yüksek sesle, "Nur sabaha karşı gelinceye kadar nasıl tahammül edeceğim bu karanlığa?" diye söylendi.

Birden evi terk etmek, karanlıkta yürüyüşe çıkmak için karşı koyulmaz bir istek duydu. Bir anda direnci kırıldı, çökmeye hazır bir bina gibi yerle bir oldu. Kısa bir süre sonra gizlice evden çıktı. Şeriya Masani'ye doğru yürümeye başladı, oraya varınca da çöle giden yola saptı.

Sığınağını terk etmek, peşinde oldukları endişesini artırdı. Farelerin ve tilkilerin kaçarken ne hissettiklerini daha iyi anlıyordu şimdi. Karanlıkta bir başına durmuş, pusuya yatmış onu bekleyen kentin uzakta parıldayan ışıklarını görebiliyordu. Yalnızlığını kana kana içti ve sarhoş olmaya başladığını hissedince kahvede Tarzan'ın yanındaki eski yerine oturuncaya kadar yürümeye devam etti. Kahvede garsonun dışındaki tek insan bir silah kaçakçısıydı. Gerçi dışarıda, biraz daha aşağıda, tepenin yamacında sohbet eden insanların sesleri duyuluyordu.

Garson ona bir bardak çay getirdi ve o zaman Tarzan ona doğru eğilip, "Bir yerde bir geceden fazla kalma," diye fısıldadı.

Silah kaçakçısı da kendi öğüdünü ekledi: "Nil nehrinin kuzeyine doğru ilerle."

"Ama orda kimseyi tanımıyorum ki," diye itiraz etti Said.

"Biliyor musun," diye devam etti kaçakçı, "pek çok kez senden hayranlıkla söz edildiğine tanık oldum."

"Ya polis?" dedi Tarzan hararetle. "Onlar da hayranlıkla söz ediyorlar mı Said'den?"

Kaçakçı öyle bir güldü ki bütün bedeni son hızla giden bir devenin üzerindeymiş gibi sarsıldı. "Polis hiçbir şeyden etkilenmez," dedi sonunda, soluğunu toparladıktan sonra.

"Hiçbir şeyden," diye onayladı Said.

"Ama zenginden çalmanın ne kötülüğü var ki?" diye sordu garson duyguyla.

Said'in yüzü onuruna tertiplenen bir törende övülüyormuşçasına ışıldadı. "Evet," dedi, "ama gazetelerin dilleri celladın ipinden daha uzun. Hem polis senden nefret ediyorsa halk tarafından sevilme neye yarar ki?"

Tarzan birden yerinden kalkıp pencereye yürüdü, soldan sağa doğru dışarı baktıktan sonra döndü. "Bize bakan bir yüz görür gibi oldum," dedi, kaygısını gizlemeden.

Said'in pencereyle kapı arasında gidip gelen gözleri parıldadı. Garson araştırmak için dışarı çıktı.

"Sürekli hayal görüyorsun sen," dedi kaçakçı.

Tarzan öfkelenip adama, "Kes sesini! Celladın ipini şaka mı sanıyorsun sen!" diye bağırdı.

Said kahveden çıktı. Cebindeki tabancayı kavrayarak, etrafına bakınıp kulak kabartarak çöle doğru yürümeye başladı. Şimdi korkusunun, yalnızlığının ve arandığının daha da farkındaydı ve düşmanlarını küçümseyemeyeceğini biliyordu. Onlar da korku içindeydiler, ama onu yakalamayı o kadar istiyorlardı ki yerde cesedini görmeden huzur bulamayacaklardı.

Şeriya Necmeddin'deki eve yaklaştığında Nur'un penceresinde ışık yandığını gördü. Kahveden ayrıldığından beri ilk kez güvende hissetti kendini. Nur'u uzanmış buldu ve içinden ona sarılmak geldi, ama yüzünden yorgunluk okunuyordu. Gözleri kızarmıştı. Yolunda gitmeyen bir şey vardı besbelli. Nur'un ayaklarının dibine oturdu.

"Neyin var Nur, söyle bana," dedi.

"Bitkinim," dedi cılız bir sesle. "O kadar çok kustum ki tükendim."

“İçkiden mi?”

“Hayatım boyunca içki içtim,” dedi, gözleri yaşla dolu. Said ilk kez tanık oluyordu onun ağladığına, duyulan-
dı. “Nedeni ne, öyleyse?” dedi.

“Dövdüler beni!”

“Polis mi?”

“Hayır, genç serseriler, öğrenciler muhtemelen. Hesabı
ödemelerini isteyince.”

Said üzölmüştü. “Yüzünü yıkasana,” dedi, “bir bardak
da su iç.”

“Daha sonra. Çok yorgunum şimdi.”

“Pis köpekler!” diye homurdandı Said, bacağına usulca
okşayarak.

“Üniforma için kumaş,” dedi Nur, öteki kanepenin üze-
rindeki paketi göstererek. Said eliyle sevgi ve minnet ifade
eden bir işaret yaptı.

“Senin için pek çekici görünmeyebilirim bu gece,” dedi
Nur, neredeyse özür diler gibi.

“Senin suçun değil. Yüzünü yıka ve uyu biraz.”

Mezarlık tarafında bir köpek havladı ve Nur derin bir iç
geçirdi. “Bir de, ‘Güllük gülistanlık bir gelecek bekliyor se-
ni!’ demişti!” diye mırıldandı hüznle.

“Kim?”

“Falcının teki. Güvenli ve huzurlu bir gelecek demişti.”
O devam ederken Said gecenin pencerenin dışına yığılmış
karanlığına dikti gözlerini: “Ne zaman kavuşacağım bu ge-
leceğe? Çok uzun zamandır bekliyorum, hem de boşuna.
Bir kız arkadaşım var, benden biraz büyük, sürekli bir gün
kemik yığını ya da daha da kötü bir şey olacağımızı, köpek-
lerin bile bizden tiksineceğini söyler.” Sesi mezardan geli-
yordu sanki. Said’i öyle bir kasvete gark etti ki, söyleyecek
bir şey bulamadı. “Ne falcıymış ama!” dedi Nur. “Gerçekle-
ri söylemeye ne zaman başlayacak? Güvence nerde? Bütün
istediğim güvenli ve huzurlu uyumak, kendimi iyi hisse-

rek uyanmak, iyi zaman geçirmek. Yedi kat göğü yaratan Allah için o kadar mı zor bunu sağlamak?"

Sen de böyle bir hayatın düşünüyü kurardın, ama oluklardan tırmanmakla, çatılardan atlamakla ve kaçmakla geçti hayatın, masum insanları öldüren kör kurşunlarla.

"Uykuya ihtiyacın var," dedi Nur'a, canı son derece sıkın.

"Umuda ihtiyacım var," dedi Nur. "Falcının vereceği umuda. O gün gelecek."

"Güzel."

"Çocuk muamelesi yapıyorsun bana," dedi kızgınlıkla.

"Asla."

"O gün gerçekten gelecek!"

~ON İKİ~

Üniformayı üzerine giyerken Nur onu şaşkınlık dolu bir memnuniyetle seyretti, son düğmesini ilikleyinceye kadar. Sonra, "Aklını başına topla. Seni bir kez daha kaybetmeye dayanamam," dedi.

"Bu iyi bir fikirmiş," dedi Said, çıkardığı işi sergileyip kendini aynada inceleyerek. "Yüzbaşı rütbesiyle yetineyim en iyisi!"

Fakat Nur ertesi akşam başına gelen dramatik olayı öğrenmiş, gelip geçici erkek arkadaşlarından birinin haftalık dergisinde fotoğraflarını bile görmüştü. Said'in karşısında çözüldü birden. "Birini öldürdün!" dedi, sözcükler ağzından bir umutsuzluk feryadıyla çıktı. "Ne kadar korkunç! Yalvarmamış mıydım sana!"

"Ama biz karşılaşmadan önce oldu," dedi Said, ona sarılarak.

Nur başını çevirdi. "Beni sevmiyorsun," dedi yılgınlıkla. "Bunu biliyorum. Ama hiç olmazsa beni sevinceye kadar birlikte yaşayabilirdik!"

"Ama bunu hâlâ yapabiliriz."

"Sen cinayet işlemişken yararı ne?" dedi Nur, ağlamaklı.

"Birlikte kaçabiliriz," dedi Said güven tazeleyici bir gülümsemeyle. "Kolay."

"Ne bekliyoruz öyleyse?"

"Fırtınanın dinmesini."

Nur ayağını hiddetle yere vurdu. "Askerlerin Kahire'nin bütün çıkışlarını tuttuklarını duydum, ilk cinayet işleyen senmişsin gibi!"

“Gazeteler!” diye geçirdi içinden Said. Gizli savaşın bir parçasıydılar hepsi! Ama duygularını saklayıp Nur’a sakın görünmeye çalıştı. “Yine de kaçırım ben,” dedi, “kendimi kaçmaya hazır ettiğim zaman. Göreceksin.” Aniden öfkeye kapılmış numarası yaparak Nur’u saçından kavradı ve “Said Mahran’ın kim olduğunu öğrenemedin mi hâlâ?” diye hırladı. “Bütün gazeteler ondan söz ediyor! Sen yine de ona inanmıyor musun? Beni dinle, sonsuza dek birlikte yaşayacağız. Falcının söylediklerinin gerçekleştiğini göreceksin!”

Ertesi akşam, yalnızlığından kaçma ve haber alma isteğiyle, Tarzan’ın kahvesine gitti yine; ama kapının eşiğinde belirmesiyle Tarzan’ın yerinden fırlayıp onu dışarı çıkarması bir oldu. “Lütfen bana kızma,” dedi özür diler gibi. “Benim kahvem bile güvenli değil artık senin için.”

“Ama fırtınanın artık dinmiş olacağını sanmıştım,” dedi Said. Karanlık kaygılı halini gizliyordu.

“Hayır. Durum giderek kötüleşiyor. Gazetelerin yüzünden. Gizlen. Ama bir süre için Kahire’den ayrılmayı düşünme.”

“Gazetelerin Said Mahran’dan başka yazacak haberleri yok mu?”

“Geçmişte yaptığın soygunları o kadar büyüttüler ki, kentin bütün güvenlik güçlerinin seninle ilgili olarak uyarılmasına neden oldular.” Said gitmek için ayağa kalktı. “Ne zaman istersen görüşebiliriz, kahvenin dışında bir yerde,” dedi Tarzan vedalaşırken.

Nur’un evine döndü tekrar, sığınağına –yalnızlığa, karanlığa, bekleyişe– ve birden kendini, “Sen, Rauf, sen varsın bütün bunların arkasında!” diye kükrerken buldu. Geçen süre zarfında bütün gazeteler onu haber yapmayı bırakmışlardı, *El-Sahra* dışında. *El-Sahra* onun geçmişini deşmeye ve polisi teşvik etmeye devam ediyordu; onu öldürmek için büyük çaba sarf ederek onu bir ulusal kahramana dönüştürüyordu aslında. İlmik boynuna geçinceye kadar Rauf İlvan huzur bulmayacaktı ve baskıcı güçlerin tamamı onun elindeydi: Hukuk.

Ve sen. Düşmanlarını öldürmek dışında bir anlamı kaldı mı mahvolmuş hayatının – Nerde olduğu bilinmeyen İliş Sidra ve çe-likten konağındaki Rauf İlvan. Düşmanlarına derslerini vermeyi başaramazsan öl daha iyi. Dünyada hiçbir güç köpeklerin cezalandırılmasını engelleyemeyecek! Evet! Dünyada hiçbir kuvvet!

“Rauf İlvan,” diye yalvardı yüksek sesle, “zamanın insanları nasıl bu denli değiştirdiğini izah et bana!” Devrimci bir öğrenci değil sadece, devrimin kişileşmiş biçimi. Ben binanın avlusunda babamın ayağının dibinde otururken yukarıdan kulaklarımın inen coşkulu sesin ruhumu uyandırırır. Prenslerden ve paşalardan söz eder, kendine özgü sihrinle basit birer hırsıza döndürürdün o kibar beyefendileri. Seni Müdüriye Yolu’nda uçuşan cellabiyeleriyle şeker kamışı çiğneyen, eşitlerin saydığın adamların arasında görmek; sesin o kadar yükselirdi ki tarlaların üzerinden akıp palmiye ağacının önünde saygıyla eğilmesine neden olurdu – inanılmaz. Evet, başka hiçbir yerde, Şeyh Ali el-Cüneydi’de bile görmediğim tuhaf bir güç vardı sende.

İşte böyleydin sen Rauf. Babamın beni okula yazdırması sadece senin sayende olmuştu. Okulda başarılı olduğumda kükreyen kahkahalar atardın. “Şimdi görüyor musun?” derdin babama. “Okula gitmesine karşıydın bir de. Gözlerine bak şunun; her şeyi temelinden sarsacak bu çocuk!” Okumayı sevmeyi öğrettin bana. Benimle her şeyi tartıştın, eşitinmişim gibi. Dinleyicilerinden biriydim –aşk tarihimin başladığı o ağacın dibinde– ve zamanların kendileri de dinliyordu seni: “Halk! Hırsızlık! İlahi ateş! Açlık! Adalet!”

Hapse girdiğin gün göklere yükseldin gözümde, ilk hırsızlığımdan sonra beni koruduğunda ve hırsızlığa dair sözlerin sayesinde kendime olan saygımı tekrar kazandığımda yükseldiğinden bile daha yükseğe. Sonra bana hüüzünle, “Münferit hırsızlıkla bir yere varılamaz; organize olmak gerekir,” dediğin günü hatırlıyorum. O günden sonra ne okumayı bıraktım, ne de hırsızlığı. Soyulmayı hak eden insanların adlarını bana veren sendin ve hırsızlıkta buldum şanımlı ve şerefimi. Pek çok insana karşı cömert davrandım, İliş Sidra dahil.

Karanlık odaya öfkeyle haykırdı Said: “Sen o adam ola-

bilir misin gerçekten? Konak sahibi Rauf İlvan o adam olabilir mi? Gazetenin bana karşı yürüttüğü kampanyanın ardındaki tilkisin sen. Sen de beni öldürmeyi istiyorsun, böylece vicdanını ve geçmişini de öldüreceksin. Ama seni öldürmeden göçmeyeceğim bu dünyadan: Sen bir numaralı hainsin. Yarın tanımadığım birini öldürdüğüm için kendim ölecek olsam ne saçma olurdu hayat! Hayatın –ölümün de bir anlamı olacaksa seni öldürmem gerek, bu kadar basit. Dünyadaki kötülüğe son patlayışım. Ve şu pencerenin dışındaki mezarlıkta yatan bütün ölümler yardım edecek bana. Gerisine gelince, bırakacağım Şeyh Ali çözsün bulmacayı.

Sabah ezanının başlamasıyla kapının açıldığını duydu ve elinde ızgara et, içki ve gazetelerle Nur girdi içeri. Oldukça mutlu görünüyordu, son iki gündür içinde olduğu bunalımdan çıkmıştı sanki. Nur'un varlığı Said'in kasvetini ve yorgunluğunu dağıttı, onu hayatın sunduğu güzellikleri bir kez daha kucaklamaya hazırladı: yemek, içki ve haberler. Nur onu öptü ve Said ilk olarak aynı anda karşılık verdi; şükran duygusuyla, onun bundan sonraki hayatında en yakın insan olacağını bilinciyle. Onu hiç terk etmemesini diledi.

Said, her zaman yaptığı gibi, bir şişe şarap açtı ve kendine bir bardak doldurup bir dikişte içti.

"Neden biraz uyamadın?" dedi Nur, Said'in yorgun yüzüne yakından bakarak.

Said bir şey söylemeden gazetenin sayfalarını çevirmeye devam etti.

"Karanlıkta beklemek senin için işkence olmalı," dedi Nur, ona acıyarak.

"Dışarıda durumlar nasıl?" diye sordu, gazeteleri kenara fırlatarak.

"Her zamanki gibi." Nur külotuna kadar soyundu ve Said'in burnuna terden nemlenmiş pudra kokusu geldi. "Herkes senden söz ediyor," diye devam etti, "bir masal kahramanıymışsın gibi. Çektiğimiz ıstıraptan haberleri yok."

"Mısırlıların çoğu hırsızlardan ne korkar ne de nefret

ederler," dedi Said etten bir ısırık alarak. Birkaç dakika konuşmadan yemek yediler, sonra Said, "fakat köpeklerden içgüdüsel olarak nefret ederler," diye ekledi.

"Ben köpekleri severim," dedi Nur gülümseyip parmaklarını yalayarak.

"O tür köpeklerden söz etmiyorum."

"Sonuncusunun ölümüne tanık oluncaya kadar her zaman bir köpeğim oldu. Çok ağladım, bu yüzden de başka köpek almamaya karar verdim."

"Doğrusu budur," dedi Said. "Sevgi sorun yaratacaksa, hiç bulaşma."

"Beni anlamıyorsun. Ya da sevmiyorsun."

"Yapma böyle," dedi Said, yalvararak. "Dünyanın şu haliyle ne kadar acımasız ve adaletsiz olduğunu görmüyorsunuz?"

Nur oturamayacak hale gelinceye kadar içti. Gerçek adının Şalabiyya olduğunu itiraf etti. Sonra ona Balyana'daki eski günlerinden söz etti; dingin suların arasında geçen çocukluğundan, gençliğinden ve evden kaçışından. "Üstelik babam *umda*'ydı," dedi gururla, "aşiret reisi."

"*Umda*'nın uşağı demek istiyorsun!" Nur kaşlarını çatı, ama Said devam etti. "İlk seferinde öyle demiştin bana."

Nur katıla katıla gülmeye başladı. Said dişlerinin arasına sıkışmış maydanoz parçalarını gördü. "Gerçekten söyledim mi bunu?" diye sordu Nur.

"Evet. Rauf İlvan'ı ihanete iten de bu oldu."

Nur hiçbir şey anlamadan baktı ona. "Kim bu Rauf İlvan?"

"Bana yalan söyleme," diye hırladı Said. "Karanlıkta tek başına beklemek zorunda olan bir adamın yalana tahammülü yoktur."

~on üç~

Gece yarısını biraz gece, batıda yarımaya hafifçe parlar-ken, Said çölün yolunu tuttu. Kahveye elli adım kadar kala durdu, üç kez ısıklık çalıp beklemeye başladı. Darbesini vurmazsa aklını kaçıracağını hissediyor, Tarzan'ın ona nihayet bir müjde vereceğini umuyordu.

Tarzan göründü ve bir karanlık dalgası halinde ona doğru ilerledi. Birbirlerine sarıldılar ve Said, "Yeni bir şey var mı?" diye sordu.

"Bir tanesi geldi sonunda," dedi göbekli adam, yürümekten tıknefes.

"Kim?" diye sordu Said sabırsızlıkla.

"Bayaza," dedi Tarzan, Said'in elini tutmaya devam ederek, "şu anda kahvemde, bir anlaşma yapıyor."

"Boşuna beklememişim o zaman. Ne tarafa gideceğini biliyor musun?"

"Cebel Yolu'ndan dönecektir."

"Çok teşekkür ederim dostum."

Said oradan hızla ayrılıp batıya doğru yürümeye başladı, solgun ay ışığında kuyuların etrafındaki ağaç kümelerini izliyordu. Korunun güneyinden yürüyerek dağa tırmanan yolun başladığı yerdeki kumluğa çıktı. Orada bir ağacın arkasına çömelip bekledi.

Korudan serin bir rüzgârın fısıltısı geliyordu. Issız, yalnız bir yerdi. Tabancasını sıkıca kavrayarak eline geçmek üzere olan fırsatı düşündü. Düşmanını pusuya düşürüp uzun zamandır beklediği emeline ulaşabilirdi. Sonra da

ölüm, ebedi istirahat yeri. "İliş Sidra," dedi yüksek sesle, rüzgârı içen ağaçlar duydu onu bir tek, "sonra da Rauf İlvan. Bir gecede ikisi. Ondan sonra, ne olursa olsun."

Gergin ve sabırsız bekleyişi çok sürmedi, bir süre sonra kahvenin bulunduğu yönden koruya doğru telaşla ilerleyen bir karaltı seçti. Aralarında iki adım mesafe kaldığında Said yerinden fırladığı gibi tabancasını doğrulttu.

"Dur!" diye kükredi.

Adam elektroşoka uğramış gibi durdu ve hiçbir şey söylemeden Said'e baktı.

"Bayaza, nereden geldiğini ve ne yaptığını biliyorum, ne kadar nakit var yanında?"

Adamın soluğu bir tıslama gibi çıktı, sonra koluyla küçük ve kararsız bir hareket yaptı, bir seğirme. "Para çocuklarım için," dedi soluk soluğa.

Said sert bir tokat çaktı yüzüne, adam gözlerini kırpıttı. "Beni hâlâ tanımadın Bayaza, köpek seni!"

"Kimsin sen? Sesini tanıyorum, ama inanamıyorum..." dedi Bayaza. Ardından da, "Said Mahran!" diye haykırdı.

"Kımıldama! Bir şey yapmaya kalkışırsan ölürsün."

"Beni öldürür müsün? Neden? Düşman olmamız için hiçbir neden yok."

"Al sana bir neden," diye mırıldandı Said, sonra elini uzatıp adamın ceketini yokladı ve dolgun cüzdanını aldı.

"Ama bu benim param. Ben senin düşmanın değilim."

"Kes sesini. Bütün istediğimi almış değilim henüz."

"Ama biz seninle iki eski dostuz. Buna saygı duymalısın."

"Yaşamak istiyorsan bana İliş Sidra'nın nerde kaldığını söyle."

"Bilmiyorum," dedi Bayaza kararlılıkla. "Kimse bilmiyor."

Said sert bir tokat daha çaktı, öncekinden de sert, "Öldürürüm seni bana yerini söylemezsen," diye bağırdı. "Doğruyu söylediğine ikna oluncaya kadar da paranı geri alamazsın!"

"Bilmiyorum. Yemin ederim ki bilmiyorum," diye fısıldadı Bayaza.

"Yalancı!"

"Neyin üzerine istersen yemin ederim!"

"Sırta kadem mi bastı diyorsun bana, buhar olup uçtu mu?"

"Gerçekten bilmiyorum. Kimse bilmiyor. Senin ziyaretinden hemen sonra korkusundan taşındı. Doğruyu söylüyorum. El-Farag Yolu'na taşındı."

"Adresini söyle?"

"Bekle Said," diye yalvardı Bayaza. "Şaban Hüseyin öldürüldükten sonra ailesini alıp yine taşındı. Kimseye nereye gittiğini söylemedi. Korkmuştu, hem de nasıl, karısı da. Kimse onlar hakkında bir şey bilmiyor."

"Bayaza!"

"Şerefim üzerine yemin ederim ki doğruyu söylüyorum!" Said bir tokat daha yapıştırdı, adam acı ve korkuyla inledi. "Neden vuruyorsun bana Said? Allah Sidra'nın belasını versin, hangi cehennemdeyse; o benim kardeşim ya da babam mı ki ben onun uğruna ölmeyi göze alayım?"

Sonunda, istemeyerek de olsa, Said ona inandı ve düşmanını bulma umudunu yitirmeye başladı. Kanun peşinde olmasa, cinayetten aranmasa, sabredip uygun zamanı bekleyebilirdi. Ama hedefi şaşırın mermi en büyük arzusunun yüreğine de saplanmıştı sanki.

"Bana haksızlık ediyorsun," dedi Bayaza. Said karşılık vermeyince devam etti: "Ya param ne olacak? Ben sana hiç zarar vermedim." Elini Said'in tokatladığı yanağına koydu. "Paramı almaya hakkın yok. Eskiden birlikte çalışırdık!"

"Sen her zaman Sidra'nın da dostu oldun!"

"Evet, onun dostu ve ortağıydım, ama bu senin düşmanın olduğum anlamına gelmez. Sana yaptıklarıyla ilgim yok benim."

Kavga sona ermişti, geri çekilmekten başka yol yoktu. "Biraz nakit paraya ihtiyacım var," dedi Said.

“Ne kadar lazımsa al öyleyse,” dedi Bayaza.

Said on lirayla yetindi. Bayaza şaşkınlık içinde, kurtulduğuna inanamayarak gitti ve Said kendini çölde tek başına buldu yine. Ayın ışığı şimdi daha parlak, ağaçların fısıltısı daha yüksekti. İliş Sidra pençelerinden sıyrılmış, hak ettiği cezadan paçayı sıyırmış, sefil hayatını bir kez daha kurtararak cezasını bulmamış hainlerin sayısını bir artırmıştı. Rauf, hayatımı boş yere kaybetmeyeceğime dair kalan tek umudum sensin.

~ON DÖRT~

Said daireye dönüp subay üniformasıyla tekrar dışarı çıktığında saat biri geçiyordu. Işıklardan uzak durarak ve kendini doğal yürümeye zorlayarak Abbasiyya Caddesi'ne saptıktan sonra bir taksiye binip Gala Köprüsü'ne gitti. Yolda endişe verici sayıda polisin yanından geçtiler.

Köprünün yanındaki rıhtımdan iki saatliğine küçük bir kayık kiraladı ve güneye, Rauf İlvan'ın evine doğru kürek çekmeye başladı. Yıldızlı ve güzel bir geceydi, serin bir esinti vardı, nehir kıyısındaki ağaçların üzerinde yarımay hâlâ belirgindi berrak gökyüzünde. Heyecanlı, enerji dolu ve eyleme geçmeye hazırdı Said. İliş Sidra'nın kaçıışı yenilgi sayılmazdı, Rauf İlvan hak ettiği cezayı bulmak üzereyken değil. Çünkü Rauf, neticede, ihanetin İliş, Nebeviyye ve diğer hanterin esin aldıkları en yüksek mertebesini simgeliyordu.

"Hesaplaşma zamanı geldi Rauf," dedi, küreklerle asılarak. "Polis dışında hakemlik yapacak birileri olsa, herkesin önünde dersini verirdim sana. Onlar, halk, herkes –gerçek hırsızlar dışında– benden yana ve beni çekeceğim ebedi cehennem azabında beni teselli edecek tek şey de bu olacak. Ben, aslında, ruhunum senin. Beni kurban ettin. Organize olmayı bilmiyorum, senin ifade ettiğin gibi. O zaman söylediğin ve kavrayamadığım pek çok şeyi şimdi anlıyorum. En kötüsü şu ki milyonlarca insanın desteğine rağmen kendimi kasvetli bir yalnızlığa itilmiş buluyorum ve bana yardım edecek kimse yok. Anlamsız bütün bunlar, boş. Hiçbir mermi anlamsızlığını ortadan kaldıramaz. Ama bir mermi ye-

rinde harcanacak en azından; yaşayanları ve ölüleri teskin edecek, son umut zerresine tutunmalarına izin verecek kanlı bir karşı koyuş.

Evin tam karşısına geldiğinde nehrin kıyısına yanaştı, kayıktan atladı, kayığı burnu karaya çıkıncıya kadar çekti. Ardından yola çıktı, üzerindeki üniformayla kendini sakın ve güvende hissederek uzaklaştı. Yol boştu, eve vardığında ortalıkta bekçi görmedi. Bu onu hem memnun etti hem de kızdırdı. Ev girişteki ışık hariç karanlığa gömülmüştü, bu da onu ev sahibinin henüz dönmediğine ve birçok başka zorluğun ortadan kalkmış olduğuna ikna etmeye yetti.

Oldukça rahat bir biçimde yürüyerek evin sol tarafındaki sokağa saptı ve sokağı Şeriya Giza tarafındaki ucuna kadar izledi. Şeriya Giza'ya vardığında öteki sokağa saptı ve evin sağ tarafından dolanarak yol boyunca her şeyi büyük bir dikkatle inceleyerek nehir kıyısına vardı. Sokak lambalarının ışığından gizlenmek için bir ağacın altına sığınıp beklemeye başladı. Gözlerini eve dikmişti, onları dinlendirmek için arada sırada nehrin karanlık yüzeyine bakıyordu. Rauf'un ihanetine kaydı düşünceleri; hayatını parçalayan aldatma, karşı karşıya olduğu yıkıntı, yolunu kesen ölüm; Rauf'un ölümünü mutlak bir gereklilik kılan tüm şeyler. Yaklaşan her arabayı soluğunu tutarak izliyordu.

Sonunda bir araba bahçe kapısının önünde durdu ve arabanın durmasıyla kapıcının kapıyı açması bir oldu. Said evin sol tarafındaki sokağa sapıp duvara yanaştı, araba yavaşça içeri girerken evin girişinin karşısında durdu. Araba evin girişinin önünde, bütün girişi aydınlatan ışığın açık bırakıldığı yerde durdu. Said tabancasını çıkardı, arabanın kapısı açılıp Rauf dışarı çıktığında dikkatle nişan aldı.

"Rauf!" diye kükredi. Rauf şaşkınlıkla sesin geldiği tarafa doğru döndü ve Said bir kez daha bağırdı. "Said Mahran'ım ben! Bu da senin için!"

Ama tetiği çekmeye fırsat bulamadan bahçeden bir el

ateş edildi ve mermi yanından vızıldayıp geçtiğinde nişanı bozuldu. Ateş edip bir sonraki mermiden korunmak için eğildi, sonra başını umutsuzca kaldırıp nişan alarak bir kez daha ateş etti.

Bir anda gerçekleşmişti bütün bunlar. Bir el daha rasgele ateş ettikten sonra nehre doğru koştu, kayığı suya itti, içine atladı ve karşı kıyıya doğru kürek çekmeye başladı. İçindeki gizli güçler anında yedek beden güçlerini devreye soktu, ancak düşünceleri ve duyguları bir anafora kapılmışçasına dönüp duruyorlardı. Ateş edildiğini sezer gibi oldu, insan kalabalığının seslerini duydu ve vücudunda ani bir güç kaybı hissetti. Fakat nehrin iki yakası o noktada birbirine oldukça yakındı, karşı kıyıya vardı. Karaya sıçrayıp kayığı su da sürüklenmeye terk etti ve cebindeki tabancayı kavrayarak sokağa doğru yürüdü.

Duygularının karışıklığına rağmen dikkatle ve soğukkanlılıkla yürüyordu, sağına soluna bakmaksızın. Arkasında insanların telaşla kıyıya doğru koştuklarının, köprü tarafından gelen şaşkınlık nidalarının farkındaydı. Tiz bir düdük sesi deldi geceyi. Peşine düşen insanlardan birinin her an yanına gelip bir şey sormasını bekliyordu. Blöf yapmaya ya da son çatışmaya girmeye hazırdı. Başına bir şey gelmeden bir taksi belirdi. Taksiyi durdurup bindi. Arkasına yaslanır yaslanmaz hissettiği keskin sancı tekrar güvende olmanın rahatlığı yanında hiçti.

Zifiri karanlıkta sürünerek Nur'un dairesine çıktı, üzerinde üniformayla kanepelerden birine uzandı. Sancı tekrar başladığında bu kez kaynağını saptadı. Dizinin biraz yukarısındaydı, elini üzerine koyduğunda keskin ağrıya birlikte yapışkan bir sıvı hissetti. Bir yere mi çarpmıştı? Yoksa vurulmuş muydu? Duvarın arkasındayken ya da koşarken belki? Parmaklarını yaranın etrafına bastırarak sadece bir sıyrık olduğuna karar verdi. Mermiyse şayet, sıyrık geçmiş olmalıydı.

Kalktı, üniformayı çıkardı, el yordamıyla kanepenin üzerindeki gecelik entarisini bulup giydi. Ardından odada dolanarak bacağına sınıadı, bir keresinde bacağına saplanmış mermiyle Şeriya Muhammed'den aşağı nasıl koştuğunu hatırlayarak. "Sen mucizelere kadırsın yahu," dedi kendine. "Düzeleceksin. Biraz kahve tozu bu yaranın kapanmasını sağlayacaktır."

Fakat Rauf İlvan'ı öldürebilmiş miydi? Ona bahçeden ateş eden kimdi? *Daha önce yaptığın gibi masum birini öldürmediğini umalım. Rauf İlvan kesinlikle ölmüş olmalı – sen asla ısı kalamazsın, bir zamanlar tepenin ardındaki çölde kanıtladığın üzere. Evet, şimdi gazeteye bir mektup yazabilirsin: "Rauf İlvan'ı neden öldürdüm."* Bu hayatına kaybetmiş olduğu anlamı yeniden kazandıracak; Rauf İlvan'ı öldüren mermi aynı zamanda içindeki yenilgi duygusunu da yok edecek. Ahlak değerlerinden yoksun bir dünya yerçekimsiz bir dünya gibidir. Biraz olsun anlam içeren bir ölümden fazla can attığım, istediğim hiçbir şey yok.

Nur bitkin geldi eve, yemek ve içki poşetleriyle. Said'i her zamanki gibi öpüp ona gülümsedi, ama gözleri birden üniformasının pantolonuna takıldı. Poşetleri kanepenin üzerine bıraktı, pantolonu aldı ve Said'e doğru tuttu.

"Kanlı bu!" dedi.

Said kanı ilk olarak fark etti. "Küçük bir yara," dedi, bacağına göstererek. "Taksinin kapısına çarptım."

"Bu üniformayı giyip boşuna çıkmadın dışarı! Deliliğinin sınırı yok. Öldüreceksin beni endişeden!"

"Üzerine biraz kahve tozu koyarsak güneş yükselmeden kapanır bu yara."

"Ruhum yükselmeden demek istiyorsun! Öldüreceksin sen beni! Ah, ne zaman bitecek bu kâbus?"

Nur asabi bir enerji patlamasıyla Said'in yarasına kahve tozu ekte, ardından elbise dikmek için kullandığı kumaştan bir parça kesip yarayı sardı. Bütün bu süre zarfında bahtsızlığından yakınmaya hiç ara vermedi.

"Neden bir duş yapmıyorsun?" dedi Said. "Kendini daha iyi hissedersin."

"İyiden kötüden ne anlarsın sen," dedi Nur, odadan çıkarak.

Nur yatak odasından döndüğünde Said şarap şişesinin üçte birini içmiş, keyfi yerine gelmişti.

"Hadi iç!" dedi Nur'a otururken. "Ben buradayım, tamam mı? Güvenli, polisten uzak bir yerde."

"Moralim gerçekten çok bozuk," diye yakındı Nur, ıslak saçını tarayarak.

"Geleceği kim belirleyebilir ki?" dedi Said, şişeden bir fırt alarak.

"Eylemlerimiz sadece."

"Hiçbir şeyin garantisi yok hayatta, hiçbir şeyin. Senin benimle birlikte olman dışında. Bundan asla vazgeçemem."

"Şimdi böyle diyorsun!"

"Dahası var. Arkamdan sıkılan mermilerden sonra seninle olmak Cennet'te olmaktan farksız." Nur derin bir iç geçirdi karşılığında, gece kendi kendine dua eder gibi. Said devam etti: "Bana gerçekten iyi davranıyorsun. Müteşekkirdüğümü bilmeni istiyorum."

"Ama ben senin için çok endişe ediyorum. Tüm istediğim güvende olman."

"Hâlâ şansımız var."

"Kaçmak! Kaçmanın bir yolunu bulmaya çalış sen."

"Evet, bulacağım. Köpekler biraz gözlerini yumsunlar hele."

"Ama dışarı çıkarak risk alıyorsun. Karını ve o öteki adamı öldürmeye takmışsın kafanı. Onları öldürmeyeceksin ama kendi mahvına sebep olacaksın."

"Neler duydun şehirde?"

"Beni eve getiren taksi şoförü senden yanaydı. Ama zavallı masum bir adamı öldürdüğünü söyledi."

Said sinirli bir biçimde homurdanıp pişmanlık ifadesi

göstermemek için şişeden büyük bir fırt aldı, Nur'a da içmesini işaret etti.

"Başka ne duydun?" dedi.

"Akşamı geçirdiğim yatta bir adam senin uyarıcı işlevi gördüğünü söyledi, halkın sıkıntısını gideriyormuşsun."

"Sen nasıl karşılık verdin?"

"Bir şey demedim," dedi Nur, somurtarak. "Ama ben seni savunuyorum ve sen kendini korumak için hiçbir şey yapmıyorsun. Beni sevmiyorsun da. Yine de benim için kendi hayatımdan bile daha değerlisin; mutluluğu sadece senin kollarında tattım ben. Fakat sen beni sevmektense kendini mahvetmeyi yeğliyorsun." Ağlıyordu şimdi, bardak hâlâ elinde.

Said kolunu onun omzuna doladı. "Sana verdiğim sözü tutacağım, göreceksin," diye fısıldadı. "Kaçacağız ve sonsuza dek birlikte olacağız."

~ON BEŞ~

Ne kocaman manşetler ve dramatik fotoğraflar! En önemli haberdi kuşkusuz. Rauf İlvan'la röportaj yapılmış ve Rauf, Said'in onun kaldığı yıllarda öğrenci yurdunda hademelik yaptığını, ona acıdığını ve daha sonra, cezaevinden tahliye olduğunda Said'in onu ziyaret edip yardım istediğini, yeni bir hayata başlaması için ona para verdiğini, Said'in aynı gece evini soymaya yeltendiğini ve onu bizzat yakalayarak ona nasihat ettiğini ancak sonra acıyıp gitmesine izin verdiğini söylemişti. Sonra Said geri gelip onu öldürmeye kalkışmıştı!

Gazeteler Said'i aklını yitirmekle, güç ve intikam peşinde koşmakla itham ediyorlardı: Karısının ihaneti aklını yitirmesine neden olmuştu ve şimdi rasgele insan öldürüyordu. Rauf yara almamıştı anlaşılan, ancak zavallı kapıcı ölmüştü. Pisi pisine ölen bir masum kurban daha!

"Allah kahretsin!" diye küfretti Said haberi okurken.

Feryatlar ve bağrışmalar kulakları sağır edici düzeye yükselmişti şimdi.

Yeri hakkında bilgi vereceklere büyük bir para ödülü vaat ediliyor, halkı ona sempati duymaya karşı uyaran makaleler yazılıyordu. Evet, diye geçirdi içinden, günün baş haberi sensin, kuşkusuz. *Ölünceye kadar da baş haber olarak kalacaksın. Korku ve hayranlık kaynağısın –bir hilkat garibesi misali– ve sıkıntıdan patlayan insanlar sayende iyi vakit geçiriyorlar. Silahına gelince, sadece masumları öldüreceği belli oldu artık. Son kurbanı da sen olacaksın.*

“Bu bir cinnet hali mi, öyleyse?” diye sordu kendine, boğuk bir sesle.

Evet, hep arzulamıştın ortalığı karıştırmayı, sadece bir palyaço olsan bile. Zengin evlerine tertiplemediğin başarılı soygunlar şarap gibiydiler, gururlu başını sarhoş ediyorlardı. Ve Rauf'un inandığın o sözleri –kendi inanmadıysa da–, asıl onlar senin kafanı koparan, seni ölüme mahkûm eden!

Yalnızdı gecede. Şişede biraz şarap vardı hâlâ, son damlasına kadar içti. Karanlıkta, komşu mezarların sessizliğiyle kuşatılmış ve çakırkeyif; zorlukları aşacağını, ölümü hor görebileceğini hissetmeye başladı.

“Hedefini şaşırmış bir mermi beni günün adamı yaptı!” dedi karanlığa.

Pencere panjurlarının aralığından mezarlığa, ay ışığında sessizce yatan mezarlara baktı.

“Hey, orada yatan yargıçlar, iyi dinleyin beni,” dedi. “Siz kendi savunmamı sunmaya karar verdim.”

Odanın ortasına dönüp gecelik entarisini çıkardı. Oda sıcaktı, şarap beden ısınıp artırmıştı zaten. Yarası zonkluyordu sargının altında, ama hissettiği acının iyileşme belirtisi olduğuna karar verdi.

“Daha önce bu sanık kürsüsünde duran diğerleri gibi değilim ben,” dedi gözlerini karanlığa dikerek. “Bu sanığın eğitimine özel bir ehemmiyet göstermeniz gerekiyor. İşin doğrusu şu ki, aramızdaki tek fark benim sanık kürsüsünde sizin de orada olmanız. Ve bu fark tamamen rastlantısal, hiçbir önemi yok. Asıl saçma olan bu sanığın saygın hocasının hain bir düzenbaz olması. Bu gerçek sizi hayrete düşürebilir. Fakat ampule elektrik taşıyan kordon kirli, sinek pisliğiyle kirlenmiş olabilir.”

Kanepeye doğru dönüp uzandı. Uzakta bir köpeğin havladığını duyabiliyordu. *Seninle onların arasında, sözde kamu yararıyla hiçbir ilgisi olmayan kişisel bir husumet söz konusuysen nasıl ikna edebilirsin ki yargıçlarını? Onlar o düzenbazla akraba*

sonuç itibariyle, oysa seninle onların arasında bir yüzyıl zaman var. Öyleyse maktulün tanıklığına izin vermelisiniz. İhanetin sessiz bir komploya dönüştüğünü teyit etmelisiniz: “Ben Rauf İlvan’ın uşağını öldürmedim. Tanımadığım ve beni tanımayan birini nasıl öldürebilirim? Rauf İlvan’ın uşağı öldürüldü, çünkü o Rauf İlvan’ın uşağıydı, bu kadar basit. Dün onun ruhu beni ziyaret etti ve saklanmak için utanç içinde yerimden fırladım, ama bana milyonlarca insanın yanlışlıkla ve nedensiz öldürüldüğünü söyledi.”

Evet, bu sözler parıldayacak; beraat kararıyla taçlandırılacak. Söylediklerinden eminsin. Ayrıca, yüreklerinde mesleğinin yasal olduğuna, her yerde ve her zaman beyefendilerin mesleği olarak kabul gördüğüne, asıl sahte değerlerin –evet!– hayatına üç kuruş, ölümüne binlerce lira paha biçen değerler olduğuna inanacaklar. Sol taraftaki yargıç sana göz kırıyor; neşelen biraz!

“Rauf İlvan’ın başını istemekten asla vazgeçmeyeceğim, celladın karşısında son arzum olsa bile. Kızımı görmekten bile önce. Hayatımı günlerle saymamak zorunda bırakılmışım. Kaçış halinde olan biri yeni heyecanlardan beslenebilir ancak; o heyecanlar ki yalnızlığı süresince yağmur gibi yağar.”

Hakkında varılacak hüküm Sena’nın sana gösterdiği soğuk çekingenden daha acımasız olmayacak. Cellat öldüremeden o öldürdü seni. Milyonların sana duyduğu merhamet bile sessiz ve âciz, ölümlerin arzuları gibi. En çok yücelttikleri efendileri olduğu halde bağışlamayacaklar mı silahı yaptığı hata yüzünden?

“Her kim beni öldürürse milyonları da öldürmüş olacak. Umut ve düşüm ben, korkakların kurtuluşuyum; iyi ilkeleirim ben, teselliyim, ağlayanda tevazu uyandıran gözyaşlarıyım. Ve deliliğimin beyanı bütün sevenleri kapsamak zorunda. Bu çılgın vakanın nedenlerini inceleyin, sonra istediğiniz hükme varın!

Baş dönmesi arttı.

Sonra hüküm indi: Büyük bir adamdı, sözcüğün her anlamıyla hakikaten büyük. Bütün o mezarlardan oluşmuş ce-

maatin duygudaşlığıyla büyüklüğü geçici olarak karalarla örtünmüş olabilirdi, fakat büyüklüğünün görkemi yaşama-ya devam edecekti, ölümünden sonra bile. Hiddeti bitkilerin köklerinden, hayvanların hücrelerinden ve insanların yüreklerinden akan güçle kutsanmıştı.

Uykuya teslim oldu sonunda, ama ancak uyanıp odanın aydınlandığını ve Nur'un başına dikilmiş onu seyretmekte olduğunu gördüğünde farkına vardı uyuduğunun. Nur'un gözleri feci yorgundu. Altdudağı sarkmış, omuzları çökmüştü. Umutsuzluğun resmi gibiydi. Said sorunun ne olduğunu hemen anladı; son macerasını öğrenmiş, bu da onu derinden sarsmıştı.

"Sandığımdan da daha acımasızmışsın," dedi. "Anlayamıyorum seni. Ama yalvarırım merhamet et, beni de öldür." Said kanepede doğruldu, fakat bir şey demedi. "Senin aklın fikrin öldürmekte, kaçmakta değil. Böyle devam edersen yakında sen de öleceksin. Bütün sokakları sarmış güvenlik güçlerini alt edeceğini mi sanıyorsun?"

"Otur da sakince tartışalım."

"Nasıl sakın olabilirim ki? Hem ne var tartışacak? Her şey bitti artık. Beni de öldür, Allah aşkına!"

"Sana hiçbir zaman zarar gelsin istemem," dedi Said, yumuşak ve sevecen bir sesle.

"Söylediklerinin tek kelimesine bile inanmıyorum. Neden kapıcıları öldürüyorsun?"

"Ona zarar vermek istememiştim!" dedi öfkeyle.

"Ya öteki? Kim bu Rauf İlvan? Onunla ne alıp veremediğin var? Karınla ilişkisi mi oldu?"

"Ne saçma bir fikir," dedi, öksürüğü andıran boğuk bir kahkahayla. "Hayır, başka nedenler var. O da bir hain, ama başka tür. Sana her şeyi izah edemem."

"Ama bana öldüresiye işkence edebilirsin."

"Dediğim gibi, otur da sakince tartışalım."

"Sen hâlâ karın olacak o kancığa âşıksın, ama aynı za-

manda beni cehennemine sokmak istiyorsun.”

“Nur,” diye yalvardı, “lütfen bana işkence etme. Canım çok sıkkın.”

Nur sustu, onu daha önce hiç bu kadar sıkıntılı görme- mişti. “Hayatımın en değerli şeyi ölmek üzereymiş gibi his- sediyorum kendimi,” dedi sonunda, hüzünle.

“Bu senin hayal gücünden kaynaklanıyor, korkundan. Benim gibi kumarbazlar yenilgiyi asla kabul etmez. Bir gün bunu sana hatırlatacağım.”

“Ne zaman olacak bu?”

“Sandığından daha yakın, merak etme,” dedi Said, sınır- sız bir özgüvene sahipmiş gibi.

Nur’a doğru uzandı, onu elinden tutup kendine çekti. Yüzünü yüzüne dayadı, burnuna şarap ve ter kokusu dol- du. Tiksinmedi ama, samimi bir şefkatle öptü onu.

~ON ALTı~

Şafak sökmek üzereydi, ama Nur hâlâ dönmemişti –bekleyiş ve kaygıdan tükenmiş olmasına rağmen uykusuzluk nöbetleri beynini ezip duruyordu– ve şimdi sıcak karanlık ikiye ayrılıp o kahrolası soruyu ifşa ediyordu: Vaat edilen ödül Nur’u etkilemiş olabilir miydi?

Kuşku kanının son damlasına kadar sirayet etmişti şimdi: Fırtınada toz misali, her yeri kaplayan sadakatsizlik hayalleri görüyordu. Bir zamanlar Nebeviyye’nin ona ait olduğundan ne kadar emin olduğunu hatırladı, oysa hakikatte onu hiçbir zaman sevmemişti muhtemelen, tarlanın kenarındaki uzun palmiye ağacı günlerinde bile.

Nur onu ihanet etmeyecekti tabii ki, onu ödül için asla polise ihbar etmezdi. Paraya fazla ilgi duymuyordu artık. Bir şekilde geçiniyordu. Biriyle samimi bir duygusal ilişki yaşamaktı asıl istediği. Kendinden utanmalıydı ondan kuşku duyduğu için.

Nur’un yokluğu ona kaygılandırmaya devam etti yine de. Açlık, susuzluk ve bekleyiş senin canını sıkan dedi kendine. O palmiye ağacının altında Nebeviyye’yi beklediğin ve geldiği gün gibi. Yaşlı Türk kadının evinin etrafında dolanmaya başlamıştın, sabırsızlıkla tırnaklarını yerken o kadar kaygılıydın ki kadının kapısını çalacaktın az kalsın. Ve nasıl ürpermiştin mutluluktan sonunda belirlediğinde – vücutuna müthiş bir zindelik dalgası yayılmış, seni göğün yedinci katına taşımıştı.

Gözyaşı ve kahkaha dolu bir dönemdi; denetlenemeyen duygularla, güvenli ve sınırsız coşkuyla dolu. Palmiye ağacı günlerini düşünmenin sırası değil şimdi. Sonsuza dek yitti o günler; kanla,

mermillerle, delilikle sona erdi. Bu öldürücü, boğucu karanlıkta, için buruk beklerken yapman gerekeni düşün sadece.

Nur'un dönmeyi istemediğinden, onu karanlıkta yalnızlık acısı çekmekten, açlıktan ve susuzluktan kurtarmak istemediğinden başka bir sonuca varamıyordu. Bir pişmanlık ve umutsuzluk nöbetinin doruğundayken uyuyakaldı sonunda. Gözlerini açtığında gün ışıdı, kapalı odaya panjurlardan sızan sıcaklığı hissetti. Kaygı ve şaşkınlıkla hemen yatak odasına girdi ve her şeyi Nur'un bir gün önce bıraktığı gibi buldu, ardından bütün daireyi dolaştı. Nur dönmemişti. Geceyi nerede geçirmiş olabilirdi? Neden dönmemişti? Tek başına bir hücreye kapatılmaktan farksızdı bu, daha ne kadar tahammül edebilecekti?

Bütün endişesine rağmen açlıktan midesine sancılar girmeye başlamıştı, mutfığa gitti. Yıkanmamış tabaklarda ekmeğin parçaları, kemiklerin üzerinde et parçaları ve biraz maydanoz buldu. Hepsini yedi, kemikleri köpek gibi sıyırdı, sonra günün gerisini Nur'un neden gelmediğini, bir daha gelip gelmeyeceğini merak ederek geçirdi. Bir süre oturuyor, birden kalkıp volta atıyor, sonra yine oturuyordu. Tek eğlencesi arada sırada panjurların arkasından mezarlığa bakmak, cenazeleri seyretmek ve amaçsızca mezarları saymaktı. Akşam olduğunda Nur hâlâ dönmemişti.

Bir nedeni olmalıydı. Nerede olabilirdi? Kaygı, öfke ve açlık mahvediyordu onu. Nur'un başının belada olduğuna kuşku yoktu, ama bu her ne idiyse, bir şekilde kurtulup dönmek zorundaydı. Yoksa ne olurdu onun hali?

Gece yarısından sonra daireyi sessizce terk edip Tarzan'ın kahvesine gitmek üzere çölün yolunu tuttu. Önceden kararlaştırdıkları noktaya geldiğinde üç kez ısıltıp Tarzan gelinceye kadar bekledi.

"Çok dikkatli ol," dedi Tarzan, elini sıkarak, "ortalık sivil polis kaynıyor."

"Yemeğe ihtiyacım var!"

"Ne diyorsun! Açsın öyleyse!"

“Evet. Seni hiçbir şey şaşırtamaz, değil mi!”

“Garsonla pişmiş et gönderirim. Ama söylüyorum sana, dışarı çıkman son derece sakıncalı.”

“Adam sen de, bundan daha zor zamanlarımız oldu seninle.”

“Sanmıyorum. Son saldırınla dünya tepetaklak olup üzerine bindi.”

“Hep tepetaklaktı zaten.”

“Ama önemli birine saldırmakla büyük bir çılgınlık yaptın!”

Ayrıldılar ve Said biraz uzaklaştı. Bir süre sonra yemeği geldi. Dolunayın altında kumlara oturup aç bir kurt gibi midesine indirdi. Tarzan’ın küçük tepenin üzerindeki kahvesinden gelen ışığa baktı ve müşterilerin odada oturup gevezelik ettiklerini düşündü. Hayır, sevmiyordu yalnız kalmayı. Başkalarının yanındayken kişiliği devleşiyordu sanki: Arkadaşığa, önderliğe ve kahramanlığa yatkındı. Bu üçü olmayınca tadı tuzu kalmıyordu hayatın. Nur gelmiş olabilir miydi? Gelecek miydi? Daireye döndüğünde onu orada bulacak mıydı, yoksa o öldürücü yalnızlıkla mı karşılaşacaktı yine?

Sonunda kalktı, pantolonuna bulaşmış kumu ve tozu silkeledikten sonra daireye Şehitler Anıtı’nın güneyinden dönmeyi planlayarak mezarlığa doğru yürümeye başladı. Korunun sonuna, Bayaza’ya pusu kurduğu yere geldiğinde sanki önündeki toprak yarıldı ve iki yanından birer kişi fırladı.

“Olduğun yerde kal!” dedi biri kentte incelmış bir taşra aksanıyla.

“Kimliğini görelim!” diye bağırdı öteki.

İlk konuşan el fenerini yüzüne tuttu ve Said gözlerini korumak istemiş gibi yüzünü öne eğdikten sonra öfkeyle, “Kim olduğunuzu sanıyorsunuz? Bana cevap verin!” diye haykırdı.

Otoriter tonu karşısında şaşırmışlardı. El fenerinin ışığı altında üniformasını fark ettiler.

“Çök özür dilerim efendim,” dedi birinci adam. “Ağaçla-

rın gölgesinde kim olduğunuzu fark edemedik.”

“Peki siz kimsiniz?” diye bağırdı Said, sesi daha da öfkeli.

“El-Vali karakolundanız efendim,” diye cevap verdiler hemen.

El fenerini kapattılar, ama Said ona sorgulayıcı bir biçimde bakan ikinci adamın yüzünde endişe verici bir ifade yakalamıştı bile, aniden kuşkulandı sanki. Said, durumun kontrolü dışına çıkmasından korkarak çabuk ve güçlü bir biçimde hareket etti ve ikisinin de karın boşluğuna birer yumruk yerleştirdi. Geriye doğru sendelediler, onlara toplanma imkânı tanımadan ikisi de baygın olarak yere serilinceye kadar çenelerine ve midelerine seri yumruklar indirdi. Sonra hızla uzaklaştı. Şeriya Necmeddin’in köşesine vardığında izlenmediğinden emin olmak için durdu, sonra sessizce dairenin yolunu tuttu.

Bıraktığı gibi buldu evi; yalnızlık, sıkıntı ve endişe karşıladı onu yine. Ceketini çıkarıp karanlıkta kanepeye uzandı. Kendi hüznü sesi geldi kulaklarına: “Nur, neredesin?”

Nur’un başına bir iş gelmişti mutlaka. Polis mi tutuklamıştı? Çapulcuların saldırısına mı uğramıştı? Başı bir şekilde belaya girmiş olmalıydı. Duyguları ve sezgileri bu kadarını söylüyordu ona ve Nur’u bir daha görmeyeceğini. Bu düşünceyle umutsuzluğa boğuldu; sadece pek yakında, güvenli bir sığınağı değil, Nur’un şefkatini ve arkadaşlığını kaybedeceğini bildiği için de. Karanlıkta yüzünü tahayyül etti –Nur, gülümsemesi ve esprileriyle, sevgisi ve mutsuzluğuyla– ve hissettiği korkunç bunalım Nur’un içine sandığından daha derin nüfuz ettiğini fark etmesine neden oldu. Nur darmadağın ve karanlıkta uçuşumun kenarında sendeleyerek hayatından hiçbir zaman çıkmamalıydı. Karanlıkta gözlerini kapattı ve sessizce onu sevdiğini, onu geri getirmek için kendi hayatını tehlikeye atmaktan çekinmeyeceğini itiraf etti kendine. Ardından bir düşünce öfkeyle homurdanmasına neden oldu: “Yine de, onun ölümü bir yerde küçük de olsa bir dalgalanmaya neden olacak mıydı?”

Hayır, kesinlikle hayır. Onu himayesine alacak bir erkekten yoksun, kayıtsız ya da düşmanca bir denizin dalgalarıyla sürüklenen bir kadın olan Nur'un ölümünün yası tutulurmuş gibi bile yapılmayacaktı. Ve Sena, o da bir gün kendini tek başına bulabilirdi hayatında. Bu düşünceler onu korkutup öfkелendirdi, tabancasını alıp bilinmezi uyarırmış gibi karanlığa doğrulttu. Büyük bir umutsuzluğa kapılıp sessizlikte ve karanlıkta hezeyan içinde, hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Sonunda uykuya dalıncaya kadar geç saatlere kadar ağladı.

Ortalık aydınlanmıştı gözlerini açtığıında, kapının çalınmasıyla uyandığının farkındaydı. Telaşla ayağa fırlayıp parmak uçlarına basarak dairenin kapısına yürüdü, kapı çalınmaya devam ediyordu bu arada.

"Nur Hanım! Nur Hanım!" diye bağıırıyordu bir kadın.

Bu kadın da kimdi ve ne istiyordu? Öteki odadan tabancasını aldı. Bir erkek sesi duydu bu sefer: "Dışarı çıkmıştır belki."

"Hayır," dediğini duydu kadının, "bu saatte her zaman evdedir. Kirayı da hiç geciktirmedi şimdiye kadar."

Ev sahibesiydi demek. Kadın son bir öfkeli yumruk indirip, "Bugün ayın beşi, daha fazla beklemeyeceğim!" diye bağıırdı.

Sonra adamla birlikte homurdanarak uzaklaştılar.

Koşullar da peşindeydi artık, sadece polis değil. Kadın kesinlikle daha fazla beklemeyecek, bir şekilde daireye girecekti. En iyisi daireyi mümkün olduğunca çabuk terk etmekte.

Ama nereye gidebilirdi?

~ON YEDİ~

Ev sahibesi öğleden sonra ve akşam olmak üzere iki kez daha geldi. "Hayır, hayır Nur Hanım," diye homurdandı sonunda giderken, "her şeyin bir gün sonu gelir, biliyor-sun."

Gece yarısı Said sessizce daireden çıktı. Hiçbir şeye gü-veni kalmadığı halde gayet doğal ve yavaş yürümeye özen gösterdi, gezintiye çıkmış gibi. Birkaç kez, yanından geçen ya da yolda duran insanların muhbir olabilecekleri düşün-cesiyle, kendini son bir umutsuz çatışmaya hazırladı. Bir gün önceki olaydan sonra polisin Tarzan'ın kahvesinin çev-resini sarmış olacağından hiç kuşkusu yoktu, bu yüzden Ce-bel Yolu'na doğru yürüdü.

Açlık midesini yırtıyordu şimdi. Yürürken Şeyh Ali el-Cüneydi'nin evinin bir süreliğine sığınıp bir sonraki hamle-sini tasarlamak için iyi bir yer olacağını düşündü. Sessiz evin avlusuna süzüldüğünde üniformasını Nur'un dairesi-nin oturma odasında bıraktığını hatırladı. Said dikkatsizli-ğine kızarak ihtiyarın odasına girdiğinde şeyhi lambanın ışığının altında dua için ayrılmış köşede kendi kendine fısıldarken buldu. Said kitaplarını bıraktığı duvarın yanına gi-dip oturdu, bitkindi.

Said konuşuncaya kadar şeyh sessiz fısıltısını sürdürdü. "Hayırlı akşamlar Şeyh Ali."

İhtiyar selama karşılık vermek için elini başına götürdü, ama sihirli sözcükleri fısıldamaya ara vermedi.

"Şeyh, ölüyorum açlıktan," dedi Said.

İhtiyar fısıltısını kesti, Said'e boş bir bakış attıktan sonra

çenesiyle yanındaki masayı işaret etti. Said masanın üzerinde ekmek ve incir olduğunu gördü. Hemen kalktı, masaya gitti ve üzerindikileri silip süpürdükten sonra tatmin olmamış gözlerle şeyhe baktı.

“Hiç paran yok mu?” diye sordu şeyh yavaşça.

“Var.”

“Öyleyse neden gidip kendine yiyecek bir şeyler almıyorsun?”

Said sessizce yerine döndü. Şeyh onu bir süre süzdükten sonra, “Ne zaman uslanacaksın sen?” diye sordu.

“Bu dünyada huzur yok bana.”

“Bu yüzden paran olduğu halde karnın aç.”

“Olsun, ne yapalım.”

“Bana gelince,” dedi şeyh, “hayatın elemlerine dair bazı ayetleri okuyordum. Çok mutluydum bunu yaparken.”

“Evet. Siz gerçekten mutlu bir şeyhsiniz,” dedi Said. “Hainler kurtuldu,” diye devam etti öfkeyle. “Nasıl huzur bulayım?”

“Kaç kişiler bunlar?”

“Üç.”

“Dünyanın hainleri üç kişiyle sınırlıysa ne mutlu bize.”

“Hayır, sürüyle hain var, ama benim düşmanlarımla sayısı üç.”

“Öyleyse, kimse ‘kurtulmuş’ değil.”

“Dünyadan ben sorumlu değilim.”

“Sorumlusun. Hem bu dünyadan hem de öteki dünyadan!” Said bıkkınlıkla iç geçirirken şeyh devam etti: “Sabır kutsaldır ve her şey onunla kutsanmıştır.”

“Ama suçlular muvaffak olurken masumlar hezimete uğruyor,” dedi Said kasvetle.

Şeyh iç geçirdi. “Devletin hâkimiyeti altında huzur bulmayı ne zaman başaracağız?”

“Devlet adil olunca.”

“Devlet her zaman adildir.”

Said öfkeyle başını salladı. “Evet,” diye homurdandı.

“Bal gibi kurtuldular elimden, lanet olsun.” Şeyh bir şey de-
medi, gülümsemekle yetindi. Said konuyu kapatmak için
ses tonunu değiştirdi. “Yüzümü duvara dönüp uyuyacağım
şimdi. Sizi ziyarete gelenlerin beni görmesini istemiyorum.
Bir süre yanınızda gizleneceğim. Lütfen koruyun beni.”

“Allah’a güvenmek insanın meskenini O’ndan başka
kimsenin bilmemesi demektir. ”

“Eleverir misiniz beni?”

“Yo, hayır, Allah korusun.”

“Size ihsan edilmiş bütün inayetle, beni kurtarma gücü-
ne sahip misiniz öyleyse?”

“Sen kendini kurtarabilirsin, yeter ki iste,” diye karşılık
verdi şeyh.

“Onları öldüreceğim,” diye fısıldadı Said kendi kendine,
sonra yüksek sesle, “çarpık bir şeyin gölgesini doğrultabilir
misiniz?” dedi.

“Gölgelerle ilgilenmem ben,” dedi şeyh yavaşça.

Ardından bir sessizlik oldu, ay ışığı pencereden tavana
daha güçlü akıyordu şimdi. Şeyh fısıltıyla gizemli bir ilahi
okumaya başladı. “Rabbim, evrenin bütün güzellikleri
Sen’in eserin.”

Evet, dedi Said kendi kendine, şeyh her zaman söyleye-
cek uygun bir şeyler bulur. *Ama sizin bu eviniz, canım efen-
dim, güvenli değil, her ne kadar siz güvencenin ta kendisi olsanız
da. Bedeli ne olursa olsun, kaçmak zorundayım. Sana gelince Nur,
adalet ve merhamet bulmasan da, talihin seni koruyacağını umut
edelim hiç olmazsa. Ama nasıl unuttum o üniformayı? Paketle-
miştim de yanıma alacağım diye. Son anda nasıl unuttum? Çay-
laklık ettim. Uykusuzluk, yalnızlık, karanlık ve endişe bu hale ge-
tirir insanı. Bulacaklar o üniformayı. Sana ulaşmalarını sağlaya-
cak ilk ipucunu sağlayabilir onlara: O üniformayı köpeklere kokla-
tacak, gazete okurlarını gıdılayan dramın sonunu getirmek için
her yöne ortalığı koklayıp havlayan köpekler salacaklar.*

Birden şeyh hüznünlü bir sesle konuştu: “Ben sana yüzü-
nü göklere doğru kaldırmanı öğütledim, sen bana duvara

döneceğini söylüyorsun!”

“Ama size hainlere dair söylediklerimi hatırlamıyor musunuz?” dedi Said, şeyhe kederli bir bakış atarak.

“Unuttuğun zaman Rabbinin adını an.”³

Said kafası karışmış bir biçimde yere baktı, sonra kasvet yüreğini biraz daha boğarken üniformayı nasıl unuttuğunu düşündü yine.

Şeyh birden, başkasına hitap eder gibi konuştu: “Sordular ona: ‘Allah’ın hükmünü geçersiz kılacak bir iksir ya da sihirli sözcük biliyor musun?’ diye. Şu cevabı verdi: ‘O zaten Allah’ın hükmüdür!’”

“Ne demek istiyorsunuz?” diye sordu Said.

“Baban sözlerimi her zaman anlardı,” diye cevap verdi ihtiyar, kederli bir iç çekişle.

“Pekâlâ,” dedi Said, “evinizde yiyecek bir şeyler bulamadığım yetmezmiş gibi üniformayı da unuttum. Ayrıca zihnim sizi anlamaktan yoksun. Yüzümü duvara döneceğim. Ama haklı olduğumdan eminim.”

Şeyh hüznüyle gülümsedi ve şöyle dedi: “Hocam şöyle buyurdu: ‘Her gün birçok kez yüzümün kararmış olduğu korkusuyla aynaya bakıyorum!’ ”

“Siz mi?!”

“Hayır, hocam.”

“Hainler her saat nasıl bakarlar ki aynaya?” dedi Said, küçümseyerek.

Şeyh başını öne eğip, “Rabbim, evrenin bütün güzellikleri Sen’in eserin,” ilahisini okumaya başladı yine.

Said gözlerini kapayıp kendi kendine, “Gerçekten çok yorgunum, ama o üniformayı geri alıncaya kadar huzur bulamayacağım,” dedi.

3 Kehf Suresi, 18/24. “Unuttuğun zaman Rabbinin adını an ve ‘Umarım Rabbin beni, bundan daha doğru olana ulaştırır!’ de.” (yay.n.)

~ON SEKİZ~

Sonunda yorgunluk iradesini teslim aldı. Üniformayı alma kararlılığını unutup uyuyakaldı ve öğleye doğru uyan-
dı. Harekete geçebilmek için geceyi beklemesi gerektiğini
bildiğinden zamanını kaçış planı yaparak geçirdi. Büyük bir
adım atmadan önce bir süre beklemek zorundaydı, polis
Tarzan'ın kahvesinin etrafındaki gözetlemeyi hafifletinceye
kadar. Planın temel direğini Tarzan oluşturunuyordu.

Gece yarısını biraz geçe Şeriyâ Necmeddin'e saptı. Da-
irenin penceresinde ışık vardı. Durup şaşkınlıkla baktı, so-
nunda gördüğünün doğruluğuna inandığında kalbi güm-
bür gümbür atmaya başladı, büyük bir mutluluk dalgası
onu alıp dünya denen kâbustan uzaklaştırdı. Nur dairedey-
di! Nerede kalmıştı? Dönmüştü en azından. Muhtemelen
onun nerede olduğunu düşünürken Nur da onun gibi ce-
hennem azabı çekmişti. Nur'un döndüğünü onu hiç yanılt-
mayan sezgileriyle biliyordu. Kaçmakta olmanın gerginliği
şimdilik, belki de sonsuza dek çözülecekti. Onu kollarına
alıp bağrına basacak, ona duyduğu ebedi aşkı akıtacaktı.

Sevinç sarhoşu ve başaracağından emin, sessizce binaya
girdi ve zafer hayalleri kurarak basamakları tırmanmaya
başladı. Yapabileceklerinin sınırı yoktu. Bir şekilde kaçıp
uzun bir süre bekleyecek, sonra hainlerle hesaplaşmak için
geri dönecekti.

Biraz tıknefesti dairenin kapısına geldiğinde. *Seni seviyo-
rum Nur. Bütün kalbimle seviyorum seni, senin beni sevdiğinin
iki misli. Bütün sefaletimi, o hainlerin ihanetini ve kızımın korku-
sunu senin göğüslerine gömeceğim. Kapıyı çaldı.*

Kapı açıldı ve daha önce görmediği, üstünde iç çamaşır-ları bulunan ufak tefek bir adam belirdi. Adam Said'e şaş-kınlıkla bakıp, "Evet, buyrun?" diye sordu.

Ufak tefek adamın sorgulayıcı bakışında önce kafa karı-şıklığı, ardından da telaş belirdi. Said, adamın kendisini ta-nıdığından emin, adamın önce ağzına, sonra da midesine bir yumruk atıp susturdu onu. Adamın bedenini sessizce kapının eşiğine yatırırken içeri girip üniformasını aramayı düşündü, ama dairenin boş olduğundan emin değildi. Ar-dından bir kadın sesi geldi içeriden: "Kim o kapıdaki haya-tım?"

Durum umutsuzdu. Said döndü ve hızla aşağı inip soka-ğa çıktı, sonra Şeriya Masani'yi tırmanıp şüphe uyandırıcı insanların hareket ettiğini görebildiği Cebel Yolu'na doğru yürümeye başladı. Bir duvarın dibine çöktü, sokağın boş ol-duğundan emin olduğunda dikkatle yürümeye koyuldu yi-ne. Bir kez daha şeyhin evine girdiğinde şafak sökmek üze-reydi. İhtiyar köşesindeydi, uyanmış sabah ezanını bekli-yordu. Said giysilerini çıkarıp hasıra uzandı. Uykuya dalma umudu fazla olmamakla birlikte yüzünü duvara döndü.

"Uyu, uyku dua yerini tutar senin gibiler için," dedi şeyh.

Said cevap vermedi. Şeyh hemen, "Allah," dedi.

Sabah ezanı okunduğunda Said hâlâ uyanıktı, sütçünün güzergâhında ilerlediğini duydu. Uyuduğunu ancak gördü-ğü kâbusla uyandığında anladı. Gözlerini açıp lambanın odaya sis gibi yayılan loş ışığını görünce en fazla bir saat uyuduğunu sandı. Şeyhin yatağına doğru döndü ve boş ol-duğunu gördü, sonra istiflenmiş kitaplarının yanında duran pişmiş eti, incirleri ve sürahiyi fark etti. Yemeği ne zaman getirdiğini merak ederek ihtiyara sessizce teşekkür etti.

Odanın dışından gelen sesleri duyunca şaşırdı. Aralık kapıya doğru emekleyip aralıktan dışarı baktı ve dua etme-ye gelmiş bir grup adam görünce hayret etti. Adamlar hasır-lara oturmuşlardı, işçilerden biri kapının üzerindeki yağ

lambasını yakmaya çalışıyordu. Birden, sandığı gibi şafak değil de, günbatımı olduğunu idrak etti.

Bütün gün uyumuştı farkında olmadan, derin bir uyku.

Yemek yiyinceye kadar hiçbir şey düşünmemeye karar verdi. Yemeği yedi, kana kana su içti, sonra giysilerini giydi ve sırtını kitaplara dayayıp bacaklarını öne uzatarak oturdu öylece. Evden çıkarken almayı unuttuğu üniformayı düşündü, ona kapıyı açan adamı; Sena'yı, Nur'u, Rauf'u; Nebeviyye'yi ve İliş'i, muhbirleri; Tarzan'ı ve polis kordonunu yarmak için kullanacağı arabayı. Zihni allak bullak oldu. Sabır göstermek ya da kararsızlık onu ilgilendirmiyordu artık. Ne kadar tehlikeli olursa olsun, o gece Tarzan'la irtibat kurması gerekiyordu, ona çölde sürünerek gitme pahasına. Yarın polis her tarafı saracak ve hainler korkudan akıllarını yitireceklerdi.

Dışarıda biri elini çırpı. Adamların sesleri kesildi ve başka ses duyulmadı. Şeyh Ali el-Cüneydi üç kez derin derin "Allah" dedi ve diğerleri çağrıya Said'e bir kez daha semanın hareketlerini çağrıştıran bir ezgiyle karşılık verdi. "Allah... Allah... Allah." İlahinin temposu ve perdesi hızlanan bir treni andırırcasına giderek yükseldi ve uzunca bir süre hiç bozulmadan devam etti. Sonra gücünü yitirmeye başladı, ritmi yavaşlayıp tekledi ve sonunda kesildi. O anda derin ve güzel bir ses ilahiyi okumaya başladı.

"Zamanımı heba ettim
Ve başaramadım.
Nasıl özledim buluşmayı,
Ama huzur umudum kalmadı
Şu iki günlük dünyada;
Bir gün üzüntü,
Ertesi gün ayrılık."

Said diğ er adamların takdirle i  geçirdiklerini duydu, ardından başka bir ses yeni bir ilahiye girdi:

“Uğrunda ölecek kadar büyüktür sevgim:
Tutkum önümde, kaderim arkamda.”

Bu ilahinin ardından memnuniyet dolu i  geçirmeler duyuldu ve yeni bir ilahiyle devam edildi, biri bir kez daha elini  ırpıncaya kadar. Ardından herkes bir ağızdan uzun uzun “Allah” sözcüğünü zikretmeye başladı.

Said zikri dinlerken zihninin gezinmesine izin verdi ve ak am yavaş yavaş ilerledi. Hatıralar bulut misali gelip geçiyordu. Çocukluğunda, palmiye ağıacının yanına oturup manzarayı fal ta ı gibi açılmış gözlerle izlerken, babası Amm Mahran’ın zikir sırasında nasıl ileri geri sallandığını hatırladı. Gölgelerden en Rahim olanın himayesi altında yaşayan ölümsüz ruha ilişkin hayaller belirdi. Bir zamanlar parlak olan umutlara dair anılar üzerlerinden unutulmu luk tozunu silkeleyip canlandı bir kez daha; tarlanın kenarındaki o yalnız ağıacın altında, sabahın erken saatlerinin mutluluğuyula fısıldanan sevgi sözcükleri; küçük Sena kollarındaydı yine, o ilk harikulade bebek sözcüklerini telaffuz ediyordu. Sonra cehennemin derinliklerinden sıcak r zg rlar esti ve ardı ardına darbeler indi.

Arka planda cemaat liderinin okuduğı ilahi ve cemaatin i  ge iri leri sürüyordu. Ne zaman huzur bulacaktı, ömrü heba olduktan, bozguna uğrayıp kader peşine düştükten sonra mı? Fakat cebinde hazır bir biçimde bekleyen tabanca vardı, o da bir şeydi en azından. İhanete ve yolsuzluğ  karşı zafer kazanabilirdi. Bu kez hırsız köpeklerin peşine d  secekti.

Birden dışarıdaki pencerenin altından öfkeli bir ses duydu.

“Ne rezillik! Bütün sokaklara barikat kurmuşlar!”

“ u Said Mahran!..”

Said gerildi, elektriklendi, tabancanın kabzasını o denli

sıkı kavradı ki vücudunun bütün kasları gerildi. Her yöne baktı. Bölge insan kaynıyordu, azimli polis hafiyeleriyle doluydu kuşkusuz. *Aklımı başıma toplamalıyım. Şimdi üniformayı inceliyorlardır muhtemelen, köpekler de oradadır mutlaka. Bu arada ben buradayım, korunmasız. Çöle giden yol güvenli değil, ama esas Ölüm Vadisi birkaç adım ötede. Orada ölümüne çatışabilirim onlarla.*

Kalktı ve kararlılıkla kapıya doğru yürüdü. İlahi okumaya devam ediyorlardı. Dış kapıya çıkan geçit boştu. Sessizce sokağa çıktı, sonra sola döndü ve sahte bir sükûnetle mezarlığa giden yola doğru yürümeye başladı.

Gece hayli ilerlemişti, fakat ay yoktu. Karanlık siyah bir duvar gibi dikiliyordu yoluna. Mezarların arasına, harabelerden oluşmuş o labirente daldı. Ona rehberlik edecek hiçbir şey yoktu. Yürürken sendeliyor, ileri mi yoksa geri mi gittiğini bilmiyordu. İçinde küçücük bir umut kıvılcımı bile çakmadığı halde, inanılmaz bir enerjiyle dolu olduğunu hissetti. Sıcak rüzgârla ona ulaşan yüksek sesler mezarlardan birine girip saklanma isteği uyandırdı içinde, ama duramayacağını biliyordu. Köpeklerden korkuyordu, fakat yapabileceği bir şey yoktu. Kendini durdurma gücünden yoksundu.

Bir süre sonra mezarların son sırasında aşına bir yerde buldu kendini; mezarlığın Şeriya Necmeddin'e bitişik olan kuzey girişinde. Oradaki tek bina Nur'un dairesinin bulunduğu binaydı. Pencereyi saptadı. Açıktı, dışarı ışık sızıyordu. Bakışlarını pencereye odakladı ve içeride bir kadın olduğunu gördü. Yüz hatları belirsizdi, ama başının biçimi ona Nur'u çağırıyordu. Bu düşünceyle kalbi gümbür gümbür atmaya başladı. Nur dönmüş müydü? Yoksa şimdi de gözleri mi onu yanıltıyordu, daha önce duygularının yanılttığı gibi? Bu kadar yanılmış olması sonunun yaklaştığına işaret ediyordu. Eğer o kadın Nur ise, ondan isteyeceği tek şey Sena'ya göz kulak olmasıydı, sonu gerçekten gelmişse şayet. Tehlikeyi göz ardı ederek ona bağırıp ne istediğini söylemeye karar verdi, ama bağırmaya fırsat bulamadan uzaktan

köpek havlamalarını duydu. Havlamalar bir dizi patlama sesi gibi sessizliği bozmaya devam etti.

Said korkuyla geri döndü, havlama sesleri giderek yükselirken mezarların arasına daldı yine. Sırtını mezar taşlarından birine dayadı, tabancasını çıkarıp gözlerini teslimiyetle karanlığa dikti. O an gelip çatmıştı işte. Sonunda köpekler gelmiş ve umutlar tükenmişti. Hayatı, her şey boşunaymış diyerek son sözünü söylemişti.

Havlamaların nereden geldiğini anlamak imkânsızdı; her taraftan havaya yayılıyorlardı. Karanlıktan kaçmak için karanlığın içine koşmayı düşünmek anlamsızdı artık. Hainlerin yanına kâr kalmıştı gerçekten; hayatının bir fiyasko olduğu ispatlanmıştı artık. Havlamalar ve insan sesleri iyice yakınlaşmıştı ve Said, kaçtığı bütün kötülük ve kinin birazdan yüzüne solunacağını biliyordu. Havlama sesleri daha da yakınlaştığında tabancasını doğrulttu. Kör edici bir ışık aydınlattı bütün bölgeyi birden. Gözlerini kapayıp mezarın dibine çömeldi.

“Teslim ol,” diye bağırdı muzaffer bir ses. “Direnmenin faydası yok.”

Yer etrafını sarmış olanların kuvvetli ayak sesleriyle sarsılırken ışık her yeri güneş gibi aydınlatıyordu.

“Teslim ol Said,” dedi ses sertçe.

Mezara biraz daha çömelip ateş açmaya hazırlandı, başını her yöne doğru çevirerek.

“Teslim ol,” diye bağırdı bir başka ses, kendinden emin, güven verici ve saygın, “sana insanca davranılacak, söz veriyorum.”

Rauf, Nebeviyye, İliş ve köpeklerin insanlığından söz ediyordu şüphesiz. “Her yanın sarılı. Bütün mezarlık kuşatıldı. İyi düşün Said. Teslim ol.”

Devasa ve düzensiz mezarların onu görmelerini engellediğinden emin, hiç hareket etmedi Said. Ölümü seçmişti.

“Direnmenin manasız olduğunu görmüyor musun?” diye bağırdı ses sertçe.

Şimdi daha da yakındaydılar sanki. Said, "Daha yaklaşırsanız ateş ederim," diye bağırdı.

"Pekâlâ o zaman. Ne yapmak istiyorsun? Ölmekle adalet karşısına çıkmak arasında bir seçim yap."

"Ne adalet ama!" diye bağırdı Said küçümseyerek.

"Bırak inadı. Sana bir dakika daha zaman tanıyoruz."

Korkunun işkence ettiği gözleri ölümün karanlıkta pusuya yatmış hayaletini görebiliyordu şimdi.

Sena, korku içinde kaçmıştı ondan, umutsuzca.

Yakınında gizlice hareket ettiklerini sezdi ve öfkeye kapılıp ateş açtı. Mermi yağdı üzerine, ısıkları kulaklarını doldurdu. Etraftaki mezar taşlarından parçalar fırlıyordu. Bir kez daha ateş etti. Tehlikenin farkında değildi artık, mermiler yağmaya devam etti. "Köpek herifler!" diye bağırdı hiddetle ve her taraftan mermi gelmeye başladı.

Birden kör edici ışık söndü ve ateş kesildi. Bir kez daha karanlıktaydı ve sessizlik çöktü. O da ateş etmiyordu artık. Sessizlik yavaş yavaş yayılmaya başladı, bütün dünya tuhaf bir şaşkınlığın pençesine yakalanıncaya dek. Acaba?.. Fakat soru, hatta öznesi erimiş, iz bırakmadan yok olmuştu sanki. Belki, diye geçirdi içinden, geri çekilmişler, gecenin içine süzölmüşlerdir. Öyleyse, o kazanmış olmalıydı!

Karanlık şimdi daha yoğundu, hiçbir şey göremiyordu, mezarların ana hatlarını bile; hiçbir şey görölmek istemiyordu sanki. Yer, zaman ve amaç duygusundan yoksun, dipsiz bir kuyuya doğru kayıyordu. Bütün benliğiyle bir şeylere tutunmaya çalıştı, ne olursa. Son bir direnç edimi gösterebilmek adına. Son bir serkeş anıyı yakalayabilmek adına. Ama sonunda, pes edeceğini bildiği ve umursamadığı için, teslim oldu. Hiç umursamıyordu artık.

Hırsız ve Köpekler en yakınlarının ihanetine uğrayıp hapse düşmüş Said'in intikam hayalleriyle hapisten çıkışının hikâyesi. Kendisini ele veren karısını ve âşığını öldürmek, kızı Sena'yı yanına almak isteyen Said, geçmişiyle hesaplaşmak isterken daha da güç bir duruma düşer. Said hem peşinde polis köpekleri olan bir suçlu hem de siyasi fikirlerinden sapıp onu aldatan insanların kurbanıdır. Adaleti sağlamaya ve ne pahasına olursa olsun düşmanlarını yok etmeye kararlıdır.

Nobel Edebiyat Ödüllü Mısırlı yazar Necib Mahfuz'un 1952'de ülkesinde yaşanan devrimle ilgili hayal kırıklığını yansıttığı bu roman sembolik anlatımıyla yazarın eserleri arasında özel bir yere sahip.

Mahfuz, Kahire'nin kahvelerinde oturup sessizce köşesinde çalışan mütevazı bir hikâyeci olmaktan çok uzaktır. Yarım yüzyıldır eserlerinin cefasını, inat ve gururla çekip sıradan zayıflıklara boyun eğmeyi reddetmesi, onun yazarlığının özünü oluşturur.

Edward W. Said

Necib Mahfuz'un eserlerinde, ülkesinin durumunu doğrudan ve açıkça anlatmak üzere kalemini kullanan edebiyatçılara özgü bir metafor duygusu var. Kitapları Mısır'a ve halkına duyduğu sevgiyle dopdolu, öte yandan da son derece dürüst ve gerçekçi.

Washington Post

ISBN 978-605-4069-63-7

9.5 TL